Den Fremsynte eller Billeder fra Nordland

Forord til den elektroniske utgave

Dette er originalutgaven av romanen fra 1870 i frakturstil, digitalisert i juni 2012 av Nasjonalbiblioteket, Oslo och tilpassat for Projekt Runeberg i januar 2014 av Ralph E.

Detta verk kan ogsa leses i normalstil i ***Jonas Lies Samlede Romaner*, I Bind**

Den Fremsynte

eller

Billeder fra Nordland.

Af

Jonas Lie.

Kjøbenhavn.

Forlagl af den Gyldendalske Boghandel (J. Hegef). Thieles Bogtrykkeri. 1870. .Første Afsnit.

Indledning.

Jeg kjender Flere, der har havt den samme Lyst, som undertiden paakommer mig, til netop at vælge Uvejr at spadsere i. Det er mest Meunesker, som sra et Barndomsliv i Friluft paa Landet ere overgaaede til Livsvi^kfom heder, der medføre Stillefidden, øg hvem Stueu undertiden blir for trang og beklemt — eller ogfaa Poeter. Deres Erindring og Fantafi lever, mere eller mindre hemmeligt for dem selv, i stadig Længsel ud sra Stuelusten og Bycasernelivet.

Naar saa Landet en Dag kommer ind til Staden i Skikkelse af en rigtig Regnvejrsftorm , der rusker i Tagsteueue og as og til kaster en ester Dig, medens Gaderne blir til kanaler, Hjørnerne til Baghold, hvor Hvirvelvinden overfalder Ens Parapluie og, efter en mere eller mindre langvarig og behændig ^amp, kræn-ger og flænger den, indtil man tilfidft ftaar med kun Stokken og Skeleltet igjen — faa hænder det af og til, at en ftille, værdig Embeds- eller Forretningsmand,istedetfor ester Dagens Slid paa Eontoret om Ester-middagen som vanligt at sidde hjemme i sin koselige Stue, siger til sin Hustru, at han ,, desværre maa ud i Byen en Stunde. ^g det, hau desværre maa ud sor, er natnrligvis ^Forretninger^. Thi lidet vilde det sømme sig sor en adstadig, gravitetisk Mand, som kanske er Borgermester og en as Byens Fædre, at vedgaa endog kun for fig felv, at han er barnagtig nok til at gaa om og fantafere i Uvejr, og at han kun vil ned paa Bryggen for at fe Skummet fprøjte over Beddingen og Skibene i Havnen lege Haveri. Han maa naturligvis have Noget at beftille derude, om ikke Andet, faa faadan i Almindelighed at fe til, at ikke ^^iel cl^trjkn^nti r^^ul^n^^ det vil fige, at Byen, hvis Velfærd han i en eller anden Retning har at pasfe, ikke blæfer ned.

Sagen er, at der er Revolution i Gaderne — ikke en politisk, Gnd bevare ham sor at være med paa saadant — men en as den Sort, som nu engang er dragende for ham, fordi den revolterer atle hans gamle Erindringer, og fom han, skammeligt nok, lifter fig til at være med i, fkjønt den ogfaa paa sin Maner stormer alle Politiindretninger, knuser Viuduer, slukker Lygter, river Tagsten as Huseue, bryder Brygger og Fortøjnings-indretninger øg jager Politi og Vægtere ind i deres Huler. Det er Naturens stærke Hærraab midt inde i den civiliserede Stad til alle hans Barndomserin-dringer, til hans Fantasi og Natursands, som hanlystrer ligesom en gammel Trompeterhest, der

hører sin Ungdoms Signal og pludselig sætter over Gjerdet.

Et Par Timers Gang ude i Vejret, saa er den Brand i Blodet stillet, og hjem kommer den famme ftille, gravitetifke Mand, der betænkfomt fætter Stok og Galofeher fra fig paa den vante Plads i Gangen og beklages af fin Huftru, fom har været bekymret for ham og uu skiller ham as med hans vaade glæder. Han selv er underligt nok, uagtet Genvordighederne, samme Aften i et ypperligt Humør og har faa over-maade mange Ting at fortælle om denne Storm — Alt naturligvis, fom det fig følmnier, i Skikkelse as Bekymring for, at Skade skal anrettes eller ildebrand udbryde

over Byen netop den Asten. ,

Det var i et saadant Uvejr, at jeg — der er practise^ende Læge og, som saadan, baade sor mig selv og Andre har sorsvarlig Grund til at være ude i Byen til alle Tider as Døgnet — en regn-, taage- og stormsnld ^ctoberestermiddag var ude og vankede i kristianias Gader og sandt mit Behag i at lade Vejret pidske mig i Ansigtet, inedens niin gode Regn-kappe sorøvrigt beskyttede min Perfon.

Mørket var efterhaanden faldet paa, og de tændte Gaslygter blusfede i Trækvinden, faa jeg kom til at

tænke paa Blinkfyrene i en Taagekvæld nde ved kysten. Af og til slængtes en ulukket Port op og igjen med

Skrald fom et Nødskud. Min stille Bemærkning i den Anledning var, at der dog endnu i vor nervøse Tid maa sindes et sorbavsende Antal Mennesker ndenNerver^ thi slige Skrald dundre gjennem hele Huset lige op til ^visten, op og igjen, igjen og op, Blæsten fylder Gangene, og Døre springe op^ Alle har det

uhyggeligt, men ingen gider gaa ned og stænge andets ^phav^ Portneren er ude i Byen, og saa længe faar

da og Hushyggen være borte.

Det var netop en faadan ulukket, utrætteligt skral-dende Port, som blev indgangen til, hvad jeg her har at fortælle.

Som jeg gik ^forbi den, hørte jeg nemlig en Stemme, føm fyntes mig faa vel bekjendt, en gammel kjær Røft — fkjønt jeg i Førstningen ikke vidste, hvor jeg skulde tage den fra — raabe utaalmodigt paa Portneren. Det var den slængende Port, det gjaldt. Manden var klarlig det eneste nervøse individ i det Hus^ ialsald var Portneren det ikke^ thi han lod til at være lige usølsom, baade for fin Port og for ham, fom tog fig af dens Sag, og fom forgjæves holdt paa med en Portnøgel, der ikke lod til at pasfe.

Endelig kom Portneren ud af fin underjordifke Hule, og under en lille ^rdftrid, fom udfpandt sig mellem den nu sorsonlige og blide, sin egen irritabilitet srygtende Stemme og den brummende Portner, var det, at jeg med al en vaagnende Erindrings Magt gjenkjende foran mig min gamle Ven fra Studenter-tiden, David Holft, sammen med hvem jeg havde levet tre as mit Livs rigeste Ungdomsaar.

,^Er det Dig, David, saa saar Du lade mig slippe ind, før Du ftænger^ raabte jeg, faadan føm jeg7

vilde have gjort i de gode gamle Dage for tyve Aar siden.

Porten aabnede fig helt, og et Haandtryk fra den udtrædende duukle Skikkelfe fagde mig, at han ikke havde. behøvet at rode faa længe fom jeg i fin Hukom-melfes ^iste, men at han havde taget mig srem as den med eengang.

,,Følg mig^ var hans eneste ^rd, øg saa steg vi tavse, han soran og jeg ester, op igjennem de ube-lyste Trapper, en, to, tre Etager og endnu en adskilligt smalere Trappe højere. Der tog hau mig i Haanden for at lede mig, Noget, fom vel tiltrængtes, da det, saavidt jeg kunde skjønne, var ind over et Mørklost, hvor der hang ^lædessnorer, — han bad mig ogsaa bukke mit Hoved.

Paa Vejen tænkte jeg i mit stille Sind Mit. Hans Haand jeg kom til at hufke paa, at han i gamle Dage var noget forfængelig af den — var klam, maafke af Sindsbevægelfen, og han ftandfede undertiden i Trapperne, fom om han maatte trække Puften. Den trange Mørkloftstrappe hviskede ogsaa til mig, at min Ven David, der i sin Tid dog havde Lov som et godt Hoved, nok ikke kunde have drevet det synderlig langt i jordisk Forfremmelfe.

Han lukkede op ^en Dør øg bad mig træde førft ind.

Paa et langagtigt Bord stod en Lampe, hvis Skjærm samlede dens Lysning stærkt, næsten kun ^en Alen omkring Lampefoden, paa et Skrivetøj og noglePapirer, som laa der, saa at yderkanterne af Bordet i Begyndelfen forekom mig at ligge i Mørke. Bag det fyntes jeg, der var ligefom en fort Grav, der dog lidt efter, da ^jet blev vænnet til Lanipens bratte Lysfkjær, vifte fig at være en Sofa, foran hvilken der stod et næsten tilsvarende langt, malet Arbejdsbord med firkantede Ender.

Naar to Ungdomsvenner paa faadan Maade mødes, er der under den ligefremme Form ofte alligevel en hemmelig Blyhed at vinde ^over^ der er et mangel aarigt Lag af forskjellig oplevelse, som skal ryddes tilside.

Efter en liden Paufe gik miu Ven, fom med en pludfelig Refolntion, raskt hen og tog Lampefkjærmen af, faa det blev lyft ud over Værelfet.

^,Du feer,^ fagde han, ^jeg har det accurat fom i gamle Dage, blot at der nu er to kvistvinduer iftedetfor et, nogle flere Hylder med Bøger og lidt bedre Maanedsgage, fom jeg faar ved at slaa samtnen en Lærerplads ved en af Almueskolerne her med en lidet vanskelig Post i en Avis. Det er nu Alt, huab jeg behøver, fer Du. ^eg er førft flyttet herind ivaar fra Bergen og skulde egentlig have hilst paa Dig, men har ikke endnu kommet mig til^ paa Ga^en har Du altid feet niig formeget ud, fom om Du pilede i Praxis. Men nu, jeg har Dig paa min Hybel, skal vi ogsaa tage os en Passiar om Gammelt, og hvordan Du ^ har det. Tagas Dig, saa skal jeg imidlertid gaa ned og se til at saa istand noget Toddy.^ Hermed satte han Lampekuppelen paa igjen og forsvandt ud as Døren. Denne min Vens noget forcerede indledningstale var mig ikke rigtig naturlig^ det var, fom om han nied fin flotte Fortrolighed mere rettede fig efter mit end

efter fit eget Væsen, og det Hele gav mig indtryk af, at han paa Forhaand vilde parere af alfkens unødige

Spørgsmaal. Vi havde igrunden endnu ikke veilet faamegel fom et Haandtryk, og jeg ialfald ikke faaet fagt en Stavelfe, ja jeg havde egentlig endnu ikke faaet fe mere af ham end det lille Glimt af hans Anfigt, med det famme han igjen vendte fig mod Lampen og fatte Skjærmen

paa. ieg gjenkjende dog, trods Aldersforfkjellen, det famme magre, fine, blege Anfigt, fom i gamle Dage

underliden knnde faa et faæ fkjønt, tungfindigt Udtryk — det var med det, han for altid ftod fotograferet i min Erindring — men Trækkene havde nu faaet en paafaldende Skarphed, og i det korte øjekast, jeg op-sangede, var der et Udtryk, samtidigt lidende og spej-

dende, der gjorde mig saa ubeskrivelig ondt. ieg har seet Syge sætte det satnme Blik paa mig, naar de

vare bange sor, at Meningen var at operere dem, og troede nu ialfald at forstaa saameget deraf, at det, fom det her nok gjaldt oni at operere, var niin Vens gamle Fortrolighed, famt at hertil udfordredes al min Be-hændighed.10

^eg var engang den troskyldigste Fyr under Solene men siden jeg blev Læge og fik fe, hvordan Menneskene egentlig ere, og at der ikke findes det i Verden, man ikke maa forudfætte hos felv den Bedfte, naar man ikke vil gaa fejl af Sygdomsaarfagen, er jeg bleven omvendt til et abfolut Mistænkelighedsmennefke. ^eg mistænker Alt og Alle, endog, fom Læferen oven har feet, de værdige Mænd, fom fpadfere ude i Uvejr. En indianer lister sig ikke mere nmærket og lydløst ind igjennem en Urskov end jeg, naar det kniber, ind i min Patients Fortrolighed, og min Ven David var lige med Et blevet mig en Patient. Mig skulde han nu neppe længere saa lurt af med fit Snak om „Gammelt^ og et Glas Punflh paa sin ^uforandrede Studeiiterhybel^. Mit førfte ^rigspuds blev nu i en Haft at ført-fætte den Revifion af Værelfet, fom min Ven noget vel flygtigt havde ladet mig begynde. ^eg tog Lampen og gav mig til at fe mig om. ^nde ved den Sofaen modsatte Væg, under det æf Taget dannede Skraaloft, var hans Seng med et lille rundt Bord foran. Paa en Boghylde, fom ftod paa Gulvet op mod Væggen i Hjørnet ved Sengefoden, gjenkjende jeg Henrik wergelands Bufte, endnu mere defect paa Hage og Næfe end i min Tid og nu tillige blindet paa det ene ^je^ han var medfaret næften lige faa ilde fom det gamle ^lodshoved, jeg røgte af, øg fom jeg ogfaa havde kjendt igjen, uagtet yderligere flænget og hugget paa kryds og tvers. Min V^ull

havde nemlig den Vane at sidde og snitte sine Titnke-streger i det, medens han røg Tobak og af og til kaftede et

^rd ind i Pasfiaren for at vedligeholde den, fom man kafter Brænde paa en ^ld det var lige-fom mere Stemningen i Samtalen og det, at der overhovedet blev talt, end felve Tanken, han brød fig øm. ^ den Stilling havde han ogsaa oste netop dette stille tungsindige Udtryk over sig, som om han smilte til noget Skjønt, vi Andre ikke saa. Mellem Sengen og Hylden opdagede jeg nogle Flasker, simple Bouteiller, og ined Lynets Hurtighed slog den Mistanke op i mit Sind — jeg er, som sagt, ikke af Naturen, men gjennem Skuffelse, blevet den incarnerede Mistroiskhed — at niin Ven maaske var bleven forfalden til Drik. ^eg satte Lampen sra mig paa Gulvet. ^ den ene Flaske var Blæk, i den anden Parassin og i den tredie, mindre, Medicintran, som han altsaa tog, sand-synligvis sor sit Bryst. ^eg huskede paa den klamme Haand, hans Standsen og tunge Aandedrag i Trappen, og folte mig fkamfnld fom et rigtigt Skarn, der havde kunnet tænke mig min Ungdoms kjære Ven og, jeg kan gjerne fige, ^deal jevngod med enhver anden Slubbert ude i det gemene Liv, der abfolut skal mistæukes. Han frk i Stilhed min angergivne Afbigt, medens jeg læfte henover Rygtitlerne og gjenkjendte en og anden af Bøgerne. Denne Hylde lod til netop at være hans Studenterboghylde. ^eg trak ud eu tyk Bog, gamleSa^o Grammaticus, fom jeg erindrede engang at have kjøbt paa en Auction og foræret hant, men fik nu helt Andet at tænke paa.

Det gik med mig fom med den, der trækker ud en Murften og plndfelig finder en hemmelig indgang — jeg følte mig med Et foran indgangen til min Vens Hemmelighed, skjønt endnu kuu forau et dybt, mørkt Rum, der nok kunde gjennemvandres med Fan-tasien, men hvori jeg i Virkeligheden ikke kunde se, medmindre min Ven selv leverede mig Lygten.

Det, som i den Grad tiltrak sig min opmærk-somhed og ligesom naglede al min Sands og Erindring til Stedet, var intet Hul, men et Hoved paa en Violin, der stak op bag Hylden med en ftøvet Hals øg et Sammenfilter af Strenge melleni Skruerne. En flap Basftreng hang ned^ den forstrakte, sprungne Discant havde krøllet sig opover, og under de to hele Strenge laa, hvad jeg forvisfede mig om ved at føle efter og tage flere Bøger ud af Rækken, Stenimehesten flad. ^eg undersøgte Violinen, som jeg ikke godt knnde tage srem, ligesaa omhyggeligt, som om jeg havde sundet en Ven syg og udhungret — der var en nrepareret Sprække i dens Bryst. ^eg kuude ikke hindre, at jeg, fangen i gamle Erindringer, blev vemodig ftemt, faa inderlig vemodig.

^eg lukkede mit Murhul af Bøger til, fatte Lampeu paa Bordet igjen og mig felv i Sofaen, hvor jeg ved det dainpende ^lodshoved — jeg faa deri bl. A. igjen mine egne Navnebogftaver, indskaarne af13

mig selv — gav mig hen til Minder, som jeg her vil meddele, selv med Fare sor, at Læseren skal finde, at min Ven bliver noget længe borte med Pnnfehen. Gjennem dem vil han blive nærværende flig, fom han stod for min Sjæl i Ungdomserindringens Lys, og stig, som Læseren med mig maa kjende ham, om han skal kunne forftaa ham. Vort Studenterbekjendtfkab opkom naturligt derved, at vi være Nordlændinge begge to. Han var tre fire Aar ældre end jeg, og at han var den betroede, fkjønt anonyme Theateranmelder i H . . . bladet, gav ham desnden i mine ^jne i og for fig felv en officiel overlegenhed, hvorfor jeg bøjede mig. Men mere end dette virkede hans. Væfen paa

min ungdommelige indbildningskraft. Der var noget ufædvanlig Nobelt ved hans flanke Figur og hans fine,

fmale, alvorlige Anfigt med den høje Pande og den svære, krøllede, sorte Haarmasse om Tindingerne. De stærke øjenbryn og en udpræget Romernæfe optog

ligefom Opmærkfomheden fra hans ^jne, der vare lyfeblaa og mere i Pagt med hans Bleghed og

fkjægløfe Anfigt end med den mere energiske Del af hans Træk. Det var dog disfe fidste, som gav det

førfte indtryk af ham. Senere lærte jeg at læfe Trækkene anderledes og at fe, at der i dem netop laa

afpræget Strombrydningen af den Dobbeltnatur, hvori hans Liv efterhaanden blev føndermalet.Et fint Smil, naar han talte, og et tilbage-holdende Væfen gav ham noget Fornemt, der ialfald imponerede mig ftorligen. Han var den enefte Student, jeg kjendte, fom ikke gik med Stndenterhue, — han brngte en flad, blaa Sjømandshne med kort Skygge, der klædte ham meget godt. Naar han blev ivrig, hvilket knnde hænde ham i en Difput, thi han var en faare ftærk Logiker, Noget, hvori han imidlertid knn indfatte fin Forftand, men, faavidt jeg fkjønner, aldrig egentlig fit Hjerte og fine dybere Stemninger, — ftrak hans Stemme ikke til^ den blev overanftrengt og skrj-

gende som fra et daarligt Bryft. Den Slags Ren-contrer angreb ham ogsaa altid og efterlod ham i irritabel Uro længe bagefter.

En Befynderlighed hos ham var, at han undertiden tog fig Fodtoure paa ^flere Dage ud paa Landet, og dette baade Sommer og Vinter. Noget Følgefkab vilde han aldrig vide af. Havde han ønfket det, vilde han have anmodet mig, det følte jeg, og det kunde derfor aldrig falde mig ind at paatrænge mig ham.

Han drog da afsted uden Randsele dette bemærkede jeg engang, jeg tilsældig saa ham stressende over Marken et Par Mile sra Byen, hvor jeg var i Besøg. Naar han saa kom hjem, var han i Perlehnmør, medens han derimod, før han drog ud, altid var ord-knap og tungfindig, faa jeg næften alene maatte ftaa for Pasfiaren. Han havde det ligefom med Humør-perioder.Et Mærke paa, naar en saadan Stemning havde indsundet sig, var mig nete^p den Violin, som jeg nu tyve Aar efter fandt ftrengeløs forftukket bag hans Boghylde. Som den laa der, blev den mig atter det famme Mærke, men nu ikke længer paa en Periode af Dage, men af Aar.

Denne Violin holdt han engang højt i ^Ere, den havde Hæderspladfen paa hans Væg med Bnen ved Siden. Hau havde faaet den efter en Ven, en gammel ^løkker i hans Hjem oppe i Nordland, af hvem han havde lært at fpille, og som nok havde været et Slags mnsikalsk Geni af dem, der ikke kommer til sin Ret her i Verden.

David holdt meget as at santasere, ikke blot paa denne Violin — han havde sint Gehør øg havde lært ikke saa lidet, — men ogsaa om den. hvorfra den egentlig fkrev fig, og hvor gammel den knnde være^ Et utydeligt Stenipel inde i Bunden vild^ han over^ maade gjerne tyde til, at den ^muligvis var en Ere-monefer^ han var lidt fvag paa det Punkt, og dette Rum for Gjetningen var aabenbarlig for ham en Herlighed ved Violinen.

David Holst havde Noget, fom han kaldte clasfifk Musik, et Par længere Niimmere, som hau spillede efter Noder. Dette tiltalte nu niig mindre og forekom mig altid i Slægt med det, fom var fremme i hans Væfen, naar han optraadte fom Logiker. Det var mere fom en ftreng aandelig Skoleøvelfe — og hanfpillede vift da ligefaa correct, fom han ellers skrev eller disputerede — end som nogen Hjertesag. De Tider, da den classiske Musik og den kritiske Passiar raadede paa Hybelen, var visselig de, hvori han selv besandt sig mesl i Ligevægt. Han var da ogsaa mindre hjertelig i sit Væsen, selv mod mig. Men saa kom der Tider, hvori Nodestolen sik

staa i krogen. Han kunde sidde lange Stunder og stirre hen sor sig, som han saldt i Staver, og saa paa

sin Violin give sin Stemning Lust i alskeus Fantasier, der helt anderledes end hans saakaldte classiske Musik tiltalte mit, iøvrigt lidet musikalsk uddannede ^re. Det var allehaande Smaastykker, der esterhaanden mere og mere droges ind i hans egen Mol^ Maner og undertiden en underlig ventodig Melodi, som jeg dog egentlig kun hørte ham spille rent ud nøgle saa Gange, og da altid som i en Art Selvsorglemmelse. ^eg havde ved disse Lejligheder en Følelse, sont out han betroede mig noget Dejligt, han havde mistet i Livet, og hvorover der allid maatte sørges. Længere ude i en saadan Periode blev han som sagt mere uregelmæssig og var sjeldeu at træffe hjemme,

kunde da ogsaa undertiden ironisere bittert over kam-nierater, Prosessorer og Tilstande, og sor den, som det

gik ud over, næsten blodigt. ^eg havde Privilegium paa at tage Nøgelen og gaa ind paa min Vens Værelse, ogsaa naar han ikke var hjemme. Hang hans Violin nslelt, vidste jeg, at det var ilde fat og at hans ^gen Tilftand saa omtrent17

svarede til Violinens. Det Første, han gjorde, naar Alt var vel igjen, var ogsaa altid med ^mhn at sætte den istand.

Aldrig havde jeg dog i hin Tid seet denne øjesten saadan henslængt og behandlet, som jeg nu, tyve Aar ester, gjensandt den, støvet og sprnkken, bag Boghylden. At jeg fik mine vemodige Tanker derved pg af den anede en lidet glædelig Livshiftorie, vil Læferen faaledes nn kunne forftaa og dermed forhaabentlig tilgive mig, at jeg har ført ham med mig fra David Holf^s Værelfe, hvor jeg fad og ventede paa, at han skulde komme med Puufcheu, faa langt ud j mine Ungdotns-minders Land. ^ tre Aar havde vi faagodtfom daglig været sammen. Siden maatte David Holft ud fom Huslærer, og vore Veje skiltes, fom det plejer at gaa i Livet.

Her i Afteu var nu Mødeftedet.

Det klirrede ude paa Gangen, øg lidt efter aabnede David Holft med Forsigtighed Døren for en Pige, foni indbar en dampende Mugge med tilhøreude Re^ kvisita, der nok kunde falde i en Mands Smag, der, fom jeg hin Eftermiddag, i flere Timer havde færdedes nde i Uvejr.

David fandt mig inftalleret paa fin Sofa med sin Pibe i Munden og sine Tøsler paa Fødderne, aldeles saadan, søm Tingen vilde være taget mellem os i gamle Dage — og dette henregnede jeg nu i Stilhed til et as mine lislige ^nel^ thi paa disse indgangs-billetter, haus Pibe og Tøfler, indfatte jeg mig felvnden videre paa Forudsætningen om vor gamle sorlro-lige Fod. ^eg sølte tnig sont den Feltherre, der er

faa heldig at knnne aabne kampen ved stra^ at occupere en hel Provinds.

^ Mangel as sin vanlige Sofaplads skød David en Stol til Bordet og satte sig lige over for ntig, idet Punflhebrættet placeredes imellem os.

Vi fade nu begge igjen ved Bredden af den famme Glædens Flod, hvori vi faa mange Gange havde boltret os i vor Ungdom, men nu øfte vi begge forfigtigere.

^ Samtalens Løb heldede han fig oftere hen imod mig, fom om han lyttede, og hans Hoved kom derved indenfor ^mraadet af Lanipens ftærke Lysskjær. ^eg bemærkede da, at hans Haar var blevet meget tyndt og ikke saa lidt graafprængt, og at der stod fmaa Svedperler paa hans ikke længer rynkefri Pande. De graablege, fkarpe Anfigtstræk og et nyt tilkommet tin-drende Udtryk i hans ^je fagde mig, at hans Væfen legemligt eller aandeligt gjemte en underjordifk ^ld, font neppe længer ftod til at flukke. Da jeg nu derhos af gjentagne Hosteanfald troede at forftaa, at disfe hans Bøjninger forover mod mig ligefaa gjerne kunde have fin Grnnd i, at han var træt og føgte Hvile mod Bordkanten fom i Samtalens ^nteresfe, besluttede jeg mig med engang til at gaa lige løs paa Spørgs-maalet om hans Helbredstilftand og faaledes fætte mig i Befiddelfe af nok et vigtigt Udenværk om hans Fortrolighed.^eg rejfte mig plndfelig bestemt og alvorlig og sagde, at jeg som ersaren Læge desværre saa, at han ikke var saa lidet syg, som han mulig selv troede, og at han, da han øjensynlig var askræstet og mat — jeg paaberaabte mig Sveddraaberne paa hans Pande — ialfald nu ftra^ fkulde fætte fig hen i den magelige S osa, som jeg hidtil havde optaget. Han erkjendte, at han ikke vel havde taalt at gaa de to Gange i Trappen , — sørste Gang var han knn gaaet ned før at faa Slut paa den flemme Træk gjennem Hufet — og fatte fig efter mjt ^nfke villigt i Sofaen.

Det var Bryftet, fagde han. Ved Hjelp af Hørerør øg Percnsfiou opdagede jeg desværre, at han kun havde altfor megen Ret. Det var Bryftet, men l en faadan Tilftand, at her kun var Tale om at vinde Tid, ikke om at frelfe^ thi den ^ne Lunge var helt borte og den anden alvorlig angrebet.

Den fidfte Del af Aftenen følte baade han øg jeg os fom gjenfødte paa den gamle Fod. Min Myndighed fom Læge gav mig derhos nu en Smule overvægt.

^lokken ni erklærede jeg, at han maatte i Seng, og fagde ham, at jeg næfte Dags Formiddag agtede at komme igjen og ordinere ham det Fornødne. Paa Almueskolen sknlde han, hørte jeg, sørst læse den Dag ^lokken elleve — til den Tid lovede han mig, ikke at gaa ud.

Da jeg kom hjem, sandt jeg min Hnstrn i stor Angest sor mig. Hun kunde ikke begribe, at en sornuftig^0

Mand og dertil en Doctor, fom gav Andre faa for-figtige Raad, kunde fare om mere end nødvendigt i et saadant Himmelvejr ^ og jeg havde jo været ude i det hele Tiden, næsten siden Middag.

Hertil var nu ^ntet at sige, og jeg overtænkte kun, medens hun talte, hvorledes jeg bedst skulde vinde hendes Stemning sor den Sag, der nu laa mig paa

Hjertet. Min Hustru havde ikke Spor af kjendfkab til min dødsfyge Ven, øg hun kunde kanske endog, om

jeg kjendte hende ret, falde paa at blive ftødt, naar jeg fortalte hende, at han paa en Maade havde ejet min Ungdoms kjærlighed før hnn. Det gik virkelig ogfaa, fom jeg forudfaa^ thi det var førft efter en noget betænkelig lang Paufe, at hun med Et kom hen og fagde, at min bedfte Ven natur-ligvis ogfaa skulde være hende inderlig

kjær. ^g fra det øjeblik af kunde heller ^ngen være ivrigere end hun. ^ hvad hun tager fig for, faa gjør hun det nemlig altid tilgavns, og hun opgjorde endnu famme Aften, hvordan Sagen fkulde arrangeres.

klokken ti den næfte Formiddag var jeg med min Huftru oppe hos min Ven og forestillede hende

for ham med de ^rd, at hun ønfkede fig betragtet fom en ligefaa gantmel Veninde af ham, fom jeg var Ven. ^eg fortalte ham, faa trøftig jeg knnde, men da jeg fagde det, faa min Huftru bort, — at haus Syg-dom abfolut forlangte, at han holdt fig inde under Euur i fe^ Maaneder, til den varme Sommer kom og kuude fuldende Helbredelfen, famt at jeg haabede, hanvilde samtykke i, at jeg arrangerede Sagen med Almue-skolen for ham. Han var øjenfynlig baade overrafket og rørt. Livet havde ikke bndt ham Venskab, sagde han^ han var saa lidet vant til at tage mod det, selv hvor det kom saa sandt og godt som her. Ester en Del Parlamenteren overgav han sig dog tilsidst paa Naade og Unaade til min ^one, der ikke holder as at tabe. Flytte hen til os, som jeg soreslog, vilde han imidlertid ikke, da han havde saaet dette Værelse kjært, og — som han aabent sagde — han vilde ikke føle fig vel ved at blande økonomiske Forbindtligheder, dem han desuden ikke tiltrængte, ind i denne Sag. Fra nu af beføgte jeg ham i Regeleu hver For-middag og flog da fom ofteft tillige en lille Pasfiar af om Forskjelligt ude i Byen, fom jeg knnde tænke mig vilde interesfere eller ialfald adsprede ham. Min Huftru tog Sagen paa fin egen Vis. Modsat af, hvad jeg havde været en Smule bange for, udførte hun ingen gjennemgribende Revolutiou i hans Hus-

holdning og tilvante Stel. At Opvartningspigen havde fine Grunde, hvorfor hun faa ofte faa op til ham, og

at hun hver Dag med Bæven afventede tnin Hustrus stille Mønstring af, hvorvidt Støvet var borte og

Værelfet i Orden, derom kunde han ikke have nogen Anelfe. Det Eneste, som min Hnstrn aabenlyst satte

igjennem, var alskens Sendinger as styrkende Sager. Med Pigen, som bragte dette, sulgte saa gjerne et afBørnene, fom han da undertiden fandt Fornøjelfe i at beholde hos fig en Stund og underholde fig tned.

Dette nye og for ham uvante Forhold lod ogfaa til at adfprede ham^ men efter en Maaneds Forløb begyndte Humøret igjen at blive nedtrykt. VoreBeføg befværede ham øjenfynligt, hvorfor disfe ogfaa bleve indftillede for en Stuud. Han tilbragte faagodtfom hele Dagen paa Sofaen henne i den mørke Del af Værelfet.

En Aften, fortalte Pigen, havde hun hort det ligefom græde og hulke inde paa Værelfet hun var derfor ikke gaaet ind, men var bleven ftaaende udenfor. Lidt efter fyntes hun, det var, fom om han bad faa inderligt, men ordene forftod hun ikke. Aftenen efter hørte hun ham fpille en sagte Melodi ligesom paa en Violin, der ikke rigtig gav Lyd.

Den sølgende Formiddag, da jeg kom til ham, var hans Sindsstemning helt forandret, og til min ^verrafkelfe blev jeg vaer, at hans Violin haug pudfet og med paafatte Strenge, men rigtignok med Sprækken i Brystet, paa Væggen med Buen ved Siden as. Henne paa Bordet ved Sengen bemærkede jeg ogsaa en gammel Bibel, som jeg aldrig sør havde seet hos ham, formodentlig fordi denne Skat altid havde været for-varet i hans Eommode fom en Helligdom.

Han faa mere end fædvanlig mat og medtaget ud ^ men hans Anfigt havde et forklaret Udtryk over fig, fom en Mands, der har ftridt med fin Skjæbne og nu har vundet Ro og Refignation.om det gik an, sagde han, vilde han gjerne samme Formiddag tale med min Hustru^ men med mig øn-

skede han helst at tale nu stra^, øg jeg maatte derfor fidde ned en Stund hos ham. Med et Smil ^ det famme stille, hans egen skjønne Hemmeligheds Smil, som jeg kjendte saa godt fra gamle Dage, men fom nu ligefom ikke længer be-høvede at unddrage sig opmærksomheden — vendte han sig til mig og sagde, idet han lagde sin Haand paa min Skulder og saa mig ind i Ansigtet^ ,,Min kjære, hjertensgode Frederik^ ^eg kan ikke sige Dig hvorsor, men jeg ved bestemt, at jeg ikke lever saa længe, at jeg saar se Vaaren igjen. Det, som sejler mig, kan hverken Du eller noget Menneske give mig, kun Vorherre^ men as alle Mennesker har Du staaet mig nærmest, og dit Veufkab har rakt did, hvor Du ikke har kunnet ane det. Du har en Ret til at kjende den, fom har været din Ven. Naar jeg er borte, — og delte fker ufvige-ligt i denne Vinter, kanfke haftigere end Du efter min Sygdoms Stand

tænker Dig faa vil Du finde en

Del Optegnelser i min Eommodefkuffe^ det er utin tidligfte Uugdoms Historie, men, simpel som den er, har

den sor mig været asgjørende for hele Livet. Den vil fortælle Dig, at Verden har været ntig tung^ fuure tung, og at jeg var faa glad font en fluppeu Fugl ved at forlade den.^ ^,Der var en Tid,^ føjede han til efter nogen

Nølen, ^,da jeg helst ønskede at begraves ved en kirke oppe i Nordland^ nu tror jeg derimod^ ut det kun væredet famme med Stedet, og at der kan hviles ligefaa fredeligt hernede.^ Hermed trykkede han min Haand og bad mig gaa efter min Huftru.

Da hun kom, overraskedes hun ved at se ham saa lys og let af Sind, fom huu aldrig havde tænkt fig, han kunde være. Han vilde, sagde han, as hendes Venskab ndbede sig en Tjeneste. Det var en Grille af ham^ men, hvis han fkulde blive kaldt bort, maatte hun love ham, næfte Vaar at plante en vjldt vo^eu Rofe paa hans Grav. Hvor førgelig Anmodningen var, forftod min Huftru egeutlig først, da jeg havde fortalt heude, hvad der forud var passeret^ thi David Holft havde felv feet faa frejdig og lys ud, da han talte med hende, at det Sørgelige ligesom var koinmet bort.

Min Vens Spaadom om fig felv vifte fig des-værre at være allfor fand. Skjønt hans Humør ftadig blev lyfere, undertiben endog faa han fik et Skjær af Livsglæde, gik hans Sygdom dog altid den modfatte Vej til det Værre.

En Dag fandt jeg ham fra fin Seng ^ hvor han nu for det meste tilbragte hele Dagen — meget interesseret ligge og betragte, hvorledes min lille Anton havde ugjort Dampbaad^ af hans gamle Violinkasfe, hvis Laag var borte, og hvormed han nu paa Gulvet anløb alskens sremmede Havne. Da jeg kom heil til Sengen, sagde han smilende, at han havde været hjemme i Nordland og legt i Fjæren igjen.Min Hustru var nu mere og mere bleven hans Sygeplejerske. Hun var hos hain et Pur Gonge oiu Dagen og sad ved Siden as hans Seng. Han holdt hende da gjerne i Haanden, eller ogsaa bad han hende læse noget sor sig as hans gamle Bibel. De Theniaer, han opsøgte, var helst de, hvøri det gamle Testamente taler øm kjærlighed mellem Elskende. ^sær dvælede han ved Historien

om ^akob og Ra(hel. Min Hustru, der nu havde faaet ham inderlig kjær, betroede mig en Dag, at hun uok troede at vide, hvoraf min Ven led^ det var visfelig intet Andet end

en ulykkelig kjærlighed. Saa rørende skjøn, som han laa der henimod

Døden, havde hnn aldrig tænkt sig, at et Menneske kunde blive. Naar han laa stille og smilte, var det, som om han tænkte paa et Stevnemøde, hvortil han skulde, saasnart han var færdig med os her paa horden. En Aften bad han min Huftru fidde hos fig.

klokken ni fik jeg Bud^ men da jeg kom did op, var han ikke mere.

Han havde bedet min Hnftru læfe for førfte Gaug et Stykke af Højfangen for fig der, hvor hun fandt et gaminelt Mærke i hans Biber Det var det andet Eapitel, hvori baade Bruden og Brudgommen taler, og fom begynder faa. er en Rofe i Sarong en Lilje i Dalene^ og ender med. indtil Dagen bliver luftig og Skyggerne fly bort, gak omkring, bliv lig en

Raa, minkjærefte^ eller fom en ung Hind paa Bethers Bjerge.^Hau havde bedet hende læfe det to Gange, men under Læsningen var han ftille fovet hen.

Og der laa han dejlig i Døden, med et ftille . Smil, føm hilfede han nu en faadan Lund hinfides i

Bethers Bjerge. Den næfte Sommer stod der et Trækors og en blomstrende vild Hyben paa en Grav nde paa Byens kirkegaard. Der hviler min Ven David Holst.

Til min Vens Livshistorie sandt jeg henlagt som Begyndelse et Assnit, hvoraf endel synes at være tilsat i en modnere Alder. Det vifer, med hvilke stærke Traade han har været uaturbundet til sit Hjem, og

med hvilken kjærlighed han har hængt ved det.Andet Afsnit.

nordland og ^lardlændingen.

forsaavidt et Menneske som jeg, der lever i en

saa sørgelig Virkelighed, tør tale øm illnfioner ^

hvilken Mængde og hvilke store illusioner har jeg saa ikke her inde i kristiania faaet knufte i de to—tre

Aar, siden jeg forlod mit Hjem i Nordland og er bleven Student — hvor graa og mat er ikke denne Verden hernede, hvor fmaa og fmaalige mod, hvad jeg har tænkt mig, baade Mennesker og Forholdet

ieg var i Eftermiddag med nogle Venner ude og fifkede paa Fjorden, og vi morede os naturligvis Alle-

fammeu — undtagen jeg, der dog ypperligt lod, sont jeg gjorde det. Nej, jeg morede ntjg ikket Vi fad i en fladbundet,^ bred, ftyg Baad, fom de kaldte ,^Pram^,

en indretning, der ligner en Vadfkerbalj, og fifkede den ganfke Eftermiddag i noget grnnifet Vand paa faa

Alens Dybde med et fpædt Snøre tilfammen ialt 7, fyv, Hvittinger — og faa roede man da tilfreds iland t

ieg befandt mig næften vammel^ thi, lig denne Pramuden ^jøl, hvorpaa den kan ligge en Eonrs, uden Seil, der ikke engang anstændigt kan tænkes fat paa den, uden Sjøgang, hvilken den ikke vilde taale, og lig denne grumfede, graa, bølgeløfe Sjø udenfor Staden med nogle faa fmaa Hvittinger i — fynes ntig jgrnnden hele Livet hernede. Det har ikke i nogen Henfeende andet at byde end faadanne smaa Hvittinger.

Mens de Andre snakkede, sad jeg og tænkte paa en Fisketur, hvor hun var med, ude mellem Vette-fkjærene hjemnie i vor lille fe^aarings Baad — hvilken anden Dag, hvilken anden Baad, hvilket andet Eventyr t ^a, hvor eventyrløft, fattigt øg graat er dog ikke Livet hernede paa de rige, kormbærende Lerbakker og den af Dampbaadsrøg fodede Hovedftadsfjord eller her-inde i felve Byen imod hjemme. Men ymtede jeg dette højt, vilde disfe overlegne Folk rigtignok fætte ftore ^ine.

Man taler her om Fifkeri og mener derved nogle fattige Dræt Torsk og Hvittinger. En Nordlænding forftaar derved, fom i alt Andet, det Tusinddobbelte, dan mener Losotens og Finmarkens Millioner og derhos en overstrømmende Mangfoldighed af Arter fra Hva-lerne, der fprøjte gjennem Snndene, med ftore, fos-fende Fiskestimer soran sig, ned til de allermindste. Den eneste bentærkbare Fisk, jeg kjender hernede, og som jeg altid seer paa, hvor jeg sinder den, er Guld-og Sølvsisken, som man holder i Glas, ligesotn man har ^anarisnglen i Bnr^ men den er igjen sra et andet Eventyrland i Syden.Ved Fugl foreftiller en Nordlænding fig hellerikke, fom hernede, bare et og andet Stykke Madvildt, men en Himmelens Hob af alle Slags, bølgende i Luften fom en hvid Brænding om Fuglebjergene, et belt skri-gende, myldrende Snevejr over ^Eggeværene^ han mindes

Edderfugl, Teifte, And og kjeld svømmende i Fjord og Sund eller siddende rundt paa Skjærene, Maagerne,

Fiskeørnen og Fiskejon jagende i Luften, Hubroen tndende fælt om Natten ude fra Fjeldskaarene kort sagt, han mener en hel Verden as Fngle og har en Smule ondt ved at indskrænke Begrebet til bare en og anden enkelt stakkels Tinr, fom man har Hjerte til at overraske og dræbe midt i en Elskovsleg, mens Solen rinder oppe i en Fnrulid. istedetfor Bærmarkerne her har han de milelange Mnltemvrer hjemme^ istedetfor deti paa Søskjæl temknelig ensformigt fattige Strand hernede, husker han en, der er strøet med den forunderligft farvede Mangfoldighed af dem.

Nordland ejer overhovedet alle Naturforhold i eu intenfiv Grad og i helt anderledes colosfalt mægtige Modfætuinger. Det har et endeløft, ftengraat ^de søm i Urtiden, før Mennefkene byggede, men midt i dette ogfaa fine endeløfe Natnrrjgdomme^ det har en Sol og en Sommerherlighed, hvis Dag ikke er kun tolv Timer, men varer uafbrudt Dag og Nat i tre Maaneder, da man mangefleds maa gaa med Maske for Myggefværmen, men til Modfætning igjen en Nat med Mørke og Rædfel, som l^a^er i ni. Der er30

^etteforholde, men nden de mere uanfeelige overgange midtvejs imellem alle yderligheder, hvorpaa det rolige Liv her fydpaa bygges^ det er med andre ^rd For^ holde mere for Fantafien, Eventyret og Hasarden end for den jevne Forftand og den stille, sikre Virken. En Nordlænding kan dersor let i Begyndelsen hernede føle fig ligeføm eu Gulliver, der er kommen til Lilliput, og pasfer overhovedet neppe vel mellem ^ndvaanerne, før han har faaet

skrnet sine gamle til-vænnede Forestillinger ned til denne mindre Virkelig-heds nøgterne Maal, kort sagt, før han lærer fig til at brnge Forftand istedetfor Fantafi.

Finnen paa Ski med fine Rensdyr, kvænen, Rusfen — ikke at nævne den ftadigt færdende, paa

Land træge, men i sin Baad kvikke Nordlænding selv — ere unægtelig Alle helt interessantere Folk end den graa Havrebonde, hvis Fantasi neppe gaar længer bort sra hans egen Ager end til det at undres paa, hvor oppe i Udmarken mon Gampen nu skal hentes. Naar man taler om Uvejr og Bølger, saa mener

man her en Smule Storm og Sjøgang op ad kri-stianiafjorden, der endog kan afftedkomme en Smule

,,Skade paa Havnen^, og tager det fom overmaade ryftende, naar en klodfet Baadmand er forlift. For min Tanke kommer da noget helt Andet. pludfeligt Nedfaldsvejr ifra Fjeldet, fom tager Hufe bort hvor-for man hjemme ogfaa surrer dem med Touge Bølger ind sra øhavet, der begrave de høje Skjær og Holmer i Skum dg ,^tage Grundbraat^ paa mang-31

foldige Favne Vands Dyb, faa at Fartøjet med Et kommer til at slaa paa tør Bund og knnfes tnidt i ^ Havets Skarer af kjække Mænd, fom fejle undaf Vejret for Livet, og ikke blot for deres eget Liv, men med en dyrt tilkjæmpet Laft ogfaa for deres, fom hjemme fidde, og fom endda midt i Dødsfaren prøve paa at give deres kuldfejlede kammerat en Haands-rækning^ jeg tænker paa Forlis af mangfoldige Baade og Fartøjer i Vinterkvælden mellem Sjørokket og paa Bølger — ja, det knude for en Gangs Skyld være værdt at fe dent ^sont vanligt tre i Følgelag og den fidfte Bølge værfts i Anmar(he med Sknmkammene højere end Toldbodtagene og kanfke en ^agt, der maa landfættes, paa Nakken, suse ind ad kristiania srede-lige, smale Havn, kastende Skibene med sig op i Byen, og snlgte af tilfvarende tunge Stormstød, saa Tagene

løstedes as. kom de, veed jeg nok, at det var mig, de vilde hente, den stakkels inde i Byens Eivilisation

sorstukne ,,Fremsynte^, som de mene, hører sig til^ men jeg vilde kanske alligevel et øjeblik udover Døds-angsten hilst dem som Venner fra Hjemmet, skjønt de kom med Lig og Vrag paa Skulderen. De vilde sor en Gangs Skyld vise alt dette civiliserede Smaapirkeri herinde det vældige Havs Rædsel og Storhed og spæde en Smule havsalt Dødsangst i al Flauheden. ^eg

gad nok seet en Hvalsisk i klemme mellem Prindsens-og Toldbodgade, gloende ind til en Familie i øverste

Etage, eller en havareret Havdraug, sørsøgt indbragt paa Raadstnen af de pene, guldfnorede konstabler.3^

ieg gad ogfaa nok feet Byens Theaterkritici, der ere vante til to Gange i Ugen at fe Haupt- und Statsaction

i Vaudeviller, ftaa med Lorgnetten paa Næfen foran et fligt Skuefpil, der uden Videre overflommede alle deres kritiske Begreber og Blækhuse og viste dem Død øg Rædsel sor ramme, knusende Alvor. Hvor vilde ikke en saadan Recensent vo^et i Evne til at sorstaa, hvad der er imposant og ntægtigt i en Digtning og i Begjær derester, om han bare een Gang i sit Liv havde feet ^Heftmanden^ ^ paa en Uvejrsdag, fine 1700 Fod høj, ride fydover ud i Havbrændingen,

medens kappen flagrer mod Nord om hans Skulder, og man fuldkommen illuforifk feer, foruden kjæmpen

felv i sin Vælde, Hestens Hoved, Oren, Halsen, Trindsen og dens majestætiske Bryst.

Der nordpaa har den nordiske Folkeforeftilling

ogfaa lige fra Mythens Tid lagt Hjemmet for al Ond-skabens Hær^ der har Finnefolket ndøvet sine Trold-

kunster, ,,sat Gan^, og der, ved det mørke, vintergraa,

bølgebrydende ishav, staa ligesom endnn Urtidens til

iordens yderste Grændser fordrevne Guder, de dæ-monifke, forfærdelige, halvt formløfe Mørkets Magter,

føm Aferne kjæmpede med, men fom førft St. Olaf

med fit fejrende, folblanke korshjalte ret fik ,,fat i Stok og Sten^.

Det, fom man, fiddeude paa den trygge Tue midt inde i Eivilifationen , faa letvindt fkyder fra fig fom

*) et mærkeligt Fjeld i Nordland.33

overtro, — men hvilket dog fom Natnrmagter i Folket endnu lever — arter fig overhovedet her fyd i Folket

ganske anderledes dnkkemæsfigt for Foreftillingen. Man har sig en lille Forskrækkelse as Smaanisser, godntodige Huldresolk, en elskovssyg Nøk og Sligt, som nord hos

os næsten gaar imellem Husene som Overtroens tamme, vanlige Husdyr. Man har ogsaa der godntodige

Underjordiske^ som drive deres sredsommelige Baad- og ^agtbrng usynligt ved Siden as Befolkningen. Men saa skaber Naturrædselen ved Siden as en hel Hær as onde Dæmoner, der drage Menneskene, druknede Mænds Gjensærd, der savne lhristen ^ord, Bergriser^ Hav-draugen, som ror i en halv Baad og i Vinternatten skriger sælt ude paa Fjorden. Mangen, der virkelig var i Nød, har paa Grund as Frygten sor ham maattet undvære Bjergningen, og de ,,Fremsynte^ kunne se ham.

Men overrager Naturovermægtigheden Livet kun-gende tungt paa denne vintermørke, havsraadendeGrændse-kyst, der dæmrer i ni Maaneder og i de tre as dent endog mister Solen, saa der skabes Mørkerædsel i Sindet, — saa ejer Nordland til den samme yderlighed ogsaa den stik modsatte Eharacter, sin solvarme, lust-klare, dustopsyldte, med Farvernes uendelige Rigdom fkjønhedsve^lende Sømnternatur, hvori Afflande paa ti—tolv Mile henover Sjøfpeilet nærnte fig hinanden paa Talehold, hvori Fjordene klæde fig uied brungrønt Græs helt til Toppen — i Lofoten op til to tnfinde Fods Højde hvori Smaabjerkefkoven krandfer figoppe i Liderne og Fjeldrevnerne fom en Leg af hvide, fe^tenaars Piger, medens Aromaen af ^ord- og Bringe-bæret, som vo^er der, naar Du, i Skjorteærmerne svr Varmen, kommer sorbi, kjendes i Lusten som intet andetsteds, og Dagen er saa hed, at Du faar Trang til at bade Dig i den folfyldte, fkvulpende, tilBnnden forunderlig klare Sjø.

At alle Vægter faa faa stærk Aroma og Farve deroppe, har de Lærde forklaret af det ftærke Lys, der fylder Luften, fordi Solen er nafbrudt oppe hele Døgnet. Derfor kan heller intet faa aromatisk jordbær eller Bringebær eller en saa dnstende Birkegren tages nogetsteds som der.

Har en underdejlig ^dyl noget Hjem, saa er det inde i Nordlands Fjorddale om Sommeren. Det er som om Solen da kysser Natureu saa meget desto inderligere sor den korte Tids Skyld, den veed, de har at være sammen, og som om de begge den Stnnd søge at glemme, at de saa snart igjen maa skilles. Da springer Græsbakken srem som ved et plndseligt Under og i ødsel Mangsoldighed Blaaklokken, Løvetanden, Sniørblomsteret, Præstekraven, Tørnerosen, Bringebæret og jordbæret ved hver Bæk, om hver Tue, i hver Lid ^ da summer hundrede Sorter insekter i Græsset som i

et tropisk Land^ da drives kjør, Heste øg Faar op i Dalene og Fjeldsiderne, medens Finnen sra Højfjeldet

konimer ned i Fjorddaleu med fine Rener og vander dem i Dalelven ^ da ligger Multebærmyren rødmende i Fjerdingmile indover^ da er der ftille Solsrinsfred i3^

hver Hytte, hvor Fiskeren nu sidder hjemme hos Sine og bøter paa Redskabet til Vinterfifket^ da er der i Nordland Sommer faa dejlig, fom kun faa Steder har den, og en idyllisk Naturglæde og Fred fom kanske intetsteds.

As denne Naturens kjælne Blødhed saar Nord-

lændingen ogsaa et Drag i sin karakter^ han holder as, naar han kan komme til, at leve og klæde sig godt

og bo lunt^ han er med Hensyn til Delikatesser en ren Lækkermuud. Torsketunger, Ungryper, Rensdyr-marv, saltet Uer, Ørred, La^ og alskens Saltvandsfisk af førfte Slags, ferveret med deres Tilbehør af Lever øg Rogn, det nærende Rensdyrkjød og allehaande Vildt ere tilligemed de friskt fmagende Multer for ham kun vanlige Retter. Saavel Finnen fom den nordlandske Almuesmand er derhos paa barnevis glad i alslags søde Slikkerier, øg hans ^Sirup paa Grøden^ er viden bekjendt.

opdraget i en Natur faa rig paa Modfætninger

og Muligheder og paa det Uventede i hele klaviaturen af Nuancer fra det vildest Storartede til det indtil

Taarer inderlige, yndige og Henrivende, er Nord-lændingen i Reglen et godt og kvikt, oste et glimrende

og santasifuldt Hoved. Stemuiugsfuld, fom han er, overgiver han fig let til øjeblikket. Er der Solskin i dit Anfigt, blir der ogfaa gjerne Solskin i hans. Men man maa ikke tage fejl af ham og forvexle hans Godmodighed med enfoldig Tryghed — og det gjør

man her fyd ofte. inden i hans Sjel vugger denstille Mistanke, ham selv nbevidst, altid som en aar-vaagen Sjøsugl, der dukker under, endnu medens det glimter af Fængkrudtet og før fuglen har faaet Tid til at slaa ned paa det Sted i Sjøen, hvor den netop laa. Det Plndselige, Muligheden as alt Muligt, har han sra Barnsben as nde i Naturen været vant til at tænke sig som et Sværd, hængende over enhver srede-lig, stille Stnnd, og dette instinkt bærer han som ostest med sig ind i sin omgang med Menneskene. Mens Du taler med ham, dukker han kanske saadan under i sin Sjel, og det Gang paa Gang, uden at Du har Auelse om det, og uden at Stemningen dersor afbrydes^ han gjør det, mens han har Taarer i Øj-nene i den inderligst rørte Stuud — det er saa hans Natur, hvoras han altid vil beholde en Snev, selv efterat han med alt Sit er flyttet fra fit Naturliv ind i de civiliferede Forholde. Han undgaar Dig, fmyger med fin Fantasi og sin vare Mistanke ind imellem og rundt dine Tanker, ja om en rigtig begavet Nord-lænding — jeg er sor støv og uinteresseret til at kunne det — tror jeg, at han, uden at Du aner det, kan gaa med Hænderne i Lommen tvert igjennem din Sjel ind Panden og ud Baghovedet. Som opdagelses-betjeut og Diplomat vilde hau været uvurderlig, dersom hau blot havde havt mere karakter og ligget miudre barnagtig svagt under for øjeblikkets Magt^ nten her er desværre hans fvage Side. ^eg taler her om det dybe Drag i Folkeejendommeligheden, faaledes fom den arter fig i de mere fremtrædende Naturer, og vil ikke37

misforftaas, fom om jeg mente, at der ikke ogfaa

fkulde findes Mænd af karakter i Nordland — de hærdes der mangengang maafke mere end andetfteds op

til det Storartede.

i en indfødt nordlandfk Slægt vil der fom ofteft findes — det er ialfald min Tro — nogle Draaber

Finneblod. Det er ogfaa andetfteds bemærket, at, naar det i Sagaen hedder om de bedfte Bondeætter paa Helgeland, at de nedstammede sra Halvtrolde eller Berg-

riser, betegner dette kun finfk Afflamning. Vore konge-ætter havde finsk Herkonift, og Fin var et velklingende

Fornavn, baaret af Landets bedfte Mænd, f. E^. Fin Arnesen. Harald Haarsager og Erik Blodøk gistede sig med Finnepiger. Den mystiske, sandselige dragende Magt, søm har været tillagt disse, var knn det erotiske Udtryk sor en stor Natjonalsorbindelse op igjennein Tiderne mellem disse to sremmedartede Folkeelementer^ den lyshaarede, blaaøjede, i Sindet større og roligere Nordmand og den mørke, brunøjede, raptænkte, santasi-rige, as Natnrmystik opsyldte, men karaktersvagere, nndertrykte Fin, hvis Natur den Dag idag fmar paa Ski og synger Moltoner inde i mangen Nordmands Sind, der i sin Racesornemhed nu lidet auer, at han har Sammenhæng tned det Folk. Der sremkommer sorøvrigt efter min Erfaring en

ftør karakterforfkjel , efterfom Blandingen er sket med den svage Finlap eller med ben storvo^ede, stærke,

trodsige Finne. kvænen. Det gjør en Gemytssorskjel son^ mellem Mol og Dnr i et og samme Fantasistykke.3^

Det sarverige Drag i vor Nation, som repræsenteres i Digteren wergelands uendelige Billedrigdom og Sprang udover Logiken, er visselig finsk — vor gamle Saga kjendes ialsald kun lidet ved det. Men deraf kan man ogfaa forftaa, hvilken Naturherlighed Finnen har til-ført vor Folkekarakter. Finneblandingen har været en stor og væsentlig Faktor i Sammensætningen af det nuværende norske Folks Aandsegenskaber. ^m denne Finneblanding, der i de nærmeste Led endnn ligesom anses for en Skam, har jeg talt med Flere og fundet, at overraskende Mange i Stilhed

have ^je for den. kvænfmblandingen gir energifke, logiske, trodsige, handlesvangre Mennesker^ den harpist

i høj Grad sat Staal i vor østlandske og thrond-hjemske Races Natur. ^ Nordland har derimod Lappe-blandingen

været den overvejende og tildels ændret

Folkekarakteren derester. kvæn- Nordmanden besejrer Nordlandsnaturen^ Lappe-Nordmanden ligger mere un-

der sor den og lider uuder dens Tryk. Modsætningerne i den nordlandske Natur ere sor stærke og yderlige til, at ikke den Slægts Sind, som

lever deroppe, skulde være stærkt udsat sor at tage knæk deras. Den megen Tungsind og Tristhed, som sindes

der ogsaa hos den simple Mand, og fom faa ofte ud-arter til Sindsforvirring og Selvmord, har visfelig fin dybe Sammenhæng og Grund i disfe Natur-forholde, i det lange Vintermørke med fine tuuge, overvældende Scener, der knuger Sjelen ned i enfom Lysforladthed, og i de stærke og pludselige indtryk,3^

der faavel i den mørke føm i den lyfe Tid altfor voldfomt griber i Gemyttets inderste, fine Stræuge.

ieg har tænkt over disfe Ting fom knap nogen Anden, tænkt, mens jeg felv har lidt ved dem, og jeg forftaar,

— fkjønt jeg, naar det^ kommer ind paa min egen Perfon, igjen aldeles ikke forstaar det hvorfor ^^nct ^t^. ^ det bandet Syn^, ^Fremsynethed^, som det heder i Nordland, dersteds ligesom paa Shet-

lands- og Orkeni^erne kan opkomme og nedarves i Fa-milien. ieg forftaar, at det er en Sjelefot, som ingen

knr, ingen Forstand eller Reflexion kan kurere. Man er sødt med et tredie Vindu i sin Sjels Hus foruden

de to sunde Ojne, et Vindu, der vender ud til en Verden, som Andre kun ane, men som En selv er for-

dømt til, naar Dragningen kommer, at inaalte gaa hen og se ud af. det lader fig ikke tilftoppe af Bøger eller af nogen forftandig Reflexion, ikke gjenmure felv her midt i den uoplyste Hovedstad^, højst kun formørke en Stund med Glemfelens Gardin. Ak, naar jeg erindrer mig, hvordan jeg derhjemme

i Nordland gik og foreftillede mig kongens Slot i kristiania, med Tinder og Taarne vældigt ragende

over Staden, og kongens Mænd fom en gylden Strøm fra Borggaarden helt op til Thronfalen, eller Akershus

Fæftning, naar kanonerne tordnende meldte kongens Ankomft, medens Lufteu fom en Storm var opfyldt

med krigsmufik og mægtig kongelig Befaling^ naar jeg tænker mig, hvorledes jeg forestillede mig ^Lysets

høje Hal^, Universitetet, som et stort, hvidt kridtbjerg,^0

altid med Solskin i Ruderne, eller hvordan jeg ud-malte mig Storthingssalen og de Mænd, som færdedes der, og hvis Navne i Fantasiens Forstørrelse fortonede fig opover til os, fom om der for hvert gik en mæg-

tigt rungende klokke i Luften, Navne fom Foss, Sø-renssen, ^ønas Anton Hjelm, Slhmeigaard og mange

Fleres naar jeg samutenligner det, som jeg i Nordland foreftillede mig ved Alt dette, med den ,,for vore fmaa Forholde viftnok refpektable Virkelighed^, hvori jeg nn

lever og færdes, — faa er det, fom et korthus af ^llufioner, højt fom Snehætten, falder fammen over

mig. ^eg har altfaa, indtil jeg blev nogle og tyve Aar gammel, levet kun i et nordlandsk Eventyr og er nu førft egentlig født frem til den virkelige Verden^ jeg har været bjergtagen i ntin egen Fantasi. Fortalte jeg Nogen Alt dette, vilde han — og jo fornuftigere Manden var, defto mere fikkert vilde det fke visselig finde ud, at min udmærkede l^in^n ^rtiutn nok tnaa have gaaet til ved en aabenbar Fejl-

tagelfe. kontmer det imidlertid an paa theoretifk Rai-

fonnement og kundskab, saa har jeg Gudskelov ligesaa gode Evner som de Fleste. ^eg veed ogsaa, at jeg deri

har det Par elastiske Aarer, hvormed jeg saa langt, jeg tiltrænger det, skal knnne ro min Baad gjennem det praktiske Liv uden at støde an. Lasten, som jeg har i Baaden, saa tnng, saa tung, og til sine Tider igjen saa livsalig dejlig, faar ^ngen fe. ^eg føler en dyb Trang til at græde ud mit hele nordlandske Eventyr og vilde gjøre det, hvis jeg barekunde græde Livet ud med det famme. Meu hvørfor

ønfke at mifte alt det Dejlige, hele illufionen, naar jeg faa alligevel til min Dødsstund maa bære paa del

Tuuge, som den har lagt paa migt Min lettende Graad skal være i stille Timer at male mine Livserindringer fra dette mit Hjem, fom faa Faa hernede forftaar. Det er en ftakkels, paa Sjelen fyg Mands Fortælling, hvori der findes mere

af egne indtryk end af ydre Begivenheder.Tredie Afsnit.

Første Capitel.

Hjemmet.

M in Fader var Landhandler og ejede Handels-ftedet ... ven i Veftlofoten. Han var egentlig fra Throndhjem, hvorfra han som ubemidlet Gut var kommen nordpaa med et Handelssartøj as de, som dersra pleje at sendes til Lofoten for at handle i Fisketiden. ^ fin Ungdom havde han havt meget at gaa igjennem og en Tid endog arbejdet i et Baadlag fom fimpel

Fisker, indtil han endelig kom i Tjenefte fom krambod-fvend hos Handelsmand Erlandfen, hvis Svigerføn

han blev.

Min Fader var i fin Middelalder en fmuk Maud, førthaaret, mørklet, med skarpe euergiske Ansigtstræk og heller lav end høj. Han gik altid i en brun Dyffels Sjømandsjakke øg Blankhat. Af Væfen var han barsk og lidet tilgjængelige det hed ogsaa, at han var en temmelig haard Mand, — Noget, hvori den Livets strenge Skole, hvori han havde gaaet, kanskevar Skyld. Skaffede dette hans Væfen ham end faa private Venner, faa erhvervede det ham paa den anden Side nok defto større Tillid i Forretninger, hvori han var promte og grej, fkjønt til det yderste paaftaalig paa, hvad han troede, var fin Ret. Man frygtede ham og vilde nødig være hans Uven.

Af hvad man oplever før sit ottende Aar, har man gjerne kun en glimtvis Erindring, men disfe

Glimt ftaa til Gjengjæld for hele Livet. Øg af min ftakkels nlykkelige Moder bærer jeg i min Sjel et faa-

dant Billede. ^eg kjender hende deraf bedre end af Alt, hvad jeg fiden fik høre af hende, og hvorefter hun blandt Andet skal have havt lyst Haar og blaa, blide Øjne, været brystsvag og bleg og af Figur temiuelig høj. Hun fkal tillige have været meget stille og meget trift af fig.

Huu var Erlandfens enefte Datter og blev gift med min Fader, endnu medens han ftod fom Under-ordnet i hans Tjeneste, og det hed, at det var gamle Erlandsen, som fik iftandbragt denne Forbindene, da han derved troede bedft at fikre hendes Fremtid.

Det var en varm Sommerdag, Slaattefolkene ftode i Skjorteærmerne og flog med Langlia ude paa Engene jeg fulgte med min Moder, font gik ftrikkende forbi dem. Øvenfor Gjærdet laa en halvnøgen flippe-haug, bag hvilkeu min Mør havde en Bænk. Bag den i en Stenrøse voxede der Bringebærbuske, og ved Siden as stod endel Smaabirke. Medens jeg kravlede om imellem Stenene og lod mig Bringebærene smage, raabte Far paa min Mor.Da hun var gaaet bort, kom der fra den anden Side hen til mig en høj, bleg Dame, fom faa ældre ud end Mor, fort klædt, med en opftaaende, hvid, pibet Halskrave^ hun saae saa venligt paa mig og rakte ligesom henimod mig en vild Tjørnerose, som hnn havde i Haanden.

ieg var slet ikke banges det var celler ikke, som om huu var fremmed. Hnn nikkede dernæft vemodigt

til mig fom til Afsked og gik bort den samme Vej, som hnn var kommen.

Da Mor kom tilbage, sortalte jeg hende, at der havde været en saa snil fremmed Dame, men hnn var vist meget bedrøvet, øg nn var hun gaaet.

Min Moder — jeg husker det, som om det var i dette Øjeblik — stod en Stuud stille, hvid som et

Lagen og saa paa mig med en Angst i Øjet, som om vi nu skulde dø begge to, saa slog huu Armene sammen

over Hovedet og faldt befvimet om.

ieg var for bange til at skrige,^ men tror at er- ^ indre, at jeg, medens hun laa der livløs henstrakt i

Græsfet ovenfor Bænken, kaftede mig over hende og raabte. „Mort^ Lidt efter var jeg kommen springende hen til Far, der ftod i Skjorteærmer henne paa Eugen og flog Hø blandt de Andre, og havde hulkende sagt, at nu var Moder død.

Fra deu Stund var min Moder sindsforvirret Hun maatte i mauge Aar ftadig vogtes paa fit eget Værelfe, og min Fader havde vist mangen en tungTime. Siden bragtes hun til et Sindsfygeafyl i Throndhjem, hvor hun to Aar efter døde uden et^je-blik at være kommen til Befindelfe. Den, fom i den Tid tog fig af mig, var gamle

Anne kvæn, et koparret, ntandsolkagtigt kvindfolk med fmaa brune ^jne, ftridt, ftaalgraat Haar og næften

he^eagtig markerede Træk famt fom oftefr en kort, fort

kridtpibe i Munden. Hun havde været min Moders Barnepige og hang ved hende med hele fin Sjel. Da

min Moder blev findsfvag, forlangte hun ivrigt at ,^være Vagt^ paa Blaafalen^ men dette maatte opgives, da det vifte fig, at netop hendes Nærværelfe mest op-hidsede den Syges Sind. Min Moder taalte heller ikke at se Fader, og mig turde de slet ikke vise hende.

Gamle ^Anne kvæn^ havde været min Moders eneste Fortrolige i dette Liv. Hun var yderlig over-

troisk og underlig as sig. For hendes indbildnings-kraft holdt Nisfen og Trangen ligefaa vist til nede paa Sjøboden og i Baadhufet, fom miu Fader refi-derede i Hovedbygningen, og under Fjeldet paa ^ft-siden af Havnen drev de ^Underjordiske^ lige saa vist

usynligt deres Fiskebedrist og iægtebrng paa Bergen, som Fader havde et synligt inde i Bnnden as den.

Hun har visselig opsyldt min stakkels Moders Hoved med sin mystiske overtro i ikke mindre Grad, end hun syldte

mit. Der var alskens Mærker og Tegn at tage fra Morgen til Asten, og hun havde altid eu urolig Mine, som om hnn gik paa holdt Vagt. Naar der kom en Baad, sknlde man vende sig mod Sjøenog spytte og mumle nogle ^rd imod Sjøvatterne. — Hun saa hver Mands Vardøger eller Fylgje. Før dets Skyld maatte Døren ikke lukkes sor hastigt ester den, som gik ud, og hun kunde altid høre det varsle sørud, naar Fader kom hjem sra Rejse.

Da ,^Anne kvæn^ ikke længer fik Tilladene til at komme ind paa Blaafalen til Moder, gjorde hun i

Stilhed en hel Mængde kunster udenfor Døren. ^eg erindrer faaledes, at jeg engang stød i Trappen og faa

hende bøje og neje fig og derimellem male med Spyt paa Døren øg mumle , indtil jeg angest sprang min Vej.

^ hendes Besværgelsessormler sorekom ostere Navnet ,^nmala^, Navnet paa Bjarmernes gamle Gud, som der langt nord nok er mindre udryddet, end man tror, og som den Dag i Dag ogsaa, kan hænde, indover Fjeldvidden i Finmarken endnu har en eller anden ^fferften. ^mod „Finne-Gan^ — og Mistanken derom ftod paa faagodtfom hver Finnebaad, der lan-dede ved Bryggen — havde hun ogfaa fine Præferva-

tiver^ hun fammenfmeltede øjenfynligt kvæn- øg kristen-guden i sine mystiske Besværgelser sor at overvinde

Lappetrolddommen. Under disse indtryk paa Sindet voxede jeg op. Præftegaarden med den hvide Taarnekirke ved Siden af laa kun et kort Stykke Vej fra os nede ved Sjøen paa den højre Side af Bugten, uaar man faa udover fra vort Handelsfted, fom laa inderft i den.De havde der en Huslærer, — vi kaldte ham altid „Studenten^.

Did gik jeg her Dag i Skole fammen med Præ-ftens to Børn, en opvakt Gut ve^ Navn Earl, der var et Aar yngre end jeg, nemlig tolv Aar, og hans med mig akkurat jevngamle Søfter Sufanne, et blaa-øjet, viltert Barn med en Mængde gult Haar, der altid fkulde fkydes fra Panden, o^ fom, naar hun kunde komme til ubemærket af Studenten, ftadig gjorde alfkens Anfigter og Grimacer over til os to Andre for at faa os til at le.

Huslærereu var nemlig saare streug og indgjød yderlig Respect. Den Lattertrang, som vi ved slige Lejligheder sad og pinte os med uden at turde se op paa hinanden, for at det ikke fkulde komme til Udbrud, var egeutlig alt

Andet end morfom, thi hvergang det e^ploderede, bekom det os Alle faare ilde, idet der fom første Act vankede Lug og ørefigen og dernæst lange,

skrevne Haranger i karakterbøgerne om vor ^p-førfel.

Sufanne var heri ofte rent ud ubarmhjertig^ det var nemlig kommet dertil, at huu bare med et lidet Blink i den ene ^jekrog knnde antænde den hel^ Feber-

tilftand hos os, faa vi fad fprndrøde i kinderne fom ^Ebler, med de ftive, ftirrende Blikke naglede i Bogen,

indtil det ikke bar længer. ^fær virkede hnn paa mig, fom hnn dog vidfte maatte bøde ftreugl derfor hjemme^ thi Fader var en haard Mand, der kun altfor lidet forftod fig paa Børn.i vore Fritider legede vi saa livligt, som vistnok faa Børn har legt.

imod det strenge og mørke Liv hjemme, hvor Fader holdt til enten nde i sin Forretning eller oppe

paa Eontoret, hvor der sra Blaasalen af og til hørtes Støj og Raab fra min ftakkels, vanvittige Moder, og

hvor Anne kvæn altid rumfterede næften fom en uhyggelig Aand, var Legen med Præstebørnene som et

Liv henne i en anden glædelig, solbeskinnet Side af Verden.

^ndet Capitet.

I tjæren.

Endnu mere end her fydpaa i Norge er Fjæren

i Nordland en dragende Legeplads for Børn. i Ebbe^ tiden ligger Havbunden tør ganske anderledes langt

udover end her syd. Den leragtige Sandgrund ligger da bar med enkelte Pytter i, hvori Fifkeyngelen fvømnter, tuedens

paa deu yderfte kaut ude ved Sjøen fpadferer en eller anden Strandfugl eller fidder en enfvm Maage paa en

Sten. Den bølgetegnede, fine Sandlere er fuld af Tuer med Snirkler øver efter den flore, eftersøgte Agn-

mark, sont der snor sig ned i iorden. Skjulte iudenfor Stenene eller i Tarreklaferne ligge de fniaa, rappe,

glasklare, rægelignende „Marisluer^, der, naar de sor-følges, pile gjennem det grunde Vand. De bruges afSmaagutter fom Agn paa knappenaalsangelen til at fiske Smaamort.

Paa den høje Græsbakke ovenfor Stranden mellem nogle ftore Stene byggede vi tre Børn af flade Sten-heller vor egen Handelsgaard med Søbod, Nøst og Brygge nedenfor.

i Nøstet ejede vi alle Slags Baade, smaa og

store, sra den firaarede kjæ^ lige op til Fembøringen, dels af Træ og Bark, dels af de baadformede blaa

kraakesjæl. Formen paa vor Stolthed, den ftore iægt, — et stort, repareret Trug med een Mast og ^Flage-

dæk^, der stadig udrustedes til „Bergensstevnet^ — var jo ikke den bedste, og jeg husker endnn, hvor

mangen Gang jeg sad i kirken og tænkte mig det Eventyr, at vi ejede det herlige, suldtriggede Skib med

kanoner, som hang der oppe under Hvælvet, og hvor-ledes jeg, medens Præsten prædikede, santaserede op

alskens Sejladser, som Earl, men især Susanne skulde undre sig saare ved at se paa. Det Skib var det Eneste, jeg dengang manglede i min Lykke.

inde i Bngten ved Faders Brygge var der i Sjøen en dyb „Marbakke^, hvor der paa Efterfommeren

gik Stimer af Mort og anden Smaafifk, og der drev vi Gntter vort Fiske hver tned sin Lintraad nted

knappenaalsangel i Enden. Vi skar Fifken op, hang den kløvet øver Hjeldftængerne, fom vi havde ftaaende

udover Marken henne ved vor egen Handelsplads, og præparerede den til Tørfjfk, medens vi lød Leveren slaa

hen i Smaakar øg raadne, til den blev Tran. Begge^0

Produkter ftabledes faa behørig hen pua vor Søbod, for fiden med vor ^agt ,,at gaa til Bergen^, og, det ved Gud, vi fyslede, arbejdede og trællede ligefaa ivrigt og alvorligt med Vort font de Vo^ne tned Sit^ enbdu vor enefte, reelle Fortjenefle kun var det Solskin, sont vi fik over vore brunstegte, glade Ansigter. Earl var en spædbygget Gut, .der for det mefte i Alt fulgte sin mere energiske Søfler. Begge Præste-børnene havde tæt, gult Haar^ hos Susanne ringede det sig Lok i Lok, saa det næsten blinkede om Hovedet, overgang hnn bevægede sjg — Noget hun, som sør sor-

talt, stadig gjorde med et kast for at holde det bort fra Panden. Begge vare de tillige meget hvide og

fkjære i Huden og havde dejlige, blaa Ojne. Susanne var dengang, jeg ved ikke, oin for fin Alder lav eller

høj ^ tænkte mig hende ialfald allermindft fom jevnhøj med mig, skjønt hun vift niaa have været et halvt Høved mindre^ Reften af Maalet udfyldtes nok af min Beundring. ^eg husker hende, naar hnn om Søndagen skulde

til kirke sammen med sin Møder — en liden bleg, mørkklædt, undtagen Søndag Førmiddag altid paa en

lang, trist Strømpe strikkende, hustravel køue. Hun gik pyntet paa den sandstrøede kirkevej, i hvid eller

blaa kjøle, med en mørk Slhæserhat paa Hovedet, et lidet hvidt Lommetørklæde sammeiisoldet bag en nteget

stor gammel Psalmebog og hvide Strømper øg Sko med

korsbaand over Foden. Ett skjønnere Dragt end Susannes Søndagspuds troede jeg ikke, der kunde sindes i Verdett.i kirken sad Præstesamiljen paa første Bænk lige under Prækestolen og vi — min Fader og jeg — et

Par Stole bagensor, og vi vexlede da mangt et kun for os forftaaeligt Frimnrertegn. Engang krænkede Susanne mig dog dybt — ja til bitre Taarer. Det blev mig nemlig klart, at hun havde gjort ogsaa min Fader til Skive for fine muntre Betragtninger. Med fin gode, ftærke Røft fang han paa Landfens naive Vis Pfalmerne meget højt, men fatte — hvad jeg og mange Andre dengang fandt meget tiltalende — ved hver Udgang en egen Snur paa Tonen, der ikke hørte Melodien til, men var af egen Eompofition. Dette Sidfte havde nok været Gjenftand for Snak i Præftegaarden, og Snfannes lille Grvde havde da ogfaa havt Øren. Da hun mærkede, at jeg havde opdaget det, faa hun faare ulykkelig ud. Da Earl var tretten Aar gammel, fendtes han til Latinfkolen i Bergen, og den ,,kostbare^ Huslærer rejfte med sidfte Dampskib samme Høft. Susanne ^fik fra nu af Undervisning af fine For-

ældre, og jeg maatte tage min Lærdom hos klokkeren, en godmodig gammel Mand, der felv Lidet kunde

udenfor det at fpille Violin, hvilket han gjorde med Lidenfkab og viftnok ogsaa med en, om en uryddig, genial Sands.

Da klokkeren havde ndvirket mig Tilladelse hos

min Fader til at lære at spille, og jeg ligesom klok-keren syntes bedre om denne Underholdning end om

Lektierne, gik hele tre Aar, eller Tiden til over mitsextende Aar hen paa en Maade delt mellem Violinspil og Lediggang.

Havde min Aand i den Periode af mit Liv været holdt tilbørligt under Arbejdets daglige Tugt, vilde maaske Meget høs mig siden artet sig anderledes. Som det blev, gaves jeg desværre helt mit eget Fantasiliv i Vold og sik grundlagt i mig Stemninger, der siden i en sordærvelig Grad blev mit Livs Herrer. Den Delelinie, som der inde i Enhvers Bevidsthed er draget mellem Fantasi og Virkelighed, trænger visse Naturer, der leve under stærke Fantasiindtryk, til alvorligt og stadigt at saa opgaaet, ellers slettes den let paa enkelte Punkter ud og overgaar til en Sygelighed.

Uagtet vi nu ikke længer havde den overflødige Lejlighed som sør til at komme sammen, var Susanne og jeg alligevel gjennem hele Øpvæ^ten stadige Lege-kammerater og Fortrolige.

Naar hnn havde Noget at betro mig, passede hnn som ostest paa ved Gritrden, der gik tversover Vejen henne ved Præstegaardsjordet, ved de Tider, da jeg gik til eller sra ^lokkeren.

En Dag, jeg kom gaaende Vejen hjemover med mine Bøger under Armen, sad huu i sin blaarudede

Blouse og S^haserhatten paa Øvergangstrappen ved Siden as Grinden. Hnn saa ud til at være i meget

flet Humør, og jeg forftod ftra^, at der skulde vanke Noget.

Hun svarede ikke paa min Hilsen^ men da jeg hastigere, end hun syntes om, søgte at slippe igjennemGrinden, spurgte hun mig i en øphidset Tone, om det var sandt, hvad de sagde, at jeg var saa doven, at der ingenting kunde blive as mig herhjemme.

Susanne havde oste drillet mig^ men det, som denne Gang krænkede mig, var, at jeg skjønnede, at man i Præstegaarden opholdt sig over os hjemme, og at Susanne var med paa det. Havde jeg vidst, at Susaune sad der den Dag som min slagne Forsvarer, vilde jeg visselig taget Sagen anderledes, end jeg gjorde, idet jeg nu med en krænket Mine gik min Vej nden at værdige hende et ^rd.

Da jeg kom hjem, sik jeg høre, at^Præsten og min Fader vare blevne uenige i Forligelsescommissionen. Præsten, fom var Forligelfescommisfær, havde ytret, at han fyntes, min Fader i en Sag foer for haardt frem, og min Fader havde givet ham et braadt Svar.

Det var i Anledning heraf, at kritiken over os nu var sluppet løs i Præstegaarden.

^s Børn gav dette Forhold mellem de Vo^ne en utryg Skyhed, og jeg husker, at jeg i Begyudelsen endog var bange for at gaae forbi Præstegaarden, da jeg mnlig kunde træffe Præsten paa Vejen.

Susanne gjorde imidlertid adskillige Tilnærmelfes-forføg^ men ved det mindste Gliint as hendes blaarudede

kjole tog jeg altid lange omveje i Marken ovenfor Vejen eller ventede inde mellein Træerne, til hun var

borte.

^ et Par Dage faa jeg ^ntet til hendes men da jeg en Dag kom gjennem Grinden, ftod der fkrevet medBlyant paa det hvide Navnebræt i Mærkeftolpen for Rodens ^,Du er vred paa mig men S. er flettes ikke vred paa Dig.^

Skriften, den klodfede ftore, kjendte jeg nok, og jeg vendte tilbage til Grinden to, tre Gange den famme Dag for at læfe den om igjen og om igjen. Det var Snfanne i en ny Skikkelfe^ jeg faa hende i Tankerne bag Bogftaverne fom bagom et Gelænder.

ieg fatte om Eftermiddagen undere ,,Se bag Stolpen ^g der fkrev jeg^ er heller ikke vred

paa S.^

Dagets efter stod Susanne i Haven ved Rækværket, da jeg gik sorbi, men lod, som om hun ikke saa mig^ hun angrede nok, at hun havde været for fnar til at komme mig imøde.

Skjønt Forholdet udvortes var i højefte Grad høfligt, var dog min Faders omgang med Præstens fra hin Tid igruudeu at anse som afbrudt^ de satte aldrig uden ved særegne Anledninger og ester højtidelig indbydelse Føden indenom hinandens Døre. Dette gav igjen Snsannes og min omgang et vist stjaalent Præg. Skjønt der intet Forbud laa paa os, lurede vi os dog paa en Maade kun til at mødes.

Vi vare begge to.ensoinme Børn. Susanne sad sangen i Hverdagskjedsommeligheden hjemme nuder Moderens strenge opsigt, og i mit triste Hjem havde jeg altid en Følelse, som jeg srøs og var ræd, og fom al Glæden var henne i ^Præftegaarden hos Sufanne.Det var derfor intet Under, at vi altid længtes ud til hinanden.

Som vi bleve ældre, kom Lejlighederne fjeldnere, men Længfelen blev derved knn opdæmmet i os defto længere, og de øjeblikke, vi faa kunde være fammen,

fik efterhaanden, os felv nbevi^st, en anden karakter end den gamle barnslige. At tale med hende var nu

blevet mig en Tørst, og jeg sværmede mangen en Dag om Præstegaarden blot sor at fe et Glimt af hende.

ieg var henved felten Aar, da hun en Morgen, jeg kom forbi Præftegaardshaven , vinkede mig hen og

rakte inig en Blomst over Muren. Huu fprang derpaa fkyndfomt ind tvert over Gulerodfengene, fom om huu var bauge for, at Nogen kunde fe det. Det var førfte Gang, det gik op for mig, at hun var faa smuk, og jeg tænkte længe paa hende, fom hun ftod der i Haven ntelteut Buskene ined Morgensolen over sig.

^eedie Capttet.

^rengestnen.

Den Spøgelsestemning, der gik igjennem vort Hns, fik førft rigtig Luft nede i Drengeftuen, naar Drengene øg Pigerne og de Færdendes af Almuen, fom tog

Nattelogis, om kvælden fad ved det røde Skin fra jernovnen og fortalte Historier om alskens Forlis og

Spøgeri.Paa krakken i Rummet mellem ovnen og Væggen

fad den vakre, ftærke iens Dreng nied fit Snedker-og Reparationsarbejde otn fig^ han havde det egentlig

kun med at gjøre fit Arbejde og i Tavshed lytte til

de Andre. .Ved Ovnen holdt ,,komag Nils^ paa med at trane komager elle^ Skindtøj — sit Navn havde

han, fordi han fyede komager. komag-Nils var en liden Fyr ined en uredelig, gul Lug, der laa hant ned

i Panden, et Anfigt rundt fom en Maane, hvori Næfen

sad som en liden knup, og, naar han lo, sik hans

tyndlæbede, brede Mund nted de store kjæver et Udtryk næsten som et Dødninggrin. Hans sinaa Melkeblande-

Ojne plirede da hemmelighedssuldt til og sagde tillige, at han var et kvikt Hoved. Det var i Virkeligheden

ham, der kunde de fleste Hiflorier, men endnu mere ham, som kunde saa de Freinmede til at sortælle, estersont det saldt fig, baube fru den fynlige og den ufynlige Verden.

En tredie af Drengene hed med et Og^navn, som man dog ikke gav hain, saa han hørte derpaa, Anders

Blyhat, saa kaldt, sordi han af og til havde flenime Raptufer, hvori han drak og holdt paa at kontnte ud af Tjenesten. Han var imidlertid paa fin Vis over-maade dygtig. Naar det rigtig kneb — i Uvejr — fteg han faaledes med eengang til den betroede Posl at være Høvidsmand i Baaden^ thi øm hans overlegne Dygtighed under Sejladsen var der kun een Mening. Naar Faren var over, sank h^in saa igjen tilbage til at være den ringe Mand.61

Til Hufets fafte Drengeftueftok hørte ogfaa en Pige paa tyve Aar, fom vi kaldte ^franske Martine^. Hun var ligefom af et helt andet Mennefkeflag end det i Nordland vanlige, var livlig og kvik, med et vældigt krøllet fort Haar over et briint ovalt Anfigt med paa-faldende regelmæssige Linier. Hnn var spædbygget og af Middelhøjde og god Fignr. Hendes Øjne var,

nnder fvære forte Øjenbryn, mørke fom kul^ naar hun blev opbragt, kunde de ligefrem gnistre. Hun var

forelsket i den tavfe iens Dreug og uden al Grund yderlig skinsyg. Man sagde ogsaa, at der skulde bliv^

et Par as de to, naar han havde faaet gjort med et Par Fifkerejser til, men osficiel var ialfald ikke Sagen,

og fom jeg tror, fordi iens Dreng i det Længste gjorde sin passive Modstand og aldrig udtrykkelig friede.

Franske Martine var as Herkomst et as de uægte Børn i Fiskedistrikterne deroppe, hvis Fædre ere srenimede Skippere eller Matrofer. Hendes Fader fagdes at have været en franfk Matros. At gaa i Drengeftuen om Aftenen var mig af min Fader ftrengeligen forbndt^ han vidfte vet, at der vankede Forskjelligt, som ikke var sor Børns Øren. Men nu fortaltes paa den anden Side netop dernede

det interesfantefte, jeg kunde tænke mig paa iordeit.

Følgen blev da, at jeg hemmelig fneg mig derned. ieg erindrer faaledes, hvorledes jeg en mørk Høftaften, da

jeg havde listet mig derned, lyttede, medens koniag-Nils — han med det gule Anfigt og Dødningegrinet^uaar hau

lo — fortalte en flem Spøgelfehiftorie fra Erlandfens Formands Tid. Dengang flod der en gammel Søbod et Stykke udenfor Præftegaardem ^g faa var det en juleaften at de fad og drak og julede inde paa Handelspladfen.

Da klokken blev elleve, slap ^llet op, og saa blev Drengen, som hed Rasmus og var en stærk og modig

karl, fendt hen til Søboden, hvor øltønden laa, for

at tappe fnldt et fvært krus med Sølvbeflag, fom han fik med. Derhenne fatte Rasnius Løgten paa Tønden

og begyndte at tappe. Da krnfet var fnldt, og han netop tænkte paa at sætte det til Munden, saa han over

øltønden liggende med kroppen ind i Mørket, hvor alle Tønderne laa i Rad og Række, en forfærdelig ftor,

bred og mørk Skikkelfe, hvoraf der udgik et iskoldt Pust, som af en Dør, der var oppe^ den blinkede niod ham med et Par fvære ^jne fom af en mat Hornløgt vg fagde. ^,Tjnv i juleøllet. ^ Men Rasnius Dreng

forsømte sig ikke. Haii slængte det tuuge krus lige i Synet paa Draugen og rendte saa afsted ^af al Magt.

Udenfor var der Maaneskin paa Sneen, han hørte, hvorledes det skreg og ulede nede i Fjæren, og mærkede at Drangene i større og større Hob sorfulgte ham.

Da hau kom til kirkegaardsmuren , var de nær ved ham, og han fandt da i Nøden paa det Raad at raabe

ind over den. ^Hjelper mig nu, alle Dødet^ De Døde ere nemlig Fjender af Draugene. Da hørte han hvorledes de rejfte fig derinde, og hvorledes der blev Larm og Hyl fom af et Slag. Selv forfulgtes hanimidlertid ihærdigt af en ^Udbaaren^, der holdt paa at tynge ham ned, netop fom han fik fat i Dørklinken og frelft flap ind. Men der befvintede han midt paa Gulvet. Dagen efter — den første juledag ^ faa kirkefolkene fpredte rundt om paa Gravene Stykker af Ligkiftebord og derimellem alfkens gamle vastrukne Aarer og Baadplanker af den Slags, fom fynker tilbunds efter Forlis. Det var de Haandva^iben, foni de Døde og Draugen havde brugt, og man kunde af Mangt skjønne, at de Døde vare blevne Sejrherrer. Man fandt ogfaa nede paa Søboden baade Tinkrufet og Løgten igjen. Tinkruset var slaaet fladt mod Draugens Pandebrask, og Løgten havde Utydsket knust, da Drengen undslap^.

^omag-Nils kunde ogsaa fortælle en hel Del om ^Fremfynle^ og deres Syner dels ind i Aandeverdenen, dels i felve Virkeligheden, hvoraf de enten føle Forud-varsler eller — fom ved en Art Luftspejling sor det indre Blik — kunne se, hvad der soregaar netop i Øjeblikket paa de sjerneste Steder. De kunne sidde i et lystigt Lag og saa med Et blege og urolige stirre fraværende hen i Luften foran fig. Hvad de se, er mangehaande Ting, og saa undslipper der dem nnder-tiden Udraab som^ ^Nu er der ildløs i Byguingerne hos Handelsmand N N. i ... vaagen^ eller ^nu brænder Throndhjem^. Undertiden se de store Ligtog drage sorbi sig med en Tydelighed, saa at de kaii be-

*) Motivet sra Nordland.^0

skrive hver Mands Plads og Udfeende i det, kisten selv og Gaderne, hvorigjennem Toget passerer. De

kan da sige^ ,,Nu begraves en stor Mand nede i

kristiania.^ Naar saa Esterretningen kommer, stemmer det altid. Paa Søen kan det hænde, at en saadan

Mand kan sige til Høvidsmanden, at han nøk gjør rettest i ett liden Stund at bøje as paa Eoursen^ og dette blir altid lystret^ thi man er vis paa, at han da ser det soran Baaden, som ^ngen as de Andre skjønner, tuen sont kan volde Ulykke — i Regelen Draugen i sin halve Baad eller andet Gjenfærd.

En af komag-Nilses mange Hiftorier af den Slags var hændt en ^jending af ham ude paa Vinter-

fifke. Vejret havde et Par Dage været rent overhændigt, nten bedagede fig den tredie Dag saavidt, at et as de Baadlag, som holdt til i Rorboden, mente at det nok inaatte gaa an den Dag at saa draget Garnene. De øvrige trøstede sig derimod ikke til. Nu er det Skik at Baadlagene give hinanden Haandsrækning til at sætte Baaden ud, og saa skulde nu ogsaa ske. Da de kom ned ^til Fembøriugeu, søm var triikket et godt Stykke paa Land, sandt de Aarer og Toster vendte baglænds i Baaden, og det var derhos, trods alle sorenede Anstrengelser, ikke muligt at saa den rykket as Pletten. De prøvede sig en to, tre Gange uden Nytte. Men saa sagde En as dem, der var kjendt

sor sremsynt, at ester det, som han saa, var det bedst, at de idag ikke videre rørte ved den Baaden^ den var tungere end Mandsma^t. Med det ene as Baadlagene, som holdttil i Rorboden, var ogfaa en kvik Gut paa fjorten Aar, der hele Tiden morede dem ved al Slags Gabe-streger og aldrig var rolig. Han tog en fvær Sten og kaftede den af al Magt ind j Bagfkotten af Baaden. Ud af den foer faa pludfeljgt synlig for Alle en Draug, i Sjøklæder med en fvær Tarrevafe iftedetfor Hoved. Den havde fiddet baglænds og tynget Baaden og foer nu ud i Sjøen, faa Skumfprøjteu fosfede om den. Da det var sket, gik Fembøringen glat i Vandet. Men den Fremsynte saa paa Gutten og sagde, at dette skulde han ikke gjort. Gutten lo imidlertid som sør øg niente, at sligt Noget troede han ikke paa. Da de saa om Astenen var komne hjem og Folkeiie laa og sov inde i

Rorboden, hørte de klokken omkring tolv om Natten Gntten skrige om Hjelp. En af dem fyntes ogsaa, at

han ved Skinnet af den døsige Tranlampe saa en svær Haand strække sig sra Døren indover op til Bænken^ hvor Gutten laa. Gntlen var allerede nnder Skrig og Modstand draget hen til Døren, sørend de Andre sandsede sig faa vidt, at de knnde slaa Tag om ham sor at holde ham fra at drages ud. Men nu opstod

der midt i Døren en haard kamp, idet Draugen trak ham i Benene, medens det hele Mandskab holdt igjen

i Arme og overkrop. Saaledes sagedes han da i Midnatstimen nnder hamren srem og tilbage i den halvaabne Dør, idet snart Folkene, snart Draugeu havde det Meste as ham hos sig. Med eeu Gang slap Draugen Taget, saa hele Mandskabet saldt over hverandre indester Gnlvet. Men da var Gntten død^og de forstod, at Draugen først da havde slnppet ham.

Vinteren ester hørte de det jamre om Natten klokken tolv nede i Rorboden. ^g der blev førft Fred, da

den blev flyttet hen paa en anden Gruud^. Den famtne ^re, fotn ^stlandsbonden flere Steder kan fætte i at have den bedfte Traverhest, sætter Nord-lændingen, kanske vel faa hidfigt, i at eje den Baad, som sejler hnrtigst. En rigtig udmærket Baad spørges der nord i ligesaa mange Bygder som sydpaa en rigtig ,^glnp^ Traver. Begge sølges de as deres særegne Roniantik, der sylder Bygderne med alskens Sagn om

Hurtighed og vjduuderlige kaplob. De bedste Baade i Nordland saaes nu nede isra Ranen, hvor Baad-

bvggeriet har saaet et stærkt opsving. At bngge en saadan Baad med de rette Vandlinier er en Genisag, der ikke theoretisk kan aslæres^ det beror nemlig paa et særskilt Skjøn hos Baadbyggeren sor hver enkelt Baad. Det gaaer simple Eopier her som ellers i Livet, at de altid kun sejle middels. Den Skabelon, som det nordlandske Baadbyggerj længst har udsundet som den hensigtsmæssigste, den sor og agter højstavnede, skarpkjølede Baad med sin ene Mast og sit brede, smukt skaarue Raasejl tvertover, saa fortrinlig fkikket til det, fom meft trænges, nemlig til den pilfnare For- og Sidevinds^ Sejlads, om end mindre til at krydfe, er undervands aldeles den fantnie Fa^on, fom Englænderne og Amerikanerne i den sidste Tid har

*) Motivet sra Nordland.naaet Berøninielse ved i deres hurtigsejlende klipperskibe. Hvad det har koslet Nordlændingerne endelig at udfiude

denne Baadform, der nn fætter dent ifland til i deres smaa Baade næsten at flyve for Vinden undaf de vældige Havfjøer, foni skumme bagester den, og som, om de naaede Baaden, vilde begrave den under sig, hvor mange Slægter der har lidt og stridt og tænkt og rettet paa denne Fa^on, saa at sige under Dødsstras for hver Fejltagelfe, kort Nordlandsbaadens Hjftorie

fra den Slægts Dage, fom førft optog kampen mod Havet deroppe og til idag det er en glemt Nord-

landsfaga, fuld af den jevne Arbejdsmands Storbedrift.

En Vinteraften i ianuar, lidt før Fisket begyndte, hørte jeg en af Folkene i de flore Baadlag, fom da

overnattede hos os, fortælle. Han var bleven fat paa

Gled ved et Par Hjftorier af komag-Nils og vilde nok nu vife os, at der ogfaa der, hvor han var fra,

nemlig nede paa Dønø i Helgeland nær Ranen, var ligesaa godt Slag baade as underlige Historier og as Baade,

som oppe hos os. Fortælleren var en liden raptunget Fyr, som hele Tiden sad og rokkede og slyttede sig paa Bænken, medens han sortalte. Med

den spidse Næse og de smaa rødagtige runde Ojne lignede han en eller anden nrvlig Sjøsugl paa et

Skjær. Af øg til afbrød han fig felv ved at dukke ned i fin Niftetine, som om han hver Gang tog op as den et nyt Stykke as Fortællingen.

Historien lod saa. Paa kvalholmen nede i Helgeland boede en sattig Fisker, der hed Elias, medsin kone karen, søm før havde tjent hos Præften over paa Alftadhang. De havde faaet fig op en

Hytte der, og han gjorde nu Lofotfiske paa Dagsror.

Paa den ensomme kvalholmen var det nok ikke frit for, at det spøgte. Naar Manden var borte, hørte

konen mangeflags uhyggelig Larm og Skrig, som ikke knnde være as det Gode. En Dag, hnn var oppe paa

Holmen og slog Græs til Vintersoder sor det Par Faar, de ejede, hørte hun endog tydeligt, at det snakkede nedenunder Berget i Fjæren, men huu turde ikke se ester.

Der kom et Barn hvert Aar, men de var stræb-somme begge to. Da syv Aar var gaaet, var der se^ Børn i Stuens men den samme Høst havde Manden ogsaa saaet skrabet sig sammen saameget, at han mente nu selv at kunne raade sig til en Skæring ^ og herester ro Fiske i egen Baad.

En Dag, som han gik med en kvejtepig^ i Haan-den og grundede paa dette, stødte hau over eu Bjergknart

nede i Stranden nforvarende paa en uhyre ftor kobbe, fom laa og folede fig lige bag den, og fom nok var

ligesaa nsorberedt paa Manden, som han paa den. Elias var imidlertid ikke sen^ han stødte ovenisra

knarten, hvor han stod, den lange, tnnge kvejtepig lige ned i Ryggen paa den, tæt under Nakken.

*) en Baad med tre Aarer paa hver Side. **) Kvejtepig er en lang Træstang ^med Jernspids med Gjen-hage i til at stikke Kvejte eller Helleflynder med.Men da blev der et Spræl t kobben rejfte fig med een Gang paa Halen, ret op i Vejret, faa høj

fom en Baadmaft, og faa med et Par blodanløbne Øjne faa ondt og giftigt paa ham, medens den derhos grinende viste Tænder, at Elias holdt paa at gaa fra Vettet af Forskrækkelse. Saa søg den med Et paa Søen, saa Sknmkraven stød snld as Blod ester den. Mere saa Elias ikke til den^ men ind til Baadstøen i

kvalviken, hvor Huset hans stod, drev samme Ester-

middag kvejtestangen med asbrudt iernpig. Elias tænkte ikke længere paa dette. Han kjøbte

samme Høst sin Skæring, til hvilken han alt om Sommeren havde sat op et lidet Nøst. En Nat, søm han laa og tænkte paa den nye Skæringen sin, saldt det ham ind, at han sor rigtig at bevare Baaden kanske burde sætte endnu en Spilre til Støtte under den paa hver Side. Han var saa nrimelig glad i Baaden, at det bare var Moro sor ham at staa op med Løgt øg se ned til den. Som han nn stod og lyste paa den, skimtede han

pludselig i krogen henne paa en Garnvase et Ansigt,

der akkurat lignede kobbens^ det gren en Stnnd sint imod ham og Lyset, Gabet blev ligesom hele Tiden

større og større, og saa foer der en ftor Mand nd igjennem Nøftdøren, men dog ikke fortere, end at Elias ved Løgtefkinnet skimtede, at der stød en lang

iernpig ud as Ryggen paa ham. Øg nu begyndte han nok at skjønne Et og Andet. Men endda var

han mere ræd om Baaden sin end sor Livet, og hanfatte fig med Løgten felv op i den og holdt Vagt.

Da hans kone om Margenen kom, fandt hun ham fovende der med den nedbrændte Løgt ved Siden

^s si^

Den Morgen i iannar, han drog ud paa Fiske med to Mand i Baaden sin foruden fig felv, hørte

han i Mørket en Røst fra et Skjær lige i Udløbet af Viken. Den lo haanligt og sagde. ^Naar det blir Fembøring, faa agt Dig, Elias ^ Det varede imidlertid mange Aar, før det blev Fembøring^ af for Elias, og hans ældfte Søn Bernt var da fytten Aar gammel. Den Høft, dette skete, rejste Elias med hele sin Familie i Baaden ind i Ranen sor at bytte bort Skæringen og saa sor Mellemlag handle sig Fembøringen til. Hjemme var kun en netop consirmeret Finnepige, som de havde taget til fig for nogle Aar fiden. Nu var der en Baad, en liden halvfemternms

Fembøring, føm han netop havde i kikkerten, og fom den bedste Baadbygger derinde havde faaet færdig og tjære-

bredet den Høft. Elias havde god Greje paa, hvordan Baad fkulde være, og fyntes aldrig han havde set nogen Baad saa velbygget uuder Vandet. ^ventil var den derimod kun saa middels, saa at Baaden sor en mindre Ersaren heller saa tnngrod ud og slet ikke videre pen.

*) Femdøring er en storre Baad med sem Aarer paa hver Side^ det er den egentlige Fislel^aad paa Bintersisket deroppe.^7

Bygmesteren skjønnede nu dette ligesaa godt som Elias. Han sagde, at han troede, det vilde blive den sørfte Baad i Ranen paa Sejlads^ men at Elias alligevel fkulde have den for billig Pris, naar han blot vilde love Et, og det var, ikke at gjøre en Førandring ved Baaden, ikke engang faa meget fom at fætte et Rip i Tjærebredingen. Først da Elias ndtrykkelig havde givet fit Løfte paa dette, fik han Baaden.

Men karens, søm lærte Bygmesteren denne Sjøsa^ønen paa Baadene sine undervands — overvands

maatte han arbejde, estersom han selv knude, og det var da tit klejnt nok — havde trolig været ude isorvejen og besalet ham baade, at han sknlde sælge saa billigt, sor at Elias knnde saa Baaden, og tillige, at han sknlde betinge fornd, at den ikke maatte mærkes. Paa det Vis kunde den nemlig heller ikke font vanligt tjærekorfes i For- og Agterftavnen. Elias tænkte nn paa at fejle hjem^ men var først indom Handelsstedet og forfynede fig og Sine med julekost, derunder ogsaa en liden Dnnk Brændevin. Glad, som han var i Handelen, tog nok baade han og

konen hans sig den Dag en Taar over Tørsten, øg Bernt, Sønnen, sik ogsaa smage en Smule med.

Dermed sejlede de nu den nye Baad hjemover.

Anden Ballast end han selv, kjærringen og Børnene samt ^nlekøsten var der ikke i den. Sønnen Bernt

sad ved Halsen, konen, hjulpen as den næstældste Søn, holdt i Draget, og selv sad Elias ved Styret, medensde to yngre tolv og sjorten Aar gamle Brødre sknlde skistes ved øsekarret. De havde otte Mile Hayvej at sejle, og da de kom ud paa, viste det sig, at de nok kom til at prøve Baaden den førfte Gang, den brugtes. Der røg efter-haanden op til en Storm, og Skumkammene begyndte at brække i den fvære Havfjø. Nu fik Elias da fe, hvad Baad han havde ^ den klarede fig fom en Sjøfugl mellem Bølgerne uden saa meget som en Skvat i Baaden, og han dømte derhos

paa, at han slap at sætte en hel klo^ mod, hvad en anden almindelig Fembøring vilde være nødt til i

dette Vejr.

Ud paa Dagen saa han, ikke langt sra fig børte paa Sjøen, en anden Fembøring med fuld Befætning

øg fire klør i Sejlet akkurat fom han. Den laa famme Eonrs, og han fandt det lidt rart, at han ikke havde

fet den før. Den lod til at ville kapfejle med ham, og da Elias fkjønnede det, kunde han ikke bare fig for

igjen at ftikke ud en klo. Nu gik det med ftrygende Fart fom Pilens forbi

Næs, Holmer og Skjær, faa Elias fyntes, han aldrig havde været med paa faa stolt Sejlads sør, og nu viste Baaden sig ogsaa sor det, som den var, nemlig sørste i Ranen.

*) For hver som ,^sættes^, mindskes Sejlet.Havet var imidlertid blevet værre, og de havde alt faaet et Par

alvorlige Sjøer ^ ind over fig. De brød ind over Halfen der forud, hvor Bernt sad, og sejledes ud igjen i Læ nær Bagskotten. Siden det var blevet skutnmelt, havde den anden Baad holdt ganske nær, og de vare nu ikke længer sra hinanden, end at de kunde kaste etøsekar over til hverandre. Saa gik da Sejladsen jevnsides i stedse haardere

Sjø udover kvelden. Den sjerde klo bnrde nu egentlig været sat igjen, men Elias vilde nødig giv^

tabt i kapsejlingen og tænkte, at bie dermed i det Længste, indtil de gjorde det over i den anden Baad,

hvor der kunde tiltrænges vel saa godt. As og til gik saa fremdeles Brændevinsdunken oni, da det nu baade var

kulde og Væde at holde ude. Morilden, fom fpillede i den forte Bølge nær

Elias's egen Baad, lyfte fælfomt stærkt i Skumrauden omkring den anden, der ligesom pløjede øg væltede ett ^tdskavl om Siderne. Ved det lyse Fosforskjær kunde han endog fkjelne Tongenderne over i den. Han kunde ogfaa tydeligt fe Folkene ombord med deres Sydvester paa Hovedet^ men da deres Luvartside laa nærmest, vendte de alle Ryggen til og skjultes mest as den højt krængende Baadrand. Pludselig brød der en forfærdelig Bræksjø,

hvis hvide kam Elias længe havde skimtet gjennem

*) ,,Sjoer^ drnges as vore Sjøsolk i samme Betydning som70

Mørket, indover Halfen, hvor Bernt fad. Den ftoppede ligefotn hele Baaden for et øjeblik, Plankerne fkalv og ryftede under Trykket af den og strømmede faa, da Baaden, der en Stund laa halv-kantret, rejfte fig igjen og tog Fart, ud over Læbord agter. Medens dette ftod paa, fyntes han, det fkreg fælt over i den anden Baad. Men da det var over,

fagde konen, fom fad ved Draget, med en Stemme, fom fkar ham ind i Sjælen. ,,Herregud Elias, den

Sjøen tog Marthe og Nils med sigt^ — det var deres to yngste Børn, det førfte ni, det andet fyv Aar gammel, fom havde fiddet i Rummet nær Bernt.

Hertil fvarede Elias bare. ,,Slip ikke Draget, karen, ellers vil Du mifte Fleres

Det gjaldt nu at faa taget iud den fjerde klo, og da dette var gjort, fandt Elias, at der var Brng

for den femte med, thi Vejret voxede ^ men for at fejle Baaden fri af de ftedfe fværere Sjøer, turde han paa den anden Side heller ikke mindske mere paa Sejlet, end han haardt var nødt til. Det gik imidlertid faa, at den Sejlftump, de kunde føre, efterhaanden blev mindre og mindre. Sjøen røg, faa det drev dem i Ansigtet, og Bernt og den næstældste Broder Anton, der hidtil havde hjulpet Modereu henne ved Draget, maatte tilslut holde i Raaeu, en Udvej, som man tyer til, naar Baaden ikke engang taaler at gaa for d^n

sidste klo — her den femte.

kammeratbaaden, som imidlertid havde været borte, dukkede nn pludselig igjen op ved Siden med71

akkurat samme Sejlføring fom Elias's Baad^ men han begyndte nu ikke rigtig at like Mandfkabet der ombord. De to, fom ftod der og holdt i Raaeu, og hvis blege Anfigter han fkimtede under Sydvefterne, fyntes ham ved den underlige Lysning af Skumbryd-ningen mere lige Dødninger end Mennesker, og heller ikke talte de et Ørd. Et Stykke til Lnvart øjnede han faa igjen den hvide høje Ryg af en ny Braadsjø, der kom gjennem Mørket, øg han beredte sig itide paa at tage imod den. Baaden lagdes med Stevnen skjøns op imod den, og Sejlet blev sørt størst muligt sor at skabe Fart nok

til at kløve den øg sejle Sjøen ud igjen. ind susede Braadsjøeu med et Brus som as en Fos^ atter laa

de et Øjeblik halvkantrede ^ men da det var over, sad

konen ikke længer ved Draget, heller ikke stod Anton længer og holdt paa Raaen — de vare begge gaaede

overbord.

Øgsaa denne Gang syntes Elias, at han hørte det samme sæle Raab i Lusten ^ men midt under det

hørte han tydeligt sin kone angstsuld raabe hans Navn. Da han begreb, at hun var skyllet overbord, sagde han

kun. iesu Navnt^ og tav saa. Han var tilmode, som han helst vilde sulgt ester hende, men følte derhos,

at det nu gjaldt at berge Reften af den Laft, han havde ombord, nemlig Bernt og fine to andre Sønner, den ene tolv, den anden fjorten Aar, som en Stnnd havde staaet sor øsningen, men som siden havde faaet Plads i Agterfkotten bag ham.Bernt maatte nu pasfe Raaen alene og de begge, faa godt det lod fig gjøre, hjælpes ad. Styrvolten turde Eljas ikke slippe, og saft otn den holdt han med

en Haand af iern, fom forlængft var følesløs af Anftrengelfe.

En Stund efter dukkede kammeratbaaden atter frem^ den havde ligefom før været borte en Stund.

Nu faa han ogfaa mere af den fvære Mand, fom fad agterud paa den samme Plads som han. Ud as hans Ryg, nedensor Sydvesten, stod, da han vendte sig,

ganske rigtig en kvarterlang iernpig, som Elias nok mente, han sknlde kjende igjen. Men hermed var han

nu ogsaa i sit stille Sind paa det Rene med to Ting^ den ene var, ^it det var ingen Anden end selve Draugen, som styrede sin halve Baad der tæt ved Siden af ham og havde ført ham i Fordærvelfe, og den anden, at det nok var faa laget, at han den Nat fejlede fin fidfte Rejfe. Thi den, som ser Draugen paa Sjøeu, er en hjemsalden Mand. Han nævnte

intet til de Andre sor ikke at tage Modet sra dem, men overgav i Stilhed sin Sjel til Vorherre.

i de sidste Timer havde han ud as Eoursen maattet bære af for Stormen ^ det blev tillige Snetykke,

og han fkjønnede, at han nøk kom til at vente paa Landkjending, til det dagedes. Sejladsen gik imidlertid for fig fom før. Af og til klagede Gutterne i Agter-skotten over at de frøs, men herved var der nn i

Væden intet at gjøre, øg Elias fad desuden i adfkillige andre Tanker. Han havde faaet en faadan forfærdelig73

Lyst til at hevne sig, og det, han nu vilde gjort, om han ikke havde havt sine tre øvrige Børns Liv at sorsvare, var med en pludselig Vending at prøve at sejle isænk den sorbandede Baad, der endnu stedse som til Haan holdt sig ved Siden af ham, og hvis onde

trinde han kun allfor godt skjønnede. kunde kvejte-piggen før ramme Drangen, faa maatte fagtens ogfaa

nu en kniv eller klep kunne gjøre det, og han følte, han vilde gladelig give Livet til for at faa et rigtigt

Ram paa den, der saa ubarmhjertig havde taget fra

ham hans kjæreste i denne Verden og endda vilde have Flere.

Da klokken var tre, fire om Natlen, faa de Sejlende atter gjennem Mørket en Skumbrydning af

en faadan Højde, at Elias i Førftuingen tænkte fig, at de maatte være tæt under Land i Nærheden af ett Brænding. Han erkjendte det .. imidlertid fnart for, hvad det var, nemlig en uhyre Bølge. Da fyntes han tydelig, det lo over i den anden Baad og sagde. ,^Nu vælt^ Fembøringen din, Elias Denne, der sorndsaa

Ulykken, sagde nn højt^ iesu Navnt^ bad saa sine Sønner holde sig as al Magt sast i Vidiebaandene

ved Aarekjeiperne, naar Baaden gik under, og ikke slippe, sør den var over Vandet igjen. Han lod den ^Eldre gaa sretn til Bernts selv holdt han den angste tæt ved Siden as sig, strøg ham vel øg engang

hemmelig over kinden og forvisfede fig om, at han holdt godt Tag. Baaden begravedes bogftavelig under

Skumskavlen, løftedes efterhaanden op med Forenden10^

og gik saa under. Da den steg op igjen af Vandet

med kjølen ivejret, laa Elias, Bernt og den tolv Aar gamle Martin og holdt fig i Vidiebaandene. Den

tredie af Brødrene var derimod bleven borte. ^Nu gjaldt det først at saa Vanterne paa den ene Side overskaarne,

saa at Masten kunde flyde op ved Siden istedetfor voldsomt at nroe Baaden under, og dernæst at komme op paa det urolige Hvælv og saa Nøglehullet iudslaaet sor at slippe ud Lusteu indeni, som holdt Baaden for højt oppe i Vandet til, at den knnde ligge ftille. Efter ftore Aiiftreugelfer lykkedes dette, og Elias, der først var kommen op paa Hvælvet, hjalp nu ogsaa de andre To didop. ^g der sad de den lange, mørke Vinternat, med

Hæiider og knæer klamrende sig kranipesast til Hvælvet, som overskylledes af Bølgerne den ene Gang efter den anden.

Allerede efter et Par Timers Forløb døde Martin, fom Faderen hele Tiden efter Evne havde ftøttet, af Udmattelfe og gled ned i Sjøen. De havde alt flere Gange prøvet med at raabe øm Hjelp, men opgave det igjen, fordi de skjønnede, at det var nden Nytte. Medens de to sade der alene igjen paa Hvælvet, sagde Elias til Bernt, at han ikke troede Andet end, at han selv ogsaa kom til at ^,være med hu Mor^, men at han havde som et fast Haab om, at Bernt nok alligevel vilde blive bjerget, naar han da^ nu

holdt ud som en kar. Saa fortalte han ham om Draugen, fom han havde stukket nedensor Nakken med10^

kvejtepiggen , og hvorledes denne nu havde hævnet fig paa ham og nok ikke gav fig ,,før han var kvit^.

klokken var faa henimod ni om Morgenen, da det begyndte at graane af Dag. Da rakte Elias Bernt,

der fad ved Siden, Sølvuret fit med Mesfingkjæden, fom han havde ^flidt itu for at faa det draget frent under de tilknappede Vefte. Han fad endnu en Stund, men da det blev lysere, saa Bernt, at Faderens Ansigt var dødblegt, Haaret havde skilt sig paa sorskjel-lige Steder saadan, som det gjerne sker nær Døden, øg Huden var gnavet af Hænderne af at holde om

kjølen. Sønnen førftod nu, at det led paa det Sidste med Faderen, og vilde, saa godt det i Duvningen lod

sig gjøre, flytte fig hen og ftøtte hant^ men da Elias mærkede dette, sagde han^ ,^Hold Dig nu bare trøst fast, Bernt t ^ ^esn Navn, æ gaar til hu Mor^, og dermed kastede hatt sig bagover ned as Hvælvet. Da Sjøen havde saaet Sit, blev den, søm Enhver veed, der har siddet paa Hvælvet, en god Stund ester roligere. Det blev lettere sor Bernt at holde sig faft^ og med den lyfende Dag kont der ogfaa mere Haab. Vejret bedagede fig, og da det blev rigtig lyft, fyntes han ogfaa, han sknlde kjende sig igjen, og at det var

nd sor sit eget Hjemsted, kvalholmen, han laa og drev.

Han begyndte da atter med at raabe om Hjelp, men haabede mest paa en Strømsætning, som han vidste bar under Land paa et Sted, hvor et Næs paa10^

^en tog as for Bølgegangen, faa det blev smnlt. Han drev ogsaa nærmere og nærmere og kom tilslnt saa nær det ene Skjær, at Masten, der slød ved Siden as Baaden, strøg op og ned ad Skraaberget efter Bølgedraget. Saa ftiv han var i Ledene af at fidde og holde fig fast, lykkedes det hant nu nted stor Anftrengelfe at bjerge fig op paa Skjæret, hvor han fik halet Masten op paa Land og fortøjet Fem-børingen.

Finnepigen, fom var alene hjemme i Hufet, fyntes et Par Timers Tid, at hun hørte Nødraab, og da de holdt ved, steg hun op paa Høiden sor at se ester. Der saa hnn da Bernt paa Skjæret og den hvælvede Fembøring hnggende op og ned mod det. Hun sprang stra^ ned i Baadstøen, skjød ud deu gamle Færdingsbaad og roede den langs Stranden rundt om ^en nd til hatn.

Bernt laa syg under hendes Pleje hele Vinteren og kom ikke paa Fisket det Aar. Folk syntes ogsaa ester dette, at han as og til var ligesom en Smule underlig as sig.

Paa Havet vilde han aldrig mere, da han var sjøskræmt. Han gislede sig med Finnepigen og slyttede op til Malangen, hvor han sik sig Rydningsland og nu lever og staar sig vel.77

Fjerde Capitet.

Mellem Jæltcskjærene.

Det var Sommer. Susanne og jeg gik nu i vort syttende Aar, og det var bestemt, at vi skulde con-sirmeres til

Høsten.

Det var i dette Aar, at min Fader indvikledes i

sin ulige kamp med Autoriteterne, deriblandt Fogden og Præsten, om hvorvidt vor Handelsplads fkulde være

faft Stoppeplads for Nordlandsdampskibet. For min Fader var dette en Velsærdssag, og Striden herom, der iøvrigt interesserede hele Districtet, var alt begyndt at blive temmelig bitter.

Det par nøk ikke mindst i den Anledning, at Fogden den Sommer var rejst i Besøg til Præsten, der var en meget indflydelfesrig Mand.

Udvortes var Forholdet mellem min Fader og Præften dog endnu ikke Brud, og det var vist sor yderligere at manifeftere dette, at min Fader i den Tid endog et Par Gange blev inviteret over til Præften.

Følgen heraf var igjen, at min Fader øg jeg en Dag bleve budne med paa en Sejltour ud til Vætten fkjærene, fom laa halvanden Mile borte. Der fkulde førft en Stund fiskes og dernæst spises Melkeringe i Land paa Gnnnarspladsen, en Gaard, der laa som Bygselgods under Præstegaard^.

Der sulgte altid en vis Højtidelighed med, naar Præstens hvide Husbaad med sire Mand ved Aarerne gled ud as Bugten, og der stod da gjerne Adskillige10^

paa Land, som saa paa. Den Dag stod ogfaa Fader

ude paa Trappen med kikkerten. Han havde undskyldt fig for felv at være med, men derimod af god Takt

ladet mig rejfe.

^nde i kahytvænget, der var aabent for Hedens Skyld, fad Præftefrnen og Fogdens to Damer, og

udenfor paa hver sin Side Præsten og Fogden og røg paa deres sølvbeslaaede Merskumspiber i lun Passiar — de vare Ungdomsvenner fra Univerfitetsdagene. Snsanne og jeg saint den sor Anledningen pyntede Stuepige fra Trondhjem havde Plads i den rumme-lige Forfkot. Præftefruen vilde idetmindfte have den Del af fitHns, fom hnn førte med fig i en forfærde-lig fvær Madkurv, et fandt portativt Spifekammer, under fine egne Øjne. Den fvære Madkurv og deu tynde Præftefrne optog aldeles den ene Bænk, medens de to andre Damer med deres ftivede Dragter fuld-

skændig opfyldte Reften af den trange kahyt. Der rørte fig ikke en Luftning, og Veftfjorden

gik i lange, blanke Dønninger. Den laa kjæmpe-rolig og folede fig. Den vidunderlige klare Luft lod Øjet udover Fjeldrækkerne fe næften ind i Evigheden, medens en Luftspejling — et omvendt Fjeld med et Hns nnder og et Par sprøjtende Hvaler øpsørte Eventyr sor ^os ndover den blaa Havslette. As og til mødte vi en Sjøsugl, svømmende i den blanke Dønning.

^ kjølvandet tumlede en øg anden ^,Nise^

Telphin.En Stund før Middag naaede vi ind mellem Vettefkjærene og lagde os nn til at fiske i sniult Vandel det hed nemlig, nanseet Madknrven, at vi selv sørst skulde skaffe os Middagen.

Paa Udsiden as Skjærene larmede Brændingen i den stille Dag og skjød mægtige, hvide Straaler med et Dragsug af mange Favne, efterfom Havet trak fin regelmæsfige, dybe Aande. Urolig, fom Snfanne var, bøjede hun fig ndover Baadripen, faa Haarlokkerne næslen dyppede fig i hendes eget Billede i Vandet, for i den gjennemfigtige Sjø at fe paa Fifken, der i femten til tyve Favnes Dybde gled ind øg ud af Tarren over den grøn- hvide Buud øg ftimlede om Snørerne, hvormed de Vo^ne med deres dobbelte Angleredskab oste trak to Fiske op ad Gangen. Hun kaldte mig i

sin iver rent stærblind, hvergang jeg ikke kunde se netop den Fisk, huu mente. Øg nærsynet var jeg jo

vistnok ogsaa, men Susannes ringeste Bevægelfe interes-ferede mig mere end hvilkenfomhelft Fifk.

Natnrscenen var i Sandhed henrivende. Den hvidmalede Hnsbaad vnggede sig over sit Billede som

den hang i Lust. i Vandet stod ogsaa Gunnars-pladsen neddyppet med Agerflekken under og Bjerkelien

over og omkring fig. Luften, der nd paa Dagen var bleven disig as Heden, var fyldt nied en Løvdnft faa stærk, søm man sydpaa knn kjender, naar det har regnet.

Efter en knap Times Forløb var Bøtten fnld af Fisk, saa vi havde ^kogning^, og vi lagde nu iland.^0

Paa Grønningen lige ovenfor Hufene havde Præste-sruen i Mellemtiden saaet udflyttet et Bord, hvorpaa der paa den fine Damaskes Dug var fat flere Melke-ringe. Hun havde ogfaa kogt Rømmegrød og desuden, faavidt Pladfen strak til, belæsset Bordet med Retter sra Madkurven. Vinen og de stærke Sager gjorde imidlertid nok tilslut Fogden lidt ør i Hovedet. Han sortalte til Præstefruens store Forsærdelse, at Præsten, graafprengt og ftreng fom han nu fad der, i fin Ungdom havde været en overmaade lyftig Fyr, og at de to havde gjort mangen en gal Streg fammen. Da han begreb, at han var kommen galt an, ud-bragte han for at rette paa Sagen en alvorlig Skaal, hvori han for Diftrictets Skyld haabede, at Præsten vilde vide at besejre alle Malhinationer sra hans intrigante Nabo — her standsedes han i Talen ved et betydningssuldt Blik as Præsten hen paa mig, som sad ved Bordenden — og sluttede saa med nogle aands-

sraværende Ord, som skulde aslede det Hele.

ieg følte mig kold og klam og var vift faa bleg fom et Lig. For min Faders Skyld tænkte jeg det

gjaldt at holde gode Miner, men Maden voxede mig i Munden, faa jeg ikke formaaede at fynke en Bid mere.

ieg faa over til Sufanne, hun fad fprudeude rød. Der blev eu Stunds Stilhed, hvori nok Enhver

rugede paa fine Tanker om det Pasferede, indtil

Sommerdagens Søvnighed fik Overtaget, og Præften og Fogden, der begge var vant til at tage deresMiddagslur, soreslog, at man en Timestid skulde hvile Middag og hver søge sig sin Plads i Skyggen. Efter det, fom var passeret ved Bordet, følte jeg mig aldeles ulykkelig tilmode. Mau havde ladet fkimte frem en Mening om min Fader faa krænkende, at det var mig en ren Tortur længere at være i Selskabet. Et Stykke bortenfor Husene bøjede Lien ind over til et trangt Dalføre med Bjerk øg Siljn i Aafen paa

begge Sider, og gjennem den løb over kiselstenene en fpejlklar, blinkende liden Bæk, hvor en og anden ^rret

fmat. Mens de Andre fov, gik jeg op langs^ den og lagde mjg ned for i Enfomhed at ruge over min Sorg.

^eg veed ikke, hvor længe jeg havde ligget flige men da jeg faa op, fad Sufaune der heftig bevæget.

Hun fyntes, de havde været slemme mod tnig, fagde hun, og faa ftrøg hnn, fom hun ikke taalte at fe mig bedrøvet, i Tavshed Haaret atter og atter bort fra min Pande.

Der var en Varme i den lille Haand og en Tale i hendes med Graaden kjæmpende Anfigt, fom mit til

kjærlighed faa trængende Sind ikke kunde niodflaa. ^eg veed ikke, hvordan det gik til, men erindrer

knn, at jeg ftod og trykkede hende heftigt op til mig

med min kind ind til hendes og bad hende holde af mig, bare en Smule, faa vilde jeg holde af hende faa

uendeligt hele mit Liv. ^eg husker ogsaa, at hnn sva-rede og at vi nnder dette begge to græd. Lidt ester stod vi smilende Haand i Haand og saa paa hinanden. Der opkom samtidig en ny Tankehos os begge, — den, at vi altfaa nu vare forlovede. Susanne var den førfte, fom udtalte den og fagde, idet hun fatte fine trofaste, dybe, blaa ^jne forfikrende paa mig, at jeg fra nu af bestandig maatte huske paa, at hun holdt af mig, om de Andre var aldrig faa slemme.

Vi hørte dem raabe paa øs, og — hvad der før paa Dagen aldrig vilde faldt øs ind at gjøres. Su-fanne skyndte sig søran alene et Stykke, saa vi kom hver for fig tilbage til Selskabet.

^eg havde alt Solen i øjnene langt ud paa For-

middageu den næfte Dag, da Anne kvæn, fom hnn var vant til, fra jeg var Barn, ruskede mig vaagen og

fortalte, at min Fader tidlig om Morgenen var rejft

til Tromsø. Han havde været oppe paa kammeret hos mig tidligt, før han rejfte, øg, da han kom ned

igjen, ytret om mig, at ,,han laa og fmilte i Søvne og faa faa lykkelig ud, stakkels Gut^ Det var saare sjelden, at der sra min Fader kom

et sympathetisk Ord, og derfor ftaa de i min Erindring. Min Fader var nok felv dengang alt andet end

glad. Den omtalte Dampskibsstrid laa ham tungt paa Hjerte^ han vilde nu forsøge det sidste Middel, nemlig at saa Sagen ordentlig ndredet igjennem Aviserne, og det var derom han nu personlig vilde henvende sig til en Procurator paa Tromsø. Disse Husets Anliggender laa imidlertid udensor, hvad jeg vidste.Femte Capitet.

konfirmationen.

Under denne Sagernes Stilling mellem vore Forældre foregik famme Høft Sufannes og min Eon-firmation. Da jeg førft indmeldtes fent nde i Eon-firmationscnrfus^et, blev det faa, at jeg, foruden at

fremmøde i kirken hver Mandag, skulde læfe alene med Præften om Fredagene.

Paa fin korte Maner holdt min Fader mig forud eu lideu Privattale, hvori han haabede, at jeg ikke vilde gjøre ham Skam før Præften.

Læsningen oppe paa Præftens Studerkammer var for mig eu hel ny aandelig Udvikling. Den ftore, graahaarede Mand, med det ftærke, brede Anfigt og de massive Sølvbriller søm ostest skudte op i Panden over de svære øjenbryn, sad i Sofaen med fin ftore Mer-fkumspibe i Munden og forklarede, medens jeg pyntet og opmærkfom hørte til i Stølen paa den mødfatte Side af Bordet.

Det gik mere og mere op for mig, at Præften maatte være en ærlig og grundfand Mand, men tillige haard og streng^ thi han talte altid om Pligterne og om, at Naaden ikke kunde tænkes givet os, for at vi skulde slippe udas disse. Undertiden knnde han ogsaa komme t det Hjørne at anstille Betragtninger, der dog neppe alle vare bestemte sor mig^ det var gjerne alskens Forsøg paa at bortraisonnere de Tvivl, man mulig kunde have i Troessagerne, især om Miraklerne, demhan gjerne vilde sorklare paa naturlig Maade. Han kunde derunder blive overmaade vittig i fine Sammen-stillinger, og jeg troede da, fom i Mangt og Meget i hans viljeftærke Anfigtsudtryk, naar han talte, at kjende Sufannes Natur igjen. De fmaa, fmukke Hænder og fin fine, velproportionerede, skjønt ikke netop høje Figur havde huu ogsaa klarlig ester sin Fader og derhos et

vist kast med Hovedet, naar Talen skulde gjøres mere indtrængende end sædvanligt. Men Susanne havde

tillige noget Varmt og Pludseligt, næsten Vulkansk i sin Natnr, der forekom mig fremmed for det Udtryk, fom laa i Præstens kolde, klare Forstandsøjne.

Præsten roste mig for Tænksomhed, men gjentog til min store indre ydmygelse flere Gange, at jeg havde en Maner med at slaa øjnene undvigende ned, som jeg maatte se til at vænne mig as med. Præsten troede uden Tvivl, at jeg var overdreven genert, kanske ogsaa at jeg led under Bevidstheden om min Faders Forhold til ham.

Sagen var imidlertid den, at hans isblaa eller graa hvasse ^jne nndertiden stirrede paa mig, som om de saa mig tvertigjennem og skar mig op som en Appelsin lige ind til min Hemmelighed med Snsanne.

ieg følte mig fom en Forræder, der fveg hans Tillid, og ndmalede mig pinligt, hvad han engang, naar han

fik Alt at vide, vilde tænke om mig, fom under Be-redelfen i min Salighedsfag havde kunnet sidde saa usand og fræk soran ham. Det gik derhos uuder Læs-uingen as Forklaringen mere og mere op for mig, atmit Forhold til Snsanne, saalænge det holdtes hemme-ligt sor hendes Forældre, var urigtigt, og nu skulde jeg endog med denne vitterlige Synd paa Hjertet kold-blodigt og overlagt gaa hen og knæle ved Gnds Bord.

Disse Skrupler forfulgte mig ogsaa hjemme og blev mig tilslut til en sand Marter. Al Synd, stod der i Forklaringen, knude tilgives, undtagen Synd mod den Helligaand.

io stærkere min Fantafi fordybede fig i Gruble-rierue over deune ^lags hemmelighedsfulde Forbrydelfe

imod det Himmelfke, fom allsaa stod udenfor Naaden og ikke kunde tilgives, defto højere fteg den kvælende

Angeft op i mit indre, at netop den Synd, fom jeg nu bevidft og med koldblodigt overlæg holdt paa at

begaa, kuude være af deu Art.

Min Betænkelighed gjaldt især Allerens Saera-mente, som jeg altsaa nu uden Sky og med fuldt Forsæt agtede at vanhellige sor derved at skjule, at jeg bedrog den Haand, som rakte mig det. Forgjæves søgte jeg at skyde disse Tauker bort eller ialsald at op-sætte med at tænke dent til den allersibste Dag sør Eon^ firmationen. Mit Sind blev for hver Dag kun mere uroligt, og i min forfkræmte Fantafi opfteg Ting, der flænger ber^ plta ^mln^n Vilj^, m^ll h^orl je^g forfærdet stod tnidt imelleni alle Helvedesrædselens Muligheder og Syner.

At berolige mig ved at prøve at faa Sufanne i Tale om Sagen, turde jeg ikke^ thi faalænge hun var uvidende om, at det, fom nu fuldbyrdedes, var Synd,havde hun jo hellerikke Skyld, og heller end at ftyrte hende ind i en faadan, fik jeg ftaa alene med min

Byrde. At aabenbare det Hele i fidfte Øjeblik for den ftrenge Præft vilde — foruden fom en Børneforlovelfe

at føre til en, som jeg da tænkte, uudholdelig Skan-dale for os begge — kun bevirke, at jeg miftede Su-fauue, og dette fidfte turde jeg desudeu ikke gjøre uden med hendes Samtykke. Det Hele knyttede fig saaledes sammen før mig til en Umulighedens Ring, hvøri en-hver Udvej var ftængt.

De to sidste Mandage, jeg stod paa kirkegnlvet, medens Præsten overhørte os, saa jeg oste alvorligt

over til Susanne. Hun stod der srisk, smilende og noptnærksom^ hun anede ^ntet og kuude hellerikke hjelpe. ^ Dagene lige uuder Eonfirmationen fteg min Tyngfel til en febrilfk Tilstand, hvornnder jeg flere Gange neppe var rigtig ved mig felv, men følte mig forfærdelig ulykkelig. Det forekom mig tilslut, at jeg rent ud holdt paa at give min Salighed hen sor Su-sannes Skyld. ^eg skvat om Natten sorsærdet op af

Drømme, hvori jeg saa mig liggende paa knæ soran Alteret med Snsanne ved Siden — hnn saa da saa

^ntet anende, overjordisk dejlig ud medens Præsten stod med et Tordenansigt, som om han følte, at en Sjel nu vilde blive dræbt, og at han i Hostien netop holdt paa at suldbyrde Herrens Hevn. En anden Nat vaagnede jeg ved at det ligesom lo haanligt under Sengen og med en visionagtig Forestilling om, at den Ønde laa sammenrnllet og lnrede under den som en^7

svær Slange. ieg holdt mig med bankende Hjerte under Dynen, indtil jeg tidlig ont Morgenen hørte

Folk røre sig nede paa Gaarden, da jeg vovede at flygte ud fra Soveværelfet. Det var Eonfirmationsdagen.

ieg stod om Morgenen før kirketid og pyntede mig i min nye Dragt foran Spejlet paa ^Blaasalen^,

det Værelse, hvor ntin Moder havde været holdt inde-

spærret i de mange Aar, hun var syg. ieg saa gjen-nem de smaarudede Vinduer Baad for Baad fulde af

pyntede Eonfirmander med de feftlig klædte Forældre ro i den klare Høftdag indover Bugten og lande dels ved vor Brygge, dels i Præftegaardftøen.

Dette indtryk af Højtid greb mig pludfelig med Fortvivlelse^ jeg tænkte paa, at Alle disfe kunde komtne

ind i Guds Salighed ligefaa let, fom de nu roede ind den folklare Bugt i den rolige Søndagsmorgen, me-dens jeg alene ftod uden Salighedshaab. Det gik med Eet op for mig, at jeg i mit trifte, aandeligt mørke Hjem lige fra Barnsben af igrunden artid havde havt

en Følene i mit inderste af, at Lykke og Salighed ikke var beftemt for mig,^ og at al den virkelige Lykke og

Glæde, jeg hidtil havde havt, egentlig kuu havde været laant Solskin sra Præstegaardell. Susanne kunde jeg med den Synd, jeg bar paa, ogfaa kun faa tillaans, indtil jeg døde, da vi jo maatte skilles og jeg tilbage til de onde Ulykkens Magter, der sra min tidligste Stnnd her i Hjemmet ligesom havde taget mig til Ejendom.ieg vendte mig

mod Væggen og græd.

Da jeg igjen fknlde fortfætte min Paaklædning og

kaftede Ojet i Spejlet, var det nden Forfkrækkelfe, tvertimod med en vis Ro, at mit Blik fæftede fig paa

den gamle Vision fra min Barndom. Damen med Rofen, fom jeg faa ftaa bag mig i den aabne Dør

til kammeret, bleg og vemodigt feende paa mig, indtil hun med Eet blev borte.

kirkeklokkerne ringede, og Almnen ftrømmede hen-imod kirken. Den Dag var ogfaa Anne kvæn og

alle Husets Folk i kirkefærd. Fader fulgte mig og hilfede i Forbigaaende forbindtlig paa Præften, da de

mødtes ved indgangen.

Den Orden, hvori vi Eonfirmationsbørn fkulde

ftaa paa kirkegulvet, var fidfte Mandag beftemt. ieg fknlde ftaa øverst paa Gnttesiden, ligesom Susanne paa

Pigesiden.

Der var alt suuget eu Psalme, før Sufanne kom i Følge med fin Moder, klædt fom Vo^en i fort Silkekjole med^ Ga^e om Hals og Arme og en Me-daillon paa Brystet. Hun blev siddende i Præstegaard^ stolen hos sin Moder, indtil den gribende Prædiken var forbi.

ieg maa vift have feet færdeles fyg og medtaget

ud^ thi da Præsten oppe ved mig begyndte overhørin-gen, holdt han inde midt i Spørgsmaalet med en Mine,

som om han vilde spørge, hvad der sejlede mig. ieg svarede rigtigt, og med et Nik gik han saa over til

Susanne, som stod der med soldede Hænder og saaned, forgrædt og noget bleg af Spændingen, før Spørgsmaalet kom. Medens hendes Fader spurgte hende, faa hun op paa ham med de velsignede blaa ^jne saa troskyldig og tillidssuldt, at det var mere end klart, at der i denne Stund hos hende ikke var Tanke as ond Samvittighed. Da det var overstaaet og hendes Fader gik videre nedover Gulvet, smilede hun lettet, skjønt alvorligt over til mig, som om jeg var den anden rette Vedkommende, hun havde at holde sig til i denne Stnnd.

^eg saa, saameget jeg kunde, nbemærkt over paa hende, som hun stod der rank og dejlig, med det rig^, paa vo^en Vjs opsatte Haar. As og til saa ogsaa hun over til mig, men da undgik jeg hende. For tnig var hendes Blik nu kun en Synd niere, ligesom hvert helligt ^rd, jeg hørte, blot kunde blive en Tilvæxt i min Syndevægt — virke det omvendte as Velfignelfe.

Gudstjeueflen varede længe, og den nervøse ^ver-anstrengelse bevirkede, som den siden saa ofte har gjort hos mig, at mit Hoved fufede, og at det fortuede med mørke Punkter for mine ^jne. Der vifte fig til min Forfærdelfe en mørk Plet overalt, hvor jeg kaftede ^jet hen, og angftfuld tænkte jeg, at dette maaske allerede kuude være Begyndelsen til Forbandelsen. ^eg turde uu ikke længer se hen paa Susanne sor ikke at sætte Plet paa hende og kunde tilslut ikke bare mig for at besigtige Gulvet, hvor jeg stod, om der muligvis skulde være brændte Mærker under mine Fødder. ^eg tænkte

paa Havmanden, som i Vaagens kirke havde lokket^0

Præstens Datter med fig, og hvis ^nftinct havde drevet

ham ud af kirken uuder Velfignelfen, medens jeg var fordømt til at ftaa.

Efter at Løftet var aflagt, hufker jeg kun dunkelt, at der atter blev holdt en Tale og funget Pfalmer. Da jeg igjen befandt mig gaaende paa Hjemvejen med min Fader, fom med bekymret Mine ftøttede mig, var min fidfte Erindring af det Hele, at Sufanne, fom formodentlig havde opdaget, at jeg var fyg, mod Slut^

ningen af kirketjenesten havde seet paa mig netop med det Udtryk, som samme Morgen Damen med Rosen

— stille, bleg, vemodigt, som den, der saa gjerne vilde hjelpe, men ikke kan. ^eg tror, at det, som min Fader

havde sagt til mig, om ikke at svigte ham sor Præsten, bidrog ikke saa lidt til, at jeg lige til det Sidste holdt mig oprets thi jeg besvimede med det samme vi kom ind i Stuen hjemme og bragtes tilsengs, medens min Fader, der nu var bleven alvorlig forfkrækket, øjeblikkelig lod afgaa E^presfe efter Doktoren. Da Lægen den næfte Dag kom, fandt han mig i voldfom Febervildelse. Min Fantasi flommede over fom en Flod, hvorfra alle Dæmninger vare borte, med en Strøm af de meft forvirrede Forestillinger. Det sorekom mig, som der dandsede og nikkede Helvedes-figurer rundt Sengen, hvoraf en med et langt For-

dømmelfesbrev med Segl under, og at Anne kvæn

rullede med gloende ojne, medens saa as og til St^-sanne saa paa mig med en smertesuld Mine, som omdet ikke stod i hendes Magt at hindre min^ For-tabelse.

Ester hvad jeg siden ersarede, mente Lægen i Be-gyndelsen, at det var Nerveseber, men as visse Symp-tomer og Beskassenheden as mine Fantasier, hvorom

Anne kvæn, der nok havde sine egne Tanker om Sagen, lod det være sig magtpaaliggende at uuderrette ham,

forandrede han helt fin Mening. Han havde behandlet min stakkels Moder i hendes Sindssygdom, og nu gjenfandt han netop den famme Foreftilling om Damen med Rofen og Angften for de onde Magter hos mig, Sønnen.

Tre Uger efter dette var jeg, fkjønt bleg øg med-taget af den langvarige nervøse Parø^ysine, igjen al-deles frisk. Den hele Møllesten as Syndetyngde var søm borte sra mit Bryst, og jeg gik til Alters uden Spor as Skrupler.

ieg sølte mig ogsaa som en helt værdig Person, da jeg Søndagen ester i min sorte Snipkjole gik i

Eonfirmationsvifit til Præstegaardelt. Ved denne Lej-lighed sad Snsanne, — nok en Smule paa Parade sor mig — sont Vo^en ved sit eget Sybord paa For-højningen ved Vinduet. Da hendes Moder gik ud

ester Ribsvin og kage, maatte jeg dog paa hendes Vink i Hast bese hendes dyrebare Sybord med alle Sknf^

ferne, baade de over og de, fom kom frem nedenunder,

naar hnn skjød de øverfte Skuffer børt. i eu af disfe fidste, fom huu med en noget skalkagtig Mine tog op,men lynfnart igjen lnkkede, idetfamme Moderen kom ind, laa den Mesfingring med Glasftenen i, fom hun engang havde faaet af mig, og ved Siden af et Par gamle Brevlapper fra Barneaarene, fom jeg gjenkjende.

Da jeg gik, hoppede Hjertet i Livet paa mig^ thi jeg havde nventet havt et Stevnemøde, hvori Sufannes trofaste Hjertensmening havde vist sig for ntig kraftigere end al mundtlig Forfikring.

Det faldt mig ind, at der maatte være foregaaet Noget hjemme i den fidste Tid^ thi min Faders korte, kolde Maade at behandle mig paa var bleven tuærkelig sorandret. Han forærede mig faaledes et dobbeltløbet

Gevær i kobbefkindshylfter og et Ur og fandt af fig

felv paa, at i Dagene, indtil jeg rejfte, fkulde iens Dreng med Færingsbaaden være til min Disposition,

faa ofte jeg vilde nd at fkyde eller fiske.

Hvad der var hændt, blev mig klart, da Doktoren en Dag indfandt fig og bad om at faa følge mig op paa mit Værelfe.

Den fkaldede , bredbyggede lille Doktor , med Vadmelsfrakken og Staalbrillerne paa sin Stumpnæse, var en as de haardbarkede Læger i vore Fjordegne, som sætte en ^Ere i at rejse i al Slags Vejr. Man saa ham altid i bedst Humør, naar han koin lige ind sra Uvejr. Han var en bestemt og grej Mand, hvis Be-sked uvilkaarlig indgjød Tillid, øg han ejede tillige nøget Varmt, Trohjertigt i sit Væsen, der gjorde, at. han, naar han vilde, knnde være saare vindende. Hanvar Huslæge baade hos os og hos Præsten og en sor-trolig Ven af begge Familier.

Da vi kom op paa Værelfet, bad han mig fætte mig og høre paa ham, medens han felv, fom han plejede, udfandt fig en Route paa Gulvet, hvor han med Hænderne paa Ryggen kunde driv^ f^em og til-bage, medens han talte.

Han havde, fagde han, overvejet nøje, enten han fkulde fortie for mig, hvad han havde paa Hjertet, eller tale, faaledes fom han nn gjorde, men havde beftemt fig til det Sidste, da min Helbredelse beroede paa, at jeg selv var suldkommen klar paa, hvoras det var, jeg led. Min sidste Sygdom havde nemlig ialsald tildels været et Udbrnd as en Disposition til Sindssygdom, som ^han vidste laa arvelig til min Familie paa Moder-siden endog flere Led opad. At dette Udbrud uu havde fundet Sted hos mig, havde visfelig kun havt fin Grund i, at jeg felv altfor ftærkt havde hengivet mig til alfkens Fantafiindflydelfer i Forening med det Lediggjængerliv, fom han vidfte, at jeg altid havde ført hjemme. Det enefte fikkre Middel til at ftandfe Ud-viklingen af denne Dispofitiou var Arbejde med et faft, beftemt Maal for Øje, f. E^. det at ftudere, hvilket hau troede laa for min Natur, og dertil forøvrigt en

fnnd Levemaade, Spadferetoure, iagt, Fifkeri, kamme-

rater og interesfer^ men intet Lediggjængeri, ingen fpændende Romaner, ingen ufunde Drømme mere.

.Han havde talt med min Fader om Sagen og an-befalet min Rejfe til Seminariet i Trondenæs fomen pasfende Forberedelfe til at ftudere, der tillige vilde bringe den fornødne Afbrydelfe i mit nnværende Liv.

Da Doktoren en Stund efter forlod mig, fad jeg^ igjen paa Værelfet med et alvorligt, bevæget Hjerte.

At jeg faadan var bleven gjennemfigtig for mig felv og færdig med min egen Gaade, var mig en over-ordentlig Lettelfe, ja jeg kan fige, at det var en Epifode i mit Liv.

Følelfen af at befinde mig aandeligt nvel, der fom et ftille Sindstryk, en Ulykkesanetfe altid, faalænge jeg kunde huske, havde ligget i Baggrunden af min Sjæl — om end fortrængt i den lyfere Sommertid af min omgang med Snfanne — var altfaa ikke Synd, ikke Forbrydelfens Tyngde, ikke en hemmelighedsfuld, mørk Undtagelfe høs mig fra al anden Natnrens ^r-den, men knn en Sygdom, fimpelthen kun en Sygdom^

fom fkulde behandles med en tilfvarende naturlig kurt

ieg troede ikke, Nogen kunde fidde glad fotn ved et Lykkesbudfkab og høre paa at han var gal, eller at

der ialfald var Fare for at han kunde blive det^ tnen nu ved jeg, at ogfaa dette kan hænde i Verden.

ieg bad nu, fom jeg fyntes for førfle Gang i mit Liv, rigtig frejdigt og fortrøftningsfuldt til miu

Gud, til hvem jeg dog altfaa flod i fantnie Forhold fom alle andre Mennesker, og, om der var nogen For-skjel, da kun saameget nærmere, fordi jeg var en fmk-kels Syg.

Det var en Følelfe, fom Guds Sol efter en lang tung Regndag igjen var brudt frem over mig. iegbad for mig felv, for Snfaniie, for min Fader, og i Nydelfen af dette nye fikre Forhold fortfatte jeg med at bede først for hver Enkelt hjemme, faa for dem i

Præftegaarden , faa for klokkeren og tilslut i Mangel

af Andre ligefom i kirken for ^Alle de, fom fyge og forgfulde ere^, hvoriblandt jeg nu, i Hjertet glad, reg-

nede mig felv.

^iette Capitet.

Ha^ .^lat^eren. Det var kun to Dage før jeg fknlde rejfe til

Trondenæs nied en iagt, sotn laa færdig til at gaa nordpaa.

Medens jeg raadløs overvejede alskens Udveje til at saa Susanne i Tale endnn en sidste Gang, før jeg

fknlde afsted, kom der Bnd til mig fra klokkeren, at jeg endelig maatte komme ud til ham den næste Dag

klokken elleve præcis^ senere var han ikke hjemme. Samme Formiddag, som Budet kom, havde Su-

sanne været hos klokkeren. Hnn havde, uden at sige

et Ord, sat fig ned henne ved Bordet med Anfigtet begravet i Armene.

Da den forfkrækkede klokker trængte ind paa fit ^Hjertensbarn^, fom han i fin Bekymring kaldte hende,

havde huu endelig med taarevædt Anfigt feet op paa ham og fagt, at hnn græd, fordi hun var faa rent, rent ulykkelig.,^Men hvorfor da, kjære Susanne ^ „Fordi^ — e^ploderede det pludselig om Ørene paa ham — „jeg holder af David og han af mig, og vi ere forlovede, men ^ngen maa vide af det uden Du, blokkert og Du vil ikke forraade os^ Med dette fidfte Spørgsmaal kastede hun fig grædende øm Halfen

paa den af Efterretningen bedøvede og otnfufede klokker, der i Hjertet allerede følte fig overvunden, længe før

han endnn havde Rede paa, hvad det var, han gav fig for.

Han fatte Sufaune ned igjen i Stolen, talede og trøftede hende faalænge, indtil han høs fig felv fik modnet det forftandige Svar, at vi burde brnge de to kommeude Adfkillelfens Aar font Prøveaar, øg dersor i

den Tid netop ikke skrive til hinanden. kun maatte

klokkeren saa til Gjengjæld love, at vi den næste ^or-middag skulde faa mødes hos ham et Øjeblik til en

fidfte Aftale og Afsked, samt at klokkeren, i den Tid jeg var borte, skulde fortælle hende Alt, hvad han fik

høre øm mig.

Da jeg den næfte Dag kom ind til klokkeren, fandt jeg ham fiddende i fin Træftol faare alvorlig og

betænkt, med Armen ftøttet forover paa knæerne og ftjrrende ned mod Sandgulvet, der var barftrøet fom

til Højtid. Min Ankomft lod ikke til at^ forstyrre ham i hans Betragtninger, skjønt et lidet Nik ved ^nd^ trædelfen havde vift mig, at jeg ialfald var bleven be-mærket. Violinen fvingede han langfomt i Haanden

frem og tilbage foran fine knæ med et fagte knep^7

over Strengene for hver Gang, faa den mindede om

en afdæmpet kirkeklokke. Hans milde, graa ^jne gled hen paa mig med et grundende, mønstrende Blik, fom

om han egentlig nu faa paa mig for første Gang, øg et fvagt Smil vifte, at Underføgelfen ikke juft faldt saa daarligt ud endda. Lidt ester skyggedes Døren, øg ind traadte til min

Overraskelse Susanne. Hun gik hastigt og rødmende lige hen til mig øg tog mig i Haanden med de Ord^

skjære David, klokkeren ved Alt. han har givet os Lov til at tage Farvel her.^

jeg har saa, Børnt^ sagde klokkeren, „men kun sor et øjeblik, sordi Susanne bad saa meget om

det, og sor at ^ begge kunne høre, hvad jeg ester over-vejelse mener øm det Hele.^

Han holdt nu en liden Tale, hvori han sagde, at han ikke saa noget Galt deri, at vi holdt af hinanden, skjønt vi rigtignok vare meningsløst unge. At vi ikke aabenbarede Forholdet sor vore Forældre, haabede han — og han havde tænkt meget derover — ogsaa var uudskyldeligt, da disse neppe engang endnu vilde tage Sagen for rigtigt Alvor, og vi faaledes kauske kun vilde blive krænkede i vor Følelse. Nøgen Mellem-

mand før hemmelige kjærlighedsbreve, faaledes føm Sufanne havde bedt ham øm, agtede han ikke at være,

og det baade før fin egen Skyld øg før vor Skyld, idet vi burde bruge de foregaaende to Prøveaar til at

fe, om der var virkelig Sandhed i vor kjærlighed, eller

7om det kun var Børnetanker af den Slags, fom siden igjen dunstede bort as Sindet.

Med den Besked gik den gamle klokker godmodigt ud as Stuen.

Da vi vare alene, sortalte Susanne mig hviskende,

hvorfor hun havde vovet at fortro fig til klokkeren. Hjemme havde hnn nemlig hørt, at han engang i sin

Ungdom havde havt en ulykkelig kjærlighed, og at dette var Grunden, hvorfor han aldrig havde villet

gifte fig og siden var bleven saa underlig. Dernæst tog huu med ivrig Hast op as Lommen — hnn gik endnu i sin

gamle, blaarudede, korte Hverdagskjole, der

skulde slides ud, men med ,,vo^ent^ Haar — et kors as smaa, blaa Glasperler, som jeg skulde bære om

Halsen nærmest Brystet i en Silkesnor, som huu ogsaa trak op as Lommen. ^p as Lommen med det Meget i trak hnn srem-deles ester nogen Møje srem en liden Sa^. Det gjaldt

nu en krøl as mit Haar, netop den sort^ i Tindingen, hnn længe havde sigtet paa, sagde hun, og som huu

agtede at sorvare i Aflukket under sin Eonsrrmations-medaillon. Da jeg saa til Gjengjæld bad om en af hendes, fom jeg ogfaa flænge havde figtet paa^, fagde hun, at det ikke behøvedes, da det Perlekors, jeg havde faaet, var trædet paa hendes eget Haar. Saa var der Noget, jeg maatte love hende, og fom hun havde udtænkt, medens hun fad hjemme og fyede, for da tænkte hnn paa faa Meget. Det var, at jeg, naar jeg blev Student, fkulde forære hende enForlovelsesring as Gnld med ^ndskristen ^David og Susanne^ paa den ene Halvdel af indersiden, og paa den anden Side fkulde der staa. ,^Som David og

ionathan^. Det var vore Forældres Uenighed, der havde bragt hende paa den Tanke. ,,Men,^ afbrød

hun,^,,Dn hører jo ikke paa mig, David ^

ieg ftod virkelig ogfaa og tænkte paa noget Andete

det var, om jeg vel turde kysfe heude til Farvel e jeg hufkede paa nominer ude blaudt Vættefkjærene.

i det famme fkrabede det ude paa Stenhellen

foran Døren, hvilket betød, ut klokkeren fyntes, det nu fiiart fik være Slut, og Sufanne fkyndte fig til min

Skuffelfe ftra^ med at faa Prefenterne, hvormed jeg endnu stod i Haauden, gjemte nede i min Brystlomme.

Huu var netop færdig dermed, da klokkeren traadte ind og fagde, at vi nu maatte tage Farvel med hin-

anden. ^

Sufanne faa en Stund paa klokkeren og derfra bleg og med ^jne, der fyldtes med Graad, hen paa

mig, fom om den Tanke, at vi fkulde fkilles, førft nu var gaaet rigtig op for hende. Hun gjorde en heftig Bevægelfe — hun vilde øjenfynlig faldt mig om Hal-

fen, men tog fig igjen i det, fordi klokkeren var tintede.

Nu tog huu kun min Haand, førte den op til sine ^jne uden at sige et ^rd og skyndte sig bort. Dette var Mere, end jeg kunde udholde, og jeg

tror, det var for Meget for deu gamle klokker med. Han gik frem og tilbage og kueppede fagte paa

^ 7*100

Strængen, medens jeg henne ved Bordet lod Taarerne faa frit Løb. Før jeg gik, spinede han en line dejlig ,,Slaat^ som han havde gjort, da han var tyve Aar. Den greb mig dybt, fordi jeg fyntes, den var gjort ligefom om mig og Snsanne^ den sang indeni mig længe b^efter, faa jeg lærte den udenad. ,,Der hører nok En til,^ fagde han, da han flut-

tede, og dernæft — efter et lidet Øphold fom i en tnng Erindring ^,men den er lidet lyftelig og

pasfer ikke for Dig t^

Da iagten tidligt den uæfte Morgeu rejfte, vif-tede der et Tørklæde ud af Salsvinduet i Præftegaardeu

øg til Svar en blank Hat ombord.

døende Capitel.

^rvndenæ^.

Ved et Næs paa Nordfiden af Hindøen i Senjen

ligger Trøndenæs kirke og Præftegaard. Denne fidfte

var i Ølaf den Heniges Tid kongsgaard, og Thore Hunds Broder Siver boede der. Bjarkø, hvor Thore

Hund havde fit Høvdingefæde, er kun nogle Mile borte.

kirken felv er i mange Henfeender et mærkeligt hiftorifk Minde. Dens to Taarne, hvoraf det ene var

fnrkantet og oven beflaget med kobber samt med iernfpir og det andet ottekantet, existerer nu kuu i101

Sagnet, og af de berømte ^tre forunderlig høje lige-vø^ne Støtter^ findes blot Levningerne ved veftre

indgang.

Denne kirke har engang været Ehriftendommens nordligfte Grændfefaiftnjng, har ftaaet der mægtjg med

fine hvide Taarne, sine klokkers langt rungende Maal

og sin hellige Sang lig en kæmpebisp i hvid Messe-særk, der bar St. ^lafs ehriftne Vigfel og Altarlys ind

i Mørket mellem Finmarkstroldene. Dens Magt over Sindene har været tilfvarende dyb og ftor. Til den har henfarne Slægter, kirkeklædte, fognet lange

Veje, før andre kirker rejftes deroppe. kunde den

kleberftens Døbefont, fom ftaar i koret, opregne Navne, eller Alteret nævne de Brudepar, fom der ere viede,

eller den ærværdige kirke fortælle, hvad den vidfte, vilde vi faa høre mangen mærkelig Saga.

Nu har Protestautismen her som overalt plyndret

kirken^ Levninger as dens malede Alterskabe findes indfatte fom Døre i Bøndernes Madfkabe, øg det,

fom var meft fremragende ved den, ligger i Rniner Men længer har man heller ikke kunnet drive ødelæg-

gelfen. Den gamle katholske religiøse kirkestemning følger den tildels den Dag i Dag i de gamle Sagn,

der fvæve ont den, og nnderholdes ved de fremmede Malerier i Ehoret, ved de myftifke Hvælvinger og alle disfe Ruiner, fom Nordlændingens Fantafi gjenopbygger i utydelig Storhed. Almuesmanden deroppe er desuden i fit religiøfe Taukefæt og fin overtro ikke faa lidet

af en katholik. i Livsfare at love Voxlys til kirken10^

salder ham langtsra unaturligt og heller ikke at tage

iomfru Maria iud i fin Bøn. Han ved jo nok, at hun er affat, men tager hende fromt med alligevel.

ieg dvæler ved Mindet om denne kirke og dens

Omgivelfer, fordi jeg i de to Aar, jeg opholdt mig paa Trondenæs, paavirkedes faa ftærkt af Stedets

mægtige Fantafiindtryk. Den hnle iordbund med de formodede nnderjordifke Hvælvinger var mig fom en

tildækket Afgrnnd fuld af Hemmeligheder, og i kirken — hvis Stilhed jeg ofte føgte, da den med fit Tanken

foruuderlig befkjæftigende indre ligger felskabeligt næsten lige Væg i Væg med Præstegaarden og i Regelen paa

Grnnd af Sentinariets orgeløvelfer ftød aaben, — kastede Dagslyset nndertiden Skygger i Gange og

indfænkninger, som om der rørte sig Væsener fra en anden Tid.

ieg læfte med ftor Fremgang Latin og Græsk

med den elfkværdige, kundskabsrige Præst, i hvis Hns

jeg boede, og de andre Skolefag med en af Sentinariets Lærere^ nten i mine Friflunder føgte jeg disfe Steder, der i faa høj Grad fysfelfatte min Fantafi, øg Tronde-næs var derfor alt Andet end det rette Sted for mit fygelige

Sind.

Min nervøfe overfpændlhed har, som jeg senere har iagttaget, en Forbindelse med Maaneskiftet. Ved

faadanne Tider udøvede hine Steder en næften nimvd-

staaelig dragende indflydelse paa mig, jeg liftede mig ubemærkt hen i Enfømheden øg knnde sidde der i flere

Timer, fordybet i det Mangt og Meget, fom halvklart103

skabtes as min indbildningskrast, deriblandt Susannes lette Skikkelse, som jeg undertiden syntes svævede lige

hen imod mig, uden at jeg dog nogensinde rigtig knnde saa se hendes Ansigt. Det var ude paa Vaarsiden i det andet Aar, jeg var der, at jeg en Middagsstund under indskydelsen as en saadan sygelig Stemningsperiode sad inde i

kirken paa en Forhøjning nær Hovedalteret, grublende

med Susannes blaa kors i Haanden. Paa Væggen ved Siden as Alteret saldt mit Øje paa et stort,

duukelt Billede, soin jeg oste havde seet, tiden at det

havde esterladt videre indtryk. Det sorestiller i Legemsstørrelse ett Martyr , der er henkastet i en

Tornebusk, hvis spidse Torne, lange som Dolke, gjennembore hans Legeme paa sorskjellige Steder, og som derhos ikke tør jamre sig, sordi en svær smertesuld Torn gaar ind under Struben og ud den aabne Mund.

Udtrykket i dette Ansigt blev mig med engang helt sorsærdeligt. Det saa paa mig med en Mine af ftille Forftaaelfe, som om jeg var Lidelseskammeraten, der skulde ligge der, naar han endelig engang sik ud-stridt. Det var umuligt at saa Øjnene dersra, det blev som levende, rykkede snart ganske nær, snart langt bort hen i en Dnnkelhed, som mit eget svimlende Hoved skabte. Det var, som i dette Billede Forhænget var draget tilside sor et Stykke as min egen Sjels hem-melige Historie, og det var kun m^d ^n Viljeanstrengelse,10^1

fremkaldt ved Frygten for at fuges for langt ind i min egen Fantafi, at jeg formaaede at løsrive mig fra det.

Da jeg vendte mig, ftød i Lyfet, fom faldt fra

Vinduet nær den øverfte kirkeftol, Damen med Rofen. Hun havde et Udtryk af uendeligt Vemod, font kjendte

hun vel Sammenhængen mellem mig og hint Billede, og fom Tornegrenen i hendes Haand var kun i For^ mindfkelfe den famme Tornebusk, hvorpaa Martyreu hift heune laa.

^ kirkens enfomme Stilhed paakom der mig plttdfelig en ufigelig Angeft for nsynlige Magter, en

panisk Skræk, hvorunder jeg hastigt flygtede ud. Da jeg kom udenfor, opdagede jeg, at jeg havde

miftet Sufannes blaa kors. Det knnde kun ligge i

kirkett ved Forhøjningen, hvor jeg havde siddet. ^eg vilde i dette øjeblik, medens Rædselen endnu sydede

mig i Blodet, ikke gaaet tilbage igjeu ind i kirken for nogen Pris i Verden — undtagen for Snfannes blaa

kors. ^eg fandt det, idet jeg med fuld Ro ledte paa Gulvet der, hvor jeg havde fiddet.

Dett attden Gang, mit Nervefyftem i de Aar

faadan aabenbarede fin Sygelighed, var ud paa

Efteraaret, et Par Maaneder før jeg skulde rejse hjem.

En Bonde havde, medens han var inde hos

Præsten, bundet til kirkegaardsmnren en Hest, som var glasøjet. ^eg gav mig til at staa øg se paa den^

men dens døde, udtryksløse Blik sorfulgte mig bagefter10^

i Erindringen hele Dagen. Det forekom mig, fom om dens ^jne istedetsor ndad saa indad i den os usynlige

Verden, og svin oin det kunde falde den na-turligt, naar man glemte at pasfe Tømmen, at vige af fra den almindelige Landevej og ind paa Helvejen, hvor de Døde fare. Som jeg oin Eftermiddagen med dette i Tankerne fad inde hos Præftens, hvor man fantlalede oni Allehaande, ftod plndfelig for mig et Anfigt hjenttnefra, blegt og anstrengt, og lidt efter blev det ntig klart ^ at den Mand, hvem det tilhørte, kæmpede fortvivlet for at klamre fig fra den oprørte Brænding op paa en

klippe. Det var ingen Anden end vor Dreng Anders. Han fæstede sine halv glas- halv hornagtige Blikke

paa mig, niedens han laa der ligesoin hindret sra at redde sig af Noget nede ved hans Fødder^ font jeg ikke faa. Han havde et Udtryk, fom om han vilde sige mig Noget. Visionen varede knn et øjeblik ^ men en pinlig, næsten nndholdelig Følelse af^ at der i denne Stnnd hændte en Ulykke før os hjemnte, drev mig nd af Stnen og til at vanke nrolig om i Marken Reften af Dagen.

Da jeg kom tilbage, spurgte man, hvad der havde fejlet mig, fiden jeg nted engang kridhvid var faret nd af Stuen.

Fjorten Dage efter kom der et førgeligt Brev

hjemmefra. Min Faders iagt ,,Haabet^, der efter de Dages Skik var nasfureret og for en ftor Del ladet

med Fifk, fom han for egen Regning havde indkjøbt,10^

var paa Bergensrejfen gaaet nnder i et Uvejr paa Stathavet. Fartøjet var fpruuget læk øg havde ud paa Eftermiddagen maattet landfættes. Mandskabet var sluppet dersra med Livet, men vor Dreng Anders havde faaet begge fine Ben knufte. Dette Forlis gav min Faders Formue fit førfte betydelige Stød. Det andet skulde komme nde i det

paasølgende Aar med Tabet ogsaa as den anden iagt ,,Enigheden^, og det tredie og sor Fremtiden asgjørende

Slag rammede, da det as Regjeringen endelig blev afgjort, at vor Handelsplads ikke skulde være Damp-skibsstoppested.

attende Capitet.

Hjemme.

i December Maaned var jeg igjen hjemme, hvor jeg udvortes fandt Alt ved det Gamle, kun om muligt

paa Grund af, hvad der var pasferet, endnn ftillere og triftere. Min Fader var raftløs virkføm, men lidet meddelfom. Han anfaa mig fandfynligvis heller ikke skikket til at tage Del i sine Bekymringer. Susanne, der nu ligesom jeg var over nitten Aar gammel, opholdt sig i Besøg hos en Familie nogle

Mile borte og skulde sørst komme hjem til iul. Min Længsel ester hende var ubeskrivelig.

Det var i den sidste mørke, stormsulde Uge sør iul, at den spanske Brig ,,Saucta Marian, sordrevet ved107

Uvejr, indkom i Nærheden af vort Sted i en temmelig beskadiget Tilftand, der gjorde, at den under vore daarlige Arbejdssorhold maatte ligge og reparere i henved se^ Uger.

kaptejnen, som ejede baade Skibet og Ladningen, var en høj, gul, pyntelig klædt Spanier med noget

graasprængt Haar, sorte ^jne og store Ansigtstræk. Med ham sulgte hans Søn Antonio Martine^, en

smuk, ung Mand med olivenbrunt Ansigt og ildøjne ligesom Faderen.

Min Fader havde gjort Hr. Martine^ væsentlige Tjenester under ^udbjergningen og bad ham nu med nordlandsk Gjestsrihed tage tiltakke hos os. Uaglet Meddelelsen mellem os ikke kuude være synderlig livlig, da de Fremmede kun sorstod enkelte norske ^rd og ellers maatte hjelpe sig med Tolk, sremgik det dog snart, at det var to meget godmodige Mennesker. Deres Hovedbeskjæftigelfe beftod i hele Dagen at rnlle og røge Eigaretter øg at tilfe Arbejdet ved Briggen. Den mørke Tid virker trykkende paa Manges Humør der nord, ifær i Dage, da man er mindre

befkjæftiget. i inlen og ifær felve ^uleafleu plejede faaledes min Fader altid at være yderlig trist. Medens

Lyftigheden gik i hele Huset, og Folkene højtidsklædte

jnlede ved det med tregrenede Talglys prydede kjøkken-bord, sad han i Regelen i sine egne Tanker indestængt

paa kontoret og vilde ikke sorstyrres as Nogen.10^

Denne inleasten var han dog for Hr. Martine^ Skyld en Stund inde i Stnen, men forholdt fig hele

Tiden tavs og forftemt, fom om han knn længtes efter

sit enfomme kontor, hvortil han ogfaa lige efter Aftensbordet trak fig tilbage.

attende Capitet.

Iulehel^get.

Ømkring inletiden var der den Vinter paa vore

kanter i Lofoten en hel Del Fremmede, meft Skibs-kaptejner, der, ligefom Martine^ hos os, paa Grund

af det urolige Vejr eller Søskade opholdt fig paa forskjenige Steder iland. Der var derhos kommet Notabiliteter sydfra i offentligt trinde. En Følge af dette var igjen en Del felskabelige Sammenkomster, hvori Verterne føgte at overbyde hinanden i flot Gjestsrihed.

Tredie Nytaarsdag bleve vi saaledes budne til Middag og Bal hos den sormueude Lensmand Røst, høs hvem de nævnte Herrer sydsra sortiden havde

Øphold. Det var for os knn en halvanden Mil at rejfe, men Mange havde baade fe^ og otte Mile frem

og deraf en ftørre Strækning ^ivvej. Røftas rummelige Lokale kunde hnfe en hel Mængde Gjefter , men dennegang havde han for at fkaffe

Nattelogi til de mange indbudne tillige taget Nabo-gaarden i Beslag.10^

idet jeg fkrider til at fortælle dette Beføg, der for mig fkulde blive faa fuldt af Begiveuheder ^g

Sindsbevægelfer, har jeg lovet mig felv at være kort, og jeg kommer faaledes til at overspringe mangt et Træk og mangen en Tegning, der hører til et mere syldigt Billede as Livet deroppe.

Man skulde ester indbydelsen spise klokken tre, men de fleste Baade indsandt fig to, tre Timer i

Forvejen. Medens Damerne omklædte sig ovenpaa, samledes Herrerne nedennnder i en med Forsæt ikke meget oplyst Stue, hvor der stod „et Stykke at bide i^ og eu Suaps, som vel kunde tiltrænges efter Rejsen. Der bleve de tillige af den omhyggelige Vert gjorte bekjendte med hinanden. Matt ventede længe og forgjæves paa Præften og hans Damer og maatte tilslut bestemme sig til at gaa til Middagsbordet udett dem. Dørene opsloges nu til den store, sestligt oplyste Spifefal ovenpaa, Gjesterne strømmede opad Trappen og indtoge ester mange Standsninger i Dørene og lange høflige Stridigheder øm Rangordenen deres Pladfe rundt det ftore, fvært opdækkede Heftefkobord, der prangede festligt med en tæt Rad as Vinslasker,

trearmede Lysestager, høje kogeopsatser og især øverst

oppe ved Hæderspladsen med en sand Opdyngning as massivt Sølvtøj. For Præstens blev tre Pladser

sorbeholdt oppe ved Notabiliteterne. Min Fader sad ved Siden af Hr. Martine^ oppe ved Hovedbordet,110

og jeg i Beskedenhed længer nede ved et af Side-bordene.

Middagsfelfkabet var af det gode, gamle, gemytlige Slags, som nn desværre overalt gaar mere og mere

af Brug. Man fpifte rigtignok med kniven og vidfte ikke af Sølvgafler ^ men der var til Gjengjæld virkelig

Glæde i Laget, øg man havde længe efter Stof til mangen morfom Samtale.

i Begyndelfen, medens man endnu fad med den frysende Følelse af deu hvide Dug øg imponeret af

det feftlige indtryk, gik det jo rigtignok dygtig ftivt til^ Naboerne vovede neppe engang at hviske til hinanden,

og de balklædte unge Damer, der alle som ved en magnetisk Sammenhængskraft vare komne ved Siden as hverandre, sad længe i dyb, genert Tavshed i een Række, som en blaa, rød og hvid Blomsterhæk, hvori ingen Fugl turde synge. Middagen aabnedes ved, at Verten ønskede Gjesterne

velkommen. i et Par længere studerede Taler udbragte han dernæst Skaaler sor de tilstedeværende Notabiliteter,

hvilke igjen as disse besvaredes. Hermed sølte Alle, at man var sluppet over det egentlig ossicielle Dørtrin til Glæden. Verten indlod sig nu nted lettet Bryst paa de langt kortere og grejere Skaaler for de Fraværende, hvoriblandt førft og fremft var den ^elskværdige Præst og hans Familie^. Ved denne Skaal lagde nok Flere end jeg Mærke til, at min Fader lod Glasset staa urørt.ll1

imidlertid gik Retterne rundt ^ og efterfoiii Vin-standen i Flaskerne sank^ steg Munterheden. Der

dukkede nu op mangt et baade kvivkt og skorpt Hoved,

der her var kommet frem paa sin rette kampplads, og

den Hagl, soin her vankede as Vid, lystige indfald og morsomme Taler — de sidste font oftest i Fortn us

Historier med et nndertiden mauske noget drøjt Pointe

i — gav et livligt indtryk as det ejendotnntelige nordlandske Lune.

At der, da man skulde rejse sig sra Bordet, var Enkelte, som ikke knnde komme op as Stolen, og Andre, der bagester savnedes som Følge as Slaget, var kun, hvad der deugang sædvanlig hændte i Selskaber. Blandt disse sidste skulde desværre ogsaa jeg tælles.

øjeblikkets iudtryk har altid havt en stor Magt over mig, og uvant, som jeg var, baade til den Slags

Lystighed og til stærke Drikke, havde jeg nden For-sigtighed overgivet mig til den glade Stemning, der

susede rundt omkring mig. ieg troer, at jeg aldrig har let saameget i mit hele Liv tilsammen, som jeg

gjorde ved dette ene Middagsbord. Paa skraa for mig fad den rødhaarede Handelsmand ^adel med fit lange, tørkotnifke Anfigt og fyrede af den ene Vittighedsgranat efter den anden, og ved min Side hviskede den pukkel-

ryggede kontorist Gram, der var videnom bekjendt sor sit gode Hoved og srygtet sor sin bidende Tunge.

Hans pikante karakteriseren af de Forskjellige, som sad ved Bordet, steg i ondfkabsfuldhed, efterfom han drak,10^

og var hans Ord blevne hørte, vilde nøk mangt et

straalende Anfigt ved Børdet fkiftet Udtryk. ieg tror ogsaa, at han ved Siden deraf i Stilhed har havt fin

Fornøjelse af at faa mig berufet, idetmindste var han hele Tiden utrættelig i at fylde tnit Glas, nær da den hede Vin toges i Brug. Hans rappe, gløgge Ørneøjne

og nogle tilhviskede Ord rettede min, nu ellers dygtig

omtaagede Opmærksomhed hen paa mangen en komisk Scene.

Det sorekom mig tilsidst, at Stnen og Bordet gik op og ned, som oin vi sad under Sjøgang i en

stør kahyt. Utydeligt staaer ogsaa sor mig, at man bagester i den sejlende Sal i to modsatte Strømninger

klemte sig sorbi hinanden rundt Bordet mellem Væggen og Stolene og takkede for Maden.

Efter Alt dette erindrer jeg intet, før jeg vaagnede i Bælmørke fom af en tung, forvirret Drøm øg følte,

at jeg laa i en blød Edderduns Seng. Lidt efter lidt dagede det Pasferede op i min Erindring, og jeg begreb, at jeg var bleven bragt tilfengs i et af Gjefte-værenerne i Nabogaarden. Medens jeg laa og grundede over dette og følte mig uhyre ulykkelig, kom den ældre Hr. Martine^ ind til mig med et Lys i Haanden for

ttt fe til ntig. Det vifte fig da, at klokken var over

to om Natten, og den Omstændighed, at jeg faaledes havde fovet en fe^, fyv Timer i Træk, fkyldte jeg

rimeligvis, at jeg ikke lættger følte mig videre legemlig ilde^ defto mere led jeg moralfk af en skamsnld Følelse.113

Saavidt jeg kunde sorstaa, da jeg klædte mig paa, var nok Nabogaarden bleven et helt La^areth sor den samme Slags Faldne efter Middagsbordet fom jeg, og blandt dem bemærkede jeg med en vis hevngjerrig

Glæde kontorist Gram, min pukkelryggede^ skadefro Sidemaud.

Hr. Martine^ betydede mig med alskens oprømte Gesticulatiøner, at man nu var ivrigt isærd med at danse, og at jeg maatte være med. Tanken om, at Susaune nu længst maatte være kommen og have ventet forgjæves, foer mig uied Et fom et Lyn igjennem Hovedet. Hvorledes jeg havde knnnet glemme hende endog knn et øjeblik, var mig

felv en Gaade e men at jeg havde gjort det, laa tungt. paa mig.

Spifefalen var nu bleven forvandlet til Banal, og Danfen havde allerede i flere Timer gaaet lystigt

sor sig ester suld Musik as Violin, klarinet og

Violoncelle. i et belejligt øjeblik, midt under en Dans, listede jeg mig ubemærket ind.

Som jeg stod der med mine trange, hvide Handsker paa, bleg og genert nede ved den aabne Dør, igjennem hvilken Heden strømmede ud i den kolde Gang som en Taage, led jeg i Begyndelsen stærkt under Følelsen as, at Alle nu vilde se paa mig og tænke paa min mindre passende opførsel. Det ene Par ester det andet svingede imidlertid

forbi faa nær, at Damernes kjoler rørte ved mig, og

8jeg begyndte, saavidt min Nærsynthed tillod mig del^ esterhaanden at orientere mig i Salen.

Præstefruen sad i Sofaeu, øverft oppe mellem uogle ældre Damer, i ivrig Samtale med den fkaldede lille Doktor.

Præften fpillede fandfynligvis kort nedenunder^ — men til Sufaune faa jeg intet.

Den unge Martine^ fvingede netop oppe i Salen med ftraalende Mine i en Polket en paafaldende fmnk, hvidklædt Dame med et blaat, flagrende Baand om Livet. Hnn havde et fvært, dejligt Haar, der faldt i det gule, med en ftor Sølvnaal fom et Spyd gjennem Nakken og en let Balkrands paa. Hnn faa ned mod Gulvet, medens huu danfede. Damen var højere og fyldigere end Sufanne, men med en særegen ^nde i sin Figur, som erindrede mig om hende. Den lette, næsten fornemt udføgte Maade, hvorpaa huu sorte de smaa Fødder i Dansen — det var, søm om hun svævede — lignede ogsaa hende, og jeg sulgte dersdr

Parret med en nbevidst interesse.

Min Nærsynthed hindrede mig sra at skjelne godt,

og da de kom forbi mig, skjultes desuden Damens bøjede Høved af hendes egen Arm, der fortrolig lænede fig op til den øjenfynlig lykkelige Martine^ Skulder. Hvad jeg faa, var kun en bred, ren, velfignet Pande, der ikke kunde tilhøre To i Verden, og at en nedfalden Lok af hendes Haar legede om de hvide , runde Skuldre.11^

ieg følte, at jeg skalv i knæerne. Denne høje, sine , fornemme Dame kunde dog umulig være

Sufanne t

Med en skinsyg Følelse vogtede jeg ufraveudt paa deres Dans, til de næfte Gang kom forbi. Netop^ lige overfor mig slog huu leende Øjnene op, hendes Blik faldt lige paa mig, og en ftærk Rødme gjød fig

pludfelig øver Anfigt og Skulder, helt ned til kniplings-

kanten paa kjolen. Det var Snfannet

i de lidt over to Aar, vi havde været adfkilte, havde hendes Skjønhed ndfoldet fig faa vidnnderlig

rigt. Af den fine fyttenaars knop var der i den korte Tid fprunget frem en herlig, fuldt udvo^en

kvinde.

Parret fatte fig ned øverft oppe i Salen paa deres Pladfe nær Rækken af de ældre Damer.

ieg begreb nu, at de To vare ifærd med at opføre Banets fidfte lange Dands Eotinon, hvilken man i

Regelen plejer at afveje med en Uendelighed af Tourer, og det foer mig igjennem Tanken, at den unge Mar-tine^ fandfynligvis havde gjort Lykke hos Sufanne den hele Aften, fiden han var bleven hendes Eavaner netop

i denne Dans. ieg blev vaer, hvorledes Præftefruen synligt ndmærkede ham, og det saldt mig bittert ind,

at han jo baade var en rig Mand og derhos, skjønt lavere as Statur, saa helt anderledes vo^en og mandig ud end jeg.

8*Der gik mig fom en kniv i Hjertet. ieg havde altfaa ligget berufet fom et Dyr og ladet en Fremmed

tage Sufanne fra mig. Med vild Skinsyge bemærkede jeg, hvorledes den

smukke, stumme, med de sorte ildøjne talende Martine^ leende og under alskens livlige Nik og Gebærder søgte

at tydeliggjøre hende en ny Tour, som nu skulde gaa for fig, hvorledes han uudertiden bøjede fig ligeføm fortroligt hviskende henover hende, og hvorledes hnn igjen fra fin Plads faa op til ham og lo lyftigt, flig fom kun Sufanne kunde le. Han tog hende ved Haanden og fik hende til at gjøre en Prøve paa Gnlvet foran deres Pladfe, og dette lod til at være endnu morfommere. Den unge Martine^ beskjæftigede hende øjenfynlig, øg vort gamle Forhold var altfaa blot Børneftreger, søm den vo^ne Dame nu helst ønskede glemt. Ester vor Astale om de to Prøveaar var jo ogsaa Alt i den Henseende mellem os paa det Rene, saa at vi som Vo^ne sor den Sags Skyld ved Lejlighed nn gjerne knnde passiare leende sammen om det Hele. Blodet susede i mit Hoved, og jeg sølte, at jeg maatte hevne mig. Før jeg rigtigt havde overtænkt

hvorledes, gav jeg mig ved en pludselig indskydelse til at passiare ivrigt og saa, at det knnde have Ud-

seende as, at jeg gjorde Eour, med Landhandler Ns smnkke Datter, som

netop kom til at staa lige ved

mig.117

Da Sufanue bagefter i den nye Tonr danfede forbi os, faa hun ligefom forundret prøvende hen paa mig. Næfte Gang hun kom tilbage, tabte hun af Vanvare sit Lommetørklæde netop der, hvor jeg stod.

ieg tog det op, gik stivt hen og leverede det til Præste-fruen, der imidlertid — det være nu i Betragtning af

min Opsørsel ved Middagsbordet eller af Andet

tog paafaldende kort og koldt imod mig. ieg bukkede ligefaa koldt for hende og vendte faa tilbage til min

gamle Plads, hvor jeg igjen optog den afbrudte leende

Samtale med iomfru R. En Stund efter fvingede Sufanne atter forbi, og

hnn faa da hen paa mig med en alvorlig, men nvis Mine, fom om hnn ikke rigtig var paa det Rene med fig felv om, hvad hnn skulde tænken siden slog hnn hver Gang med Villie øjnene ned.

ieg opdagede med Tilfredsstillelse, at Martine^ igrnnden dansede klodset. Medens jeg med forceret

overgivenhed lo og pasfiarede med min vakre Side-dame, var det min hemmelige Friftelfe at fætte Foden i al Ubemærkethed en ^mule ondfkabsfuldt frem, for

at han knnde fnnble i den. Og jeg ved ikke rigtig, hvordan det gik til, men da Martine^ næfte Gang

danfede forbi, faldt han faa lang, han var, henover Gnlvet og flog fig vift haardt^ han var nemlig i Faldet ridderlig nok til at slippe den Støtte, han knude havt i sin Dame, saa at Susanne kun blev reven halvt med.10^

Han rejste sig øg saa rasende hen paa mig, den uskyldige Aarsag i Uheldet, der stod tilsyueladende altfor optaget af min Sidedame, til endnu ret engang at have bemærket, hvad der foregik. Det Blik, fom han fik tilbage for det, han laante mig, aabenbarede ham imidlertid nok uvilkaarligt hele Sandheden^ thi han vilde netop fare lige imod mig, da han uventet ftand-fedes ved, at Sufanne, rigtignok en Smule bleg, traadte lige hen foran hant og med en Verdensdames Holdning roligt rakte fin Arm ud, for at han fkulde føre hende videre. Som Sufanne gik ^lrm i Arm opefter med den hinkende Martine^, vendte hun pludfelig fit Anfigt om tilsnig med en Mine faa glædeftraalende, at jeg fra min dybe Fortvivlelfe plndfelig henfattes i den lykke-ligfte, meft jublende Vished. . Hun havde klarlig forftaaet, at Martine^ Uheld var en Hevn fra min Side for hendes Skyld og dermed faaet den Tvivl ^lettet af sit Bryst, som min Færd i den sidste Timestid havde maattet give hendes thi at jeg ikke var beruset, havde hun suart indseet, og

koketteri laa altfor fjernt fra hendes egen oprigtige, fanddru Natur til, at hun fkulde kunne forftaa et

faadant hos mig. i bred Sandhed var hun egentlig kun en forfinet kvindelig Udgave af fin Faders ftærke

Natur.

ieg gik og gjorde den unge Martine^ de meft

ufortrødue Undfkyldninger for min kejtethed, medens Sufanne fad ved Siden af og hørte paa, indtil hangodmodig, som han igrunden var, endelig lod sig forntilde. Noget lang i Ansigtet blev han jo, da Susanne lige ovenpaa soreslog, at jeg skulde opføre den føreftaaende Tøur med hende, før at han kunde hvile fit forstaaede Ben til den næfte.

ia, jeg danfede med hende, den smnkke, fuldvo^ne

kvinde i den hvide Balkjole, hvem jeg for en Stund siden ikke havde gjenkjende sordi hendes egen herligt

ndviklede Skjønhed skjulte bende.

Vi havde lært hinanden at danse, øg jeg tror, at vi begge dansede ualmindelig godt. Den lette Valkrands med sine, hvide Blomster mellem de grønne Blade sremhævede hendes rige Haar^ jeg havde Armen øm hendes Liv og kjendte, hvorledes hnn elastisk lænede sig op til mig, medens hnn vnggede med mig i Dansen, glad og tryg som et Barn. Hendes Pande var nær mine Læber, og vore Blikke, som søgte hinanden under Dansen, talte atter øg atter om, hvor dejligt det var at mødes , naar man bar længtes inderligt efter hinanden i tø lange Aar.

Da jeg førte hende tilbage til hendes Plads, fik jeg et Haandtryk øg et Blik, der fuldstændigt holdt mig fkadesløs før Præftefrueus mindre venlige Miner. Det lod til, at Sufauue blev irettefat for fin negli^

geante Opførfel mød den nnge Hr. Martine^, men at Doktoren, fom fad ved Siden, tog hende i Forfvar.

ieg ftod igjen paa min gamle Plads og faa Susanne og Martine^ opsøre den nye Tonr.10^1

Hendes opkastede Læbe viste i Begyndelsen Spor

af den gamle Barnetrods efter irettefættelfen^ men fiden blev Udtrykket ligefont mere roligt og tankefuldt.

Henfunken, fom jeg stod, i Synet af hende og formodentlig fvag efter de mange vejende Sinds-bevægelfer, kjendte jeg med Et denne trykkende, nrolige Følene af Angeft øg Ulykke komme over mig, fom i

Regelen ledfager mine Vifioner. ieg føgte at komme ud af Salen, men Synet greb mig forinden.

ieg faa Sufannes Anfigt, medens hun dattfede med Martine^, hvidt fom en gribende skjøn Afdøds, og

den grønne krands med de fmaa hvide Blomfter hang hende i Haaret fom vaadt Søgræs. Det var føm der

drev Vand ned ad hende. Blodet ftrømmede mig til Hjertet^ Salen var fnart mørk, fnart drejede den fig nnder Gnister as tnsinde Lys rundt sør mine Øjne nted de dansende Par.

ieg vilde visselig være besvimet nede ved Døren, havde ikke Doktoren taget mig uuder Armen og sørt

mig ud paa den kjølige Gang og dersra ind i et lidet Gjefteværelfe , hvor han lod mig drikke Vand og hvile paa

Sengen.

Da han en halv Timestid efter Anfaldet kom tilbage og faa, at jeg var kommet mig, fatte han fig mildt og venligt ned ved Sengen hos mig og begyndte paa fin trohjertige Maade at tale, fom han fagde, „ligefremt^ med mig.1^1

Han havde, fagde han, idet han med Lysesa^en betænksomt kløvede Tanden i Lyset, — som han, for-modentlig for at kunne iagttage mig, havde taget bort fra Spejlbordet og nu fad med i Haanden, — den Aften, fra jeg kom op i Salen, lagt Mærke til mig og troede at forstaa, at jeg inklinerede sor den smukke Susanne L., men var skinsyg paa den unge H^. Martine^. Han havde ogsaa sør hørt en Fugl syuge om den Ting.

Dette var en Følelse, som mange unge Mennesker bare vilde have godt as og udvikles ved, inen sor mig med min Sindsdisposition vilde den Slags ophidsende

Stemninger kun være i højeste Grad til Skade e han havde desværre, lagde han sagte til, havt Ersaringer

dersør sra min egen stakkels Modere thi det, at hun i min Barndom havde opdaget, at hendes Sinds-

sygdom var nedarvet paa mig, havde kuu været den tilsældige Anledning til, at hun mistede Forstanden.

Som Læge og Ven vilde han sige mig dette uu, medens han mente der endnu var Tid for mig til ikke at lade denne Følene staa Rødder. ^g han vilde sige det ikke blot sor min egen, men ogsaa sor Susannes Skyld, hvem han holdt inderlig as og saa nødig vilde have sørt ind i det, som efter menneskelige ^jne blot kunde ende med Sorg.

Et maatte jeg ogfaa overveje, fortsatte han — efter et længere ophold, hvori han ligefom betænkte fig paa at rykke ud med Sproget, men faa besluttede sig sast dertil — og det var, at min ulykkelige arvelige Dispo-fition hellerikke gjorde det faa ganske forfvarligt for mig at tænke paa at gifte mig^ det kunde, antydede han med en Gestus, som om hau i Lyset udsørte eu sidste asgjørende operation, endog betragtes paa samme Maade, som om en Spedalsk gistede sig uden at bryde sig om, at han derved sorplantede sin Sygdom ned

paa Børnene. ieg skulde dog — her rejste han sig og lagde Haanden trøstende paa min Skulder, — ikke tage

mig disse Ting altsor nær. De bitre Midler, og det var desværre Sandheden nu, ere som ostest .de sundeste, og sor min syge, drøintnende Natur var den ustninkede sande Virkelighed tillige ester hans alvorlige, modne overvejelse det eneste Middel til Snndhed og Frelse. Ester et Øjeblik atter at have holdt Lyset henover mig, sjernede han sig med et alvorligt Nik ^ han indsaa nok, at jeg ikke i Øjeblikket var istand til at søre nøgen Samtale eller svare ham. Det var i al Venlighed Dødshugget over alle

mine Drømme og illusioner.

ieg sølte Bedøvelsen as Slaget, skjønt min indre Erkjendelse endnu ikke rigtig havde optaget det klart i

fig. Mit Livs gamle Ulykkesanelse var nu endelig stadsæstet. Susanne havde sor mig altsaa dog kun været et laant Solskin, som skulde udslukkes, uaar det kom til Virkeligheden. Medens jeg med det indre Øje egentlig mere saa end tænkte dette, og Mnsiken lød ntydeligt inde sra Balsalen, laa jeg saa rolig, saa rolig og sølte mig esterhaanden med en dump Smerte ligesom asdø sra1^3

Alt det, som var mig kjært i Verden. Det var, som mit Legeme stivnede under Sorgen, og Snsannes An-sigt nden Livsskjær stod nn for mig fom noget Natur-

ligt^ miu kjærlighed var jo en afdød Historie. Som jeg endnu laa der i en dunkel, stiv Døs,

gjennem hvilken alt ^dre kun viste sig sor mig i eu Halvtaage, aabnedes Døren, og en Dame traadte ind.

Hun rettede i Hast soran Spejlet as et knappenaal-brev en nedtraadt Rist i sin Balkjole, men standsede

med Et forskrækket ved at se Nogen ligge borte i Halv-mørket paa Sengen.

ieg gjenkjendte Susaune, øg, som det lod, sagde ogsaa en Anelse hende, at det knnde være mig, thi

hun ntrrmede sig ligesom spejdende og hviskede mit Navn. Sandsynligvis har hnn tænkt, at jeg sov, siden der intet Svar kom, og at det ikke var ret ener Tid

at vække mig. Et Øjeblik stod hun stine lige ved mig, som hun betænkte sig, saa bøjede huu sig øver mig,

saa jeg kjendte hendes varme Aande, trvkkede et sagte kys paa min Pande og gik.

Et iulebesøg plejer i Egnene nordpaa at vare i et Par Dage, som ostest i flere. Denne Gang blev

det saa, at vi sra vort Hus paa Grund as min Faders og Martine^ernes Travlhed skulde rejfe de fem Fjer^ dingvej hjem^ anerede den næfte Aften i Mørket, medens derimod de Flefte fkulde vente til den paa-følgende Dag.Præstesamilien skulde imidlertid blive der til Gjæst sammen tned ^Notabiliteterne^ Ugen nd til Lørdagen.

i Mellemtiden, allerede den næste Dag, skulde Præsten øg Fruen ud paa Besøg høs eu Familje i Nærheden.

Susanne fik Lov til at blive tilbage.

ieg havde, fom de andre Gjæfter, ligget til langt op ad Formiddagen^ men inde i mit Hoved havde i

den Tid Doktor k.^s Ord om, at min Stilling var lig den Spedalfkes, banket fom i en Byld ftedfe haar-

dere og fmertefuldere igjennem alle mine vejende Fore-stillinger, indtil deres Betydning med engang ftod klar og med fin hele Braad for tnig.

ieg elfkede jo Susanne tusinde Gange højere end mig selv, og sknlde jeg saa egenkjærlig ville knytte

hendes Skjæbne til en Maud, sont vor sindssvag, bare

sordi dette Menneske var ntig selv^ Og min Sinds-tilstand vilde kanske udover Livet heller forværres.

ieg begyndte at føle, at jeg vandt i frontt Mod

til Opofrelfe og fik dermed tillige en velgjørende, klar Ro over mig. Det var jo dog, naar Alt kont til Alt^

kun det Bedfte, jeg vidste^ nentlig at ofre Livet for Sufanne, og denne Betragtning gav tnig tilfidft næften en fanatifk Lyst til at gjøre det. Min Beslutning var ialfald fattet, øg min Plan den fimple at tale ligefretn, befteml og klart nied hendes thi fknffe hende i nogen Maade, vilde jeg ikke for Alt i Verden. Det var om Eftermiddagen i Tusmørket, medens de Andre vare ude og gik Tour^ al jeg fik Anledning til at tale alene med hende.Snfanne bar den Dag fin forte Silkes konsir-

mationskjole, der fad faa godt om hendes Liv, knip-lingskrave og fnævre ^Ermer med Manlhetter om

Haandledet. Haaret var fæftet med en Sølvpil fom paa Ballet, men ellers udeu nogen anden Prydelse. Hun fad nu eftertænkfomt og hørte paa mig foran

den netop ilagte kakkelovn, hvor vi begge havde fat os hen. Hvergang hnn bojede fig frent i Lysningen fra

^vnmundingen, faldt Skjæret paa hendes udtryksfulde Anfigt, medens jeg, nnder Anftrengelfen for at være fand, mulig endog med overdrevne Farver fortalte hende

Alt om min Sindstilstand, og hvad Doktor k. havde sagt derom.

Estersom jeg talte, saa jeg hendes Ansigt blive stedse alvorligere og blegere, indtil huu tilsidst med Al-

buerne støttet paa sine knæ bedækkede sine ^jne med Hænderne, saa jeg blot knnde se, at hendes Læber skjalv

og at hun græd. Da jeg kom til, hvad Doktoren havde sagt om at min Stilling var lig en Spedalfks, og at saaledes Gnd selv havde sat en Hindring mod vor Forening, samt trøstende søgte at sørestille hende, at vi jo igrunden hele vort Liv med Undtagelse as de sidste Par Aar havde elsket hinanden paa en anden Maade som Broder og Søster — løstede hnn pludselig i vild Hestighed Hovedet op, saa jeg saa lige ind i det taarevædede An-sigt, slog Armene om min Hals og nødte mig saadan

ned paa knæ hen foran fig. Hnn presfede mit Hoved med Magt op til sit bankende Bryst, som om hunvilde beskytte mig mod dem, der vilde tilføje mig ondt. Saa strøg hun med Haanden Haaret bort fra ntin Pande, ^ jeg kjendte hendes Taarer falde ned paa mit Ansigt — og hnn gjentog atter og atter ligesom i

Vildelse kjælende de Ord, at ingen i Verden skulde faa tage mig fra hende.

Dette var formeget for min trætte, pinte Natura jeg greb begge hendes Hænder og græd over dem med Hovedet i hendes Fang. Min Graad blev stedse hæs-tigere, indtil den tilslnt steg til en sortviolet, kramp-agtig Hulken, som jeg ikke længere kunde raade sor, og som nok rent ud sorskrækkede Susauue^ thi hun tyssede paa mig, nævnte mig ved Navn og kyssede mig der-

imellem som et Barn, sor at saa mig stille. ieg havde en saa dyb Trang til at saa udgrædt, at det

ikke længere knnde standses. Da jeg endelig blev roligere, soldede hnn igjen sine Hænder om min Nakke, som om hun derved vilde

tvinge min Opmærksomhed, bøjede sig srem øg saa mig

længe ind i Ojel med et Udtryk i sit bevægede, smukke Ansigt, paa engang saa overtalende inderligt og ^saa

viljestærkt. ieg maatte, sorsikrede hun endelig med det

kast med Hovedet, hvormed hun altid gjorde sin Tale indtrængende, tro hende i, at hun for vort Vedkom-

mende vidfte tufinde Gange bedre Befked om, hvad Gud vilde, end nogen Doktor, og kun Gud fkulde vi

begge her lyftre, ingen Doktors menneskelige klogskab.

ieg var ogsaa i Meget saa nhyre ensoldig, saa man kunde snakke sor mig, hvad det saa skulde være.Saadanne Folk fom Doktoren, fagde hun, forftod

fig ikke paa, hvad kjærlighed var. Havde jeg været frisk og glad, saa havde det vist været Gnds Vilje, at

hnn skulde delt det Gode med mig, og saa maatte det

ligesaa vel være hans Vilje, al den samme kjærlighed skulde saa dele miu Sorg og Sygdom^ meu her var

det, at Doktor k. — hun lagde ham øjensynlig stær-kere og stærkere for Had, efterfom hun beskjæstigede sig

med ham — tænkte anderledes end Vorherre. Hun troede desuden saa sikkert, — og hendes Stemme blev her sorunderlig mild og blød, næsten hviskende og sor-trolig at netop det, at vi to holdt saa af hinanden, vilde være en bedre ^uudhedscuur for mig, eud nogen

Doktor knnde finde paa. ialfald følte hult hos fig selv, at hun vilde blive syg i Sindet og sortvivle, om

ikke jeg ^længer holdt af hende, for det havde vi jo gjort, fra vi begge kunde huske, saa det nok var sor sent at finde paa at fkille os ad. Eet skulde nu være saft besluttet — ved Tanken fik hendes Ansigt et Præg af ubetvingelig Vilje, der mindede mig om hendes Fader ^ og det var, at hun fnareft mnlig vilde betro Alt om vort Forhold til sin Fader. Nogen Hemmelighed btirde det, baade sor min og hendes Skyld, ikke længer være. Hendes Fader holdt saa meget af hende, og i Nødsfald vilde hun alvorligt fige ham, at det ikke kunde nytte hverken ham eller nogen Anden — hun mente hermed Moderen — længer at prøve at faa nogen Doktor til at narre mig fra hende.Noget ^Broder- og Søsterskab^ mellem øs, sont hnn med haanlig Foragt i Minen udtrykte sig,^ vilde hun ntt mindst af Alt vide af, og ligefom for ret ak faa knuft deune Tanke, bad hun ntig^ idet hun stod

opret foran mig og med lidenfkabeljg iver faa mig i

Anfigtet, at give hende ntit kys paa, at vi endnu var og altid trods Alt o^ Alle skulde vedblive at være

trosaste Forlovede, selv om jeg aldrig blev saa friske ak

vi nogen Gang kunde gifte os her paa iorden.

ieg tog om hende, gav hende kysset varmt og lidenskabeligt en, to og tre Gange, indtil Susanne fri-

gjorde fig sor mig. Medens hun talte, var det gaaet op for ntig^ ak hun, med fin ftærke, funde, kjærlige Natur, stred Stri-den sor os begge og sor en Ret, som mulig ikke ganske

kunde bevises med Ord, men hvis Hellighed^ jeg sølte stod over alt kunstigt Bevis.

ieg sik nu Susanne tilbage paa en anden sandere og virkeligere Maade, end jeg nogen Gang havde anet

eller drømt, idet jeg begreb, at alt det, sont knnde

kaldes ridderlig oposrelse fra min Side, kuu laa lavere end vor kjærlighed, ja fimpelthen var en nværdig

krænkelfe af den. i fand kjærlighed bæres korfet af begge de Elskende, og den, font uridderligt^ vil bære

det alene, bedrager kun den Anden for endel af fit bedfte Eje.En Timestid ester denne min Sammenkomst med Susaune, der sluttede med sornyede Løfter og Tilfagn, sad jeg i den næsten mørke Vinterasten, medens Maa-nen sejlede bag en Uendelighed as smaa, graa Skyer, i Bagskotten af vor Fembøring sammen med min Fader og de to Martinier. Fader sad ordknap og styrede, medens Folkene roede op en temmelig tung Modvind, som saldt ind Suudet, for at vi kunde faa ^,Stræk paa Sejlet^ Resten af Vejen.

ieg tænkte i Stilhed over alt det Meget, fom var pasferet under dette korte Beføg, og følte mig saa

uendelig lykkelig.

Vi kom hjem ud paa Natten. ieg sorsøgte at ligge vaagen og tænke paa Snsanne og Alt, hvad hun

havde sagt mig, men sov ind som en Sten og vaag-nede med en Følelse as Sundhed, Lykke og Glæde, som kuu den ved af, i hvis Lod det har faldt at faa fove den rigtig Lykkeliges Søvn. ^g faaledes kom nu hver

Nat. ieg fov ind, før mit Fadervor var til Ende, fang om Morgenen og følte mig næften til overgiven-

hed let, glad og arbejdslysten hele Dagen. Det stadsæstede sig, hvad Susanne havde sagt, at

vor kjærlighed vilde blive mig en Sundhedsbrønd,

bedre end nøgen Doktors menneskelige kløgt sørmaaede at anvise.

130

Tiende Capitet.

Stormen.

Det var ud paa Estermiddagen Lørdag ester Hellig-trekongersasten , at den forfærdelige to Dages Stornt røg op, der af Mange endnu omtales font en uf de meft orkanagtige, der i Mands Minde er overgaaet Lofoten.

Det var en Lykke, at Fifket endnn ikke var be-

gyndt. — Stormen ftod tned Graavejr og Slnd og nhyre Sjøgang fydvest, ret ind Veftfjorden — ellers vilde der

kanfke været fpurgt Forlis efter ikke ntindre Maalestok end under det bekjendte Uvejr i da i eet Døgn flere hundrede Baade forlifte. Nu blev det med eudel

Baade, fom var paavej til Fifket, og indstranding as

slere iagter og et Par større Fartøjer. Uvejret øgede paa udover Natten ^ vi kjendte, hvor-

dan Bygningen for hvert Stormftød gav fig og ftøn-nede i fine Sammenføjninger, øg fad Alle fom ved eit

ftille Overenskomst oppe ved Lys og vaagede.

Vindueslemmer, Døre og Glugger bleve omhygge-

lig tillukkede. Tagfteueue ramlede larmende under Vindstødene, saa at vi srygtede sor, at de skulde bryde Aabning i Taget, og Skorstenspiberne gav i Blæsten en nhyggelig, dyb, brummende Lyd, der under de værste

Tag i Bygningen hørtes søm en høj, sæl kjæmpetøne ud i Natten, uudertiden næsten som et vildt Nødraab.

Vi opholdt os Alle i Stuen under en Tavshed, som kun as og til afbrødes af nøgle Bemærkninger10^

om Vejret, ener naar En af Husfolkene kom ind fra en Rundtour omkring i Hnfet for at fe efter.

Min Fader fad i urolig Angest sor Sjøboden og

fin iægt, fom laa nede i Bugteu, og fom om Efter-middagen under den fvære Sjø, der trods Havnens

gode Beliggenhed gik derind, var bleven tredobbelt for-

tøjet. ieg faa ham mange Gange folde Hænderne, fom om han bad, og derpaa en Stund ligefom opmuntret

gaa frem øg tilbage paa Gulvet, iudtil Angeften igjen tog ham og han fatte fig og saa mørk øg bleg hen sør fig fom før.

Uvejret tog hener til end af. Engang hørte vi et dumpt Bulder, fom godt kunde være ifra Sjøbøden.

ieg faa Sveden perle paa min Faders Pande øg grebes af en dyb Smerte ved at fe hans Beklemthed nden at

kunne lægge engang tø Straa ikørs før at hjelpe.

Lidt efter gik han med et Lys nd i køntøret øg køm tilbage med en gammel ftørftilet Pfalmebøg, hvøri

han sløg øp en Bøn, samt en Psalme at synges i Havsnød.

Ane Følkene samledes, nden at være tilkaldte, i Stuen til Husandagt.

Min Fader sad med Psalmebøgen i de svære, barkede Hænder, søm han^ havde søldet føran fig paa Børdet menem de tø Lys. Førft læste han Bønnen øg sang dernæst ane Versene i Psalmen ud, medens de as øs, søm kuude Melødien, efterhaanden hjalp til i omkvædene. Det var i ane Dele, føm naar der høldes Gebet i en Skibskahyt, medens Fartøjet er i10^

Fare, og min Fader havde visfelig ogfaa ideen fra en faadan Scene i hans ntøjfomme Ungdomsliv. Under

Andagten forekom det os Alle, at Stormen ligefom

begav fig og at den først tog paa igjen, efterat den var sluttet.

Om den ældre Martine^ forlød det, at han oven-

paa laa paa knæ ved fin Seng og i eet væk korfede fig foran et Erncifi^. Han havde mindre Grund end

vi til at være ængftelig, thi hans Brig laa e^tra for-tøjet under Land i en liden Vig, der laa af for Vejret og Sjøgangen. Han angrede imidlertid nu meget paa, at han ikke var gaaet ombord til fin Søn og Folkene. Ud paa Morgentiden var det, fom Vejret lettede en Smule, og trætte fom vi vare, gik vi tilfengs, me-dens et Par af Folkene dog fremdeles fad oppe. Da det ^lokken omkring ti om Formiddagen lys-

nede, kunde vi førft øverfkue Odelæggelfen. Flere huudrede Tagsten sra Hovedbygningen laa spredte ttd-

over Gaardspladsen , endel af Væggepanelingen paa Vindfiden var reven op, og den yderfte Del af Bryggen laa fkjævt ned i Sjøen, idet et Par Brokar tinder den vare forskudte af Sjøgangen. Sjøbøden havde ogfaa lidt nogen Skade.

Vor iægt fvævede imidlertid øjensynlig i Fare. To as dens Landtouge vare allerede sprungne, idet den

havde drevet sor sine Ankere, og det Hele kom nu kun an paa det tredie og længste Toug, der var sæstet i

Skibsriugen paa Skjæret ude i indløbet til Bugteu. Ombord stod kun Stibshuuden, en stor hvid Pudel,133

med Forpoterne paa Skanseklædningen agterud og gjøede, uden at vi gjennem Vinden knnde høre Lyden,

medens Sjøgangen vaflede over iægtens Forende. Stillingen var fortvivlet, thi det lange Landtoug

ftod faa stramt fom en Streng og Midten af det be-rørte neppe Sjøen. Det blæfte desuden faa haardt, at en Mand ikke let kunde ftaa oprejft, men maatte krybe langs den affejede Snemark, saa at der ikke var Tanke om at hjælpe.

ieg var krøbet op paa Højden bag Huset og stod i Læ under en Fjeldknort, hvorfra jeg kunde fe baade

udover Havet og ned i Bugten. Veftfjorden laa i Vinterdagene ligefom med en følvgraa Røg af Rokket, fom drev over Sjøen. ^nd nnder Land gik Bølgerne fom fvære, grønne, skumskav-

lede Bjerge, der knustes imod kysten med Tordenbrag og med et uhyre Dragsng bagester, saa at Fjæren laa

tør langt ude.

Etsteds i et klippeskaar, der gik brat ned mod Sjøen, steg, hvergang Bølgen slog derind, en bred,

nhyre Sknmstraale ret op og dreves as Vinden som en Røg indover Landet. Et andet Sted stormede Bølgegangen paa en sormelig titansk Maade et Skraa-bjerg, der snart laa i Skum, snart aldeles tørt, og jeg saa der en stakkels udtrættet Graamaage, der formodentlig fra fit Fjeldfkær var kommen ud i Vinden, kjæmpe øg tnmle i den, ofte med næsten vræmgte Vinger. Min spændte opmærksomhed fulgte med Angeft

fægten nede i Bugten. ieg faa til min Forbavfelfe10^

en Mand ombord i den og gjenkjende den stærke iens Dreng, som med en af Folkene havde vovet fig derhen^

fra Vindfiden i en Seiring. Efter et Ophold om-bord fteg han alene med en Line om Livet ned i Se^-

tringen og begyndte paa det farlige Arbejde at hale Baaden imod Sjøgangen langs det stramme Landtang ud imod Skjæret.

ieg ventede sorfærdet paa, at Baaden hvert Oje-blik skulde fyldes, og det forekom mig, at den flere

Gange tog Vand ind. Medens Baaden klarede fig langsomt srem, sulgte Fader og alle Folkene i Spæn-ding efter nede i Fjæren.

Da iens Dreng var kommen op paa Skjæret, hvorover Bølgerne i eet væk skyllede, saa at han ofte

ftod tilknæs i Vandet, fortøjede han Baaden og gav fig faa til at hale i Linen, idet han efter denne trak hen til fig gjennem Vandet en tyk Trosfe, fom Manden

ombord paa iægten efterhaanden gav ud. Han var^. netop begyndt at belægge den i Skibsringen og havde

kuu det fidfte afgjørende Par Stik i Touget igjen, da vi Alle blev vaer tre forfærdelige Bølgerygge, der ufejl-barligt vilde bryde fig øver Skjæret.

Det gjaldt klarlig baade iens Drengs Liv øg

iægteu, der med fit ene sorstrakte Landtoug neppe vilde ndholde Trykket.

ieg saa sranske Martine, hans kjæreste, vride Hænderne over Hovedet og løbe nd i Fjæren, næsten

som om hnn tænkte paa at kaste fig ud i Vandet til10^

ham, og jeg tror hener ikke at nogen af os Andre, fom faa paa, turde trække Vejret.

Det lod til, at iens Dreng felv ogfaa havde be-mærket Farens han fkyndte fig ned i Baaden, hvori

han endnu kunde bjerge fig, men det var kun for at tage op derfra Linen, fom han roligt flere Gange flog om fin Ryg og igjennem Skibsringen, da han heller-ikke længer led paa fine egne kæmpekræfter. Han var neppe færdig dermed, da den første Bølge, søm han modtog med Hovedet bøjet imod, brød hvid øver ham og Skjæret. Mellemtiden, inden den anden kom, benyttede han til at gjøre et nyt Belæg paa Landtanget.

Atter kom Bølgen, og alter stod iens Dreng der urokket, og han fik nu gjort det fidfte Stik paa Touget,

fom frelste fægten. ^ ^ ^ Han havde nu proberet, hvordan en Bølge kunde trykte. Han kastede Linen fra Ryggen op om den runde, fvære Sknlder, faa fig et Øjeblik med det ftærke blege Anfigt om itnod vore Hufe, fom det nok kunde være mnligt, at han nn fagde dem Farvel, og bøjede saa Hovedet mod den tredie og sidste Bølge, der kom med Skumkammen over sig, som vanligt større øg sværere end de tø foregaaende. Da Bølgen sraadende havde brndt sig øver, stod

der ingen iens Dreng paa Skjæret.

ieg var k Aiigesten sprunget ned til de Andre. Da jeg kom, havde man sorudeu Baaden, der var slidt sral3^

Skjæret, ogfaa faaet indbjergek den livløfe iens Dreng, fom nn bares op kil Husek.

Bølgen havde revek ham med fig, idek Linen, fom han havde om Skitlderen, havde gledek op over Nakken

paa ham og taget Hnd og klæder med. Han laa nn bevidfksløs af Trykket og Vandek og nted den ene Arm,

der var skrabet blodig af Linen, i en forvreden Stil-ling^ den var flidk nøgen, ekfkeds endog lige kil Benek. Fader gik bleg og fkøkkede nnder, medens de bar ham og bragke ham i Seng. Da han vaagnede, fpyttede han endel Blod og havde ondt for ak kale^ men Fader, fom underføgke hans Bryst, fagde glad, ak der ikke var Livsfare.

iens Dreng blev ved denne Bedrifk, hvorved han

reddede iægten, en Helt videnoin^ hos min Fader blev han fiden den Dag en betroet Mand, og næfte Som-

mer ftod hans Bryllup tned franske Martine.

Clteøte Capitet.

Slutning.

ieg kan nu roligt nedskrive det Lille, for mig faa Store, der ftaar igjeu at fortælle — i mange Aar

vilde jeg ikke formaaet det. Stormen varede fra Lørdag Middaa til Mandag Nat, da den ndover Morgenen efkerh^mdei^ fagknede af kil ek fuldkonimenk Vindfkille, hl^i^^g Sjøen endnu gik urolig.10^

Samme Dag, Mandag Middag, landede i Præfte-gaardftøen ikke Præstens hvide Husbaad, der ventedes hjem, men en almindelig tjærebredet Bonde-Fembøring med mange Folk i.

Øp fra den til Hufet bar fire af Mændene lang-fomt mellem fig en Byrde, medens en ftor Mand og

en liden kvinde gik Haand i Haand nedbøjede bagefter. Det var Præften og Fruen.

Hvad der var hændt, forftod jeg stra^, og Hjertet skreg af Fortvivlene i mit Bryft.

Det forfærdende Budskab, som lige efter kom til os, fortalte mig iutet Nyt — det bekræftede kun, at

den, fom de havde baaret op, var Præftens Dater Sufanne.

Præftebaaden havde knn været lidt over tre Fjer-dinger borte fra Hjemmet hin Lørdag Middag, da Stormen faa pludfetig kom paa. Et ^Nedfaldsvejr^ var med forfærdelig Magt fra Fjeldfkarene styrtet ned i Snndet og havde kæntret Baaden, der ikke var ret langt fra Land.

Præften havde haftigt faaet reddet sin Hustru op paa Hvælvet, og Folkene holdt fig faft omkring ved Baadkauten, medens de dreve for Vinden den korte Strækning ind imod Stranden. Men forgjæves fpej-dede han efter fit Barn, hvor han fkulde finde og frene hende.

Medens Vandet kogte ont Baaden, slap den stærke Mand i Fortvilelse tre Gange Taget, sor svømmende at naa did, hvor han indbildte sig at se hende i10^

Vandet. Han vilde atter prøve, men da hans Hustru jamrende bad derom, forhindrede hans Folk ham. Det hed fiden, at de faa den vaade Sved perle ned ad Præftens Pande, medens han laa der ved Baaden i den vinterkolde Sjø, øg at de troede, det nok ikke var frit for, at han en Stund tænkte paa med Vilje at slippe Taget og følge Datteren. Forfent opdagedes det, at Sufanne var kommen ind under Baaden. Et Toug havde viklet fig om hende, saa^hun ikke kuude komme op. Hendes Død havde ialsald været hastig og let. Hele Lørdag og Søndag, medens Stormen varede, havde de maattet ligge vejrsaste paa en Bondegaard i Nærheden, hvor Præstesruen af Udmattelfe og Sorg havde holdt Sengen. Præften havde faagodtfom hele Tiden fiddet inde i den kolde Storstue, hvor de havde lagt Susanne, og

talt med sin Gude thi Mandag borgen, da de skulde rejse hjem, var han ligesom sorklaret rolig, ordnede

med Alt og trøstede derimellem sin stakkels grædende Hustru.

ieg havde ligget i ftum, fortvivlet Sorg deu hele Eftermiddag og deu lange Nat og besluttede mig til

dem følgende Dag at gaa hen og fe Sufanne for sidste Gang. ^ Tidlig paa Formiddagen traadte Præften uventet ind i vor Stue og bad om at faa tale med min Fader.10^

k

Han faa bleg og højtidelig ud, ntedens han fad i So-faen med Stokken foran fig og ventede. Da min Fader kom ind af Døren, stod Præsten op og greb med Taarer i Øjnene hans Haand.

Efter et Ophold, fom for at fatte fig, ytrede han, at min Fader her faa for fig en ulykkelig, men ydinyg

Mand, fom Gud havde maattet tugte ftræugt, før hans Sind rigtig havde villet bøje fig til ham. Han vilde uu, for fin Ulykkes Skyld bede min Fader om ikke længer at unddrage ham fit gamle Venfkab.

Om den Sag, der var Anledningen til Fjernelfen, vilde han ikke nu tale^ han havde der handlet efter fin

bedste Overbevisning. Der var derimod noget Andet, som nu laa ham paa Hjerte, og her lagde hau Armen

om min Skulder og trak mig sortroligt hen nted sig, medens han atter satte sig ned i Sofaen. Hans Datter Sufanne, fortfatte han fukkende ved Navnet, havde et ^ar Dage før Gnb tog hende til fig, indviet ham i fin Fortrolighed og fagt ham, at hun havde holdt af mig, fra hun var liden, og at vi to alt havde givet hinanden Forlovelsesløstet med Tanke paa at fortælle vore Forældre Forholdet, naar jeg var bleven Student. Han havde i Begyndelfen fat fig haardt imod af flere Grunde, hvoriblandt sørst og sremmest min Syge-lighed og begges Ungdom. Men Susanne havde i denne Sag vift et faa dybt Alvor og udtalt en faa ^ beftemt Vilje, at det var blevet hant, der kjendte hendes

Nk^ir, klart, at denne kjærlighed var vo^et hos hendei mange Aar og nu ikke længer ftod til at oprykke.

Og det var nu hans bedfte Trøft midt i Sorgen, at han, famme Morgen fom de fkulde rejfe hjemover paa

den nlykkelige Tour, havde givet efter og tillige lovet hende at virke for, at ogfaa min Fader gav fit Samtykke. Her st^d han ntt i dets Sted uden nogen Datter og kun som den, der fortalte, at Ulvkken ogfaa havde rammet min Faders Hus og truffet hans enefte Barn. Han vilde, fom han haabede med min Faders Til-ladelfe, herefter altid betragte mig fom fin Søn. Min Fader fad længe øverrafket og bleg ^ det var, fom han havde meget fent for at fatte det, der blev sagt. Endelig stod han op og gav Præsten i Tavshed Haanden. Dernæst lagde han den paa ntin Skulder,

saa jeg kjendte den tungt, saa mig i Ojnene og sagde med en sagte, forunderlig mild Stentme^ ^Vorherre

være med Dig, min Sønt Dig har Sorgen hjemføgt ung ^ vær ntt bare ikke før klæk ti^ at bære den ^ Han vilde gaa ud for at lade os alenen men be-tænkte fig i Døren og fagde, at det vift var bedst, at jeg nu fulgte med Præften og fagde Sufanne det fidfte Farvel.

Lidt efter gik Præften og jeg ved Siden af hin-anden paa Vejen. Vort Forhold var nu blevet et Fortrolighedens, og han fortalte mig trøftende Alt, hvad Sufanne havde fagt for at bevæge ham til at samtykke. Hun vidste Gudskelov, sluttede hau med et lettende Suk, at hun i sin Fader havde den Ven, til hvem hun i Nødens Stund turde betro sig.Præsten sørte mig ind i Stuen med de nedrullede Gardiner^ han stod et øjeblik ved Baaren, da brast Taarerne hoppende næsten som Hagl nedover det stærke brede Anfigt, og han vendte fig og gik. Der laa hun jomsrueligt i sin hvide Dragt. De

havde snoet en krands af grønne Blade med hvide Blømfter om hendes Hoved, og jeg gjenfaa et øjeblik

det Syn, jeg havde havt plea Ballet. De fine Hænder laa nn fromt foldede over Bryslet, og paa Forlovelses-fingeren gjenkjendte jeg med Taarer min egen gamle Broncering med den violette Glasperle i, fom hun havde baaret fra det famme øjeblik, hun opnaaede fiu Faders Samtykke. Det i Livet faa udtryksfulde, ener-gifke Træk om Munden var i Døden forvandlet til et ftille lykkeligt Sniil, hvori hendes skjønne, fine Anfigt med den brede, rene, marmorfafte Pande skinnede helgen-agtig forklaret^ hun laa saa ensoldig tryg, som om hun

nu vidste Hemmeligheden om den trofaste kjærligheds

^ Sejer over Alt her paa iorden og kun gik iforvejen for at lære mig deu med hvide Vinger paa Skuldrene, siden Gud ikke havde villet tillade, at hun skulde faa gaa sammen med mig under mit kors hernede. Da jeg mærkede, at man vilde have mig bort, læste jeg i Stilhed mit Fadervor over hende til sidste Farvel, trykkede et let kys paa hendes Pande, saa et paa hendes Mund, og et paa de soldede Hænder, hvor Bronceringen sad, og gik uden at se mig tilbage. To Dage ester sulgte jeg Susanne til iorden.

En Solfkinsdag i Vinteren, da jeg fom vanligt beføgte det^Sted, bvor hnn hvilte paa kirkegaarden, var der drevet en Sneskavl fammen over Graven. Den laa ren og drivende hvid, med den øverfte fine Rand i Solfkjæret fom halv gjennem lyft Marmor. ieg tog det for, at Susanne vilde bringe mig til at lænke paa sig i hendes skinnende Brndedragt for Gud for at give mig ny^ Mod til at gaa min en-fomme Gang gjennem Livet og ikke frygte for, at felv den tungefte af alle Prøvelfer — felve Vanvidet, om det kom og bergtog mig i sin Forvirring — kunde skille os ad.

Da jeg ud yaa Sommeren skulde rejse sydover med Dampskibet, sammen med Præsten og hans Hustru, der begge i kort Tid vare blevne kjendelig gamle, og som nn havde søgt et kald i en svdlig Egn, var jeg sor sidste Gang inde og tog Afsked med min vemodige Ven, klokkeren. Han spillede da igjen den dejlige, glade, sorelskede Slaat for mig, fom han havde gjort, da han var tyve Aar, og som jeg havde syntes passede saa paa Snsanne og mig, men kom nn ogsaa med den anden, som hørte til — den var sørunderlig gribende og sorgsuld, men med Fortrøstning i, sønt en Psalme.

Her ender en stakkels syg Nordlandsguts simple Historie^ thi at jeg ved miu Faders Hjelp blev Stu-dent med l^u^l — han døde samme Aar^ som jeg fik1^3 l^tn^n ^rtiutt^ som en agtet, men ruineret Mand — og at jeg siden blev en Smnle Literat, Huslærer og Almueskolelærer, er blot at fortælle de ydre Omftændig-heder i et ensligt Liv, der bærer al fin Tanke i det Forbigangne.

Min kjærlighed til Sufanne har, fom hun med faadan Forvisning sagde mig, været den Snndheds-brønd, søm srelste mig sra det yderste — Vanvidet. Naar Urøen var øver mig og jeg vildsomt gik om i Mark og Skov, kom det altid til et Punkt, da jeg saa hende i sin hvide Dragt svæve sorbi et Stykke fra, nndertiden kom hun endog mildt henimod mig, og da var krisen for den Gang over.

i de fidfte Par Aar, da min Sygdom tiltog, har jeg ikke formaaet at fe hende og havt det tuugt, ofte fom om Mørket trykkede haabløft omkring mig.

Men nu, her jeg ligger fyg paa kvistkammeret, kom Susaune en Nat, da Fuldmaanen skinnede, i sin hvide Brudedragt med krandsen om det rige Haar stille smilende hen til Sengen og vinkede til mig med Ringen paa Haanden. ieg veed, at hun bragte mig det glædelige Bndskab, at jeg snart skal saa gaa bort og histoppe se hende, min Ungdoms Elskede, igjen.